

POLSKA
AKADEMIA
NAUK

INSTYTUT GEOGRAFII
I PRZESTRZENNEGO
ZAGOSPODAROWANIA

DOKUMENTACJA GEOGRAFICZNA

3

ANDRZEJ GAWRYSZEWSKI

MAPY NARODOWOŚCIOWE,
WYZNANIOWE I JĘZYKOWE POLSKI
WYKONANE
PRZEZ AUTORÓW OBCYCH
Bibliografia (lata 1846–1967)

WYKAZ ZESZYTÓW INSTYTUTU GEOGRAFII
I PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA PAN

za ostatnie lata

1994

21. A. WERWICKI – Sfera usług społeczno-kulturalnych w wybranych krajach środkowo-europejskich w ostatniej dekadzie istnienia nakazowo-rozdzielczego systemu gospodarczego (1980–1989). Potencjały naukowe w Polsce w 1990 roku i ich rozmieszczenie, 91 s., zł 3,-
22. E. NOWOSIELSKA – Sfera usług w badaniach geograficznych. Główne tendencje rozwojowe ostatniego dwudziestolecia i aktualne problemy badawcze, 68 s., zł 3,-
23. T. LIJEWSKI – Infrastruktura komunikacyjna Polski wobec zmian politycznych i gospodarczych w Europie Środkowej i Wschodniej, 46 s., zł 3,-
24. A. BOKWA, A. MROCZKA, R. PRZYBYŁA, J. ŚMIAŁKOWSKI, R. TWARDOSZ – Wybrane zagadnienia z klimatologii i bioklimatologii, 97 s., zł 3,-
25. A. MATUSZKIEWICZ, W. MATUSZKIEWICZ, R. M. DEGÓRSKI – Badania porównawcze systemów leśnych Finlandii, 77 s., zł 3,-
26. J. PASZYŃSKI, J. SKÓCZEK, B. KRAWCZYK, T. KONSTANTINOVA, I. BOLOBAN – Badania topoklimatyczne w Mołdawii, 79 s., zł 3,-
27. R. SZCZĘSNY – Rolnictwo Finlandii. Przestrzenne zróżnicowanie i przemiany, 89 s., 3 zł,-
28. K. BŁAŻEJCZYK, B. KRAWCZYK – Bioclimatic research of the human heat balance, 66 s., zł 3,-

1995

29. P. EBERHARDT – Zagadnienia ludnościowe obszaru byłych Prus Wschodnich, 41 s., zł 4,-
30. Z. BABIŃSKI, M. GRZEŚ – Monografia hydrologiczna zbiornika stopnia wodnego Włocławek, 79 s., zł 4,-
31. J. GRZESZCZAK – Przestrzenne zróżnicowanie społeczno-gospodarcze „północ-południe” w krajach Unii Europejskiej. Wielka Brytania, Niemcy, Francja, 60 s., zł 4,-
32. A. GAWRYSZEWSKI – Rynek pracy Warszawy i województwa warszawskiego, 131 s., zł 4,-
33. T. KOZŁOWSKA-SZCZĘSNA, B. KRAWCZYK, K. BŁAŻEJCZYK – Warunki biometeorologiczne Supraśla, 68 s., zł 4,-

ANDRZEJ GAWRYSZEWSKI
MAPY NARODOWOŚCIOWE,
WYZNANIOWE I JEZYKOWE POLSKI
WYKONANE PRZEZ AUTORÓW OBCYCH

Bibliografia (lata 1846–1967)

ANDRZEJ GAWRYSZEWSKI
MAPS OF THE NATIONALITIES,
RELIGIONS AND LANGUAGES OF POLAND
BY FOREIGN AUTHORS

Bibliography (1846–1967)

POLSKA
AKADEMIA
NAUK

INSTYTUT GEOGRAFII
I PRZESTRZENNEGO
ZAGOSPODAROWANIA

DOKUMENTACJA GEOGRAFICZNA

3

ANDRZEJ GAWRYSZEWSKI

MAPY NARODOWOŚCIOWE,
WYZNANIOWE I JEZYKOWE POLSKI
WYKONANE
PRZEZ AUTORÓW OBCYCH
Bibliografia (lata 1846–1967)

WYDAWNICTWO
Continuo

1995
WROCLAW

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktor Naczelny: Jerzy Grzeszczak
Członkowie: Tadeusz Gerlach, Marek Grześ,
Alina Potrykowska, Józef Skoczek, Władysława Stola
Sekretarz: Maria Mozolewska-Adamczyk

Adres Komitetu:

Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania
Polskiej Akademii Nauk
ul. Krakowskie Przedmieście 30, 00-927 Warszawa

Opracowanie redakcyjne i skład:
Andrzej Gawryszewski

© Copyright by Wydawnictwo *Continuo*, Wrocław 1995

PL ISSN 0012-5032
ISBN 83-86682-07-8

Druk: Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN
Druk okładki i oprawa: Wrocławska Drukarnia Naukowa

<http://rcin.org.pl>

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	9
II. Cel pracy	9
III. Zakres opracowania	10
IV. Sposób opracowania, układ notki bibliograficznej	11
Bibliografia	15
Skorowidz autorów	99

II. CEL PRACY

2004 1000

I. Wstęp

II. Cel pracy

III. Skonkretyzuj

IV. Rozważania, które mają być

Podsumowanie

Wnioski

I. WSTĘP

W 1969 roku ukazało się w 4 zeszytach Dokumentacji Geograficznej opracowanie pt. *Polskie mapy narodowościowe, wyznaniowe i językowe. Bibliografia (lata 1827–1967)*, które zawierało bibliografię adnotowaną 470 map wykonanych przez autorów polskich. Zebrane w latach 1967–1968 materiały objęły zarówno mapy wykonane przez autorów polskich jak i obcych. Bibliografia map wykonanych przez autorów obcych nie została wówczas opublikowana ze względów niezależnych od Instytutu. W zamierzeniu opracowanie miało uzupełnić tematycznie wcześniej wydaną pracę Marka Jerczyńskiego pt. *Polskie mapy rozmieszczenia ludności. Charakterystyka i przegląd bibliograficzny* (Dokumentacja Geograficzna, 1965, z. 4) i zamknąć bibliograficzne podsumowanie tematyki kartografii ludnościowej dotyczącej ziem polskich.

Dopiero obecna publikacja spełnia to zamierzenie.

Praca ukazuje się z wieloletnim opóźnieniem, dlatego tym bardziej pragnę wyrazić spóźnione podziękowania za poważną pomoc w udostępnianiu materiałów mgr. Andrzejowi Piotrowskiemu z Biblioteki Instytutu Geografii PAN oraz mgr. Edwardowi Schnayderowi z Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie. Jednocześnie składam podziękowanie osobom, które służyły mi wówczas radą i pomocą oraz nadesłały informację o mapach z zagranicy. Oświadczam jako autor, że ponoszę całkowitą odpowiedzialność za zaistniałe niedociągnięcia i błędy.

II. CEL PRACY

W ciągu XIX wieku oraz na początku XX wieku rozwijające się idee narodowościowe i niepodległościowe stwarzały na obszarze Polski rozbiorowej narastające problemy ekonomiczno-społeczne dla administracji w okresie zaborów, a jednocześnie stawały się ważnym elementem w życiu narodu, związanym ze sprawą odzyskania niepodległości. Problemy te, doceniane w mniejszym lub większym stopniu przez władze, znajdowały odzwierciedlenie w pracach naukowych, bogato ilustrowanych mapami. Władze administracyjne w tym okresie opracowywały mapy narodowościowo-wyznaniowe lub inspirowały opracowania autorskie często dalekie od obiektywizmu.

Tendencyjnemu przedstawianiu stosunków narodowościowych przeciwstawiły się opracowania i mapy autorów polskich, głównie geografów. Szczególny wzrost liczby wydanych map o tej problematyce nastąpił w okresie odbudowy państwa polskiego, po upadku monarchii, które uczestniczyły w zaborach Polski. Wiele z nich stanowiło materiały pomocnicze wykorzystywane podczas obrad Konferencji Pokojowej w Paryżu, podobnie jak i wcześniej wykonane mapy autorów obcych, głównie niemieckich. Pisał o tym Eugeniusz Romer, członek delegacji polskiej na tę Konferencję (Romer E., *Pamiętnik Paryski 1918–1919*. Ossolineum, Wrocław 1989).

Zbiór map narodowościowo-wyznaniowych obejmujących etnograficzne ziemie polskie nie został dotychczas ujęty w ramy bibliografii. Jedyną znaną, niepełną, bibliografią map narodowościowych jest przedwojenna adnotowana bibliografia niemiecka Franza D. Doubka *Volks- und Sprachenkarten Mitteleuropas. Teil 1. – Polen* zamieszczona w: *Deutsches Archiv für Landes- und Volksforschung*. 2. Jahrgang 1938. Leipzig, s. 240–257. Obejmuje ona jedynie 40 pozycji. W spisach literatury przeglądanych prac autorów polskich i obcych są podawane między innymi pozycje mapowe, ujęte w niniejszej dwuczęściowej bibliografii, nie zastąpią one jednak opracowania czysto bibliograficznego. Brak takiej bibliografii był dostatecznym powodem do opracowania niniejszego tekstu.

III. ZAKRES OPRAWOWANIA

Niniejsza praca obejmuje materiały kartograficzne, autorów obcych, dotyczące terytorialnego rozmieszczenia ludności polskiej na obszarze Polski zarówno w jej zmieniających się historycznie granicach, jak i na obszarach etnograficznie niepolskich zamieszkałych przez Polaków.

Za mapy narodowościowe uznano mapy wyznaniowe i językowe oraz mapy, które można by nazwać mapami obrazującymi elementy i poczucie świadomości narodowej (mapy z wynikami plebiscytów, wyborów do władz komunalnych w okresie zaborów, wyborów do Landtagów czy Reichstagu, mapy obrazujące przeciwstawianie się germanizacji). Wydaje się, że w ujęciu tym nie popełniono poważniejszego błędu – tym bardziej, że w literaturze nie ma jednoznacznie rozumianego i zdefiniowanego pojęcia terminu "naród".

Początkowo praca miała zawierać omówienie stosowanych metod kartograficznych, bowiem dobór i sposób przedstawienia informacji ma istotny wpływ na obiektywność przedstawianego zjawiska. Po zebraniu materiałów okazało się to niecelowe z co najmniej dwóch powodów. Po pierwsze – szczegółowa realizacja tego zamierzenia, ze względu na bogate materiały kartograficzne i statystyczne, zmieniłaby tematycznie zamierzony bibliograficzny charakter pracy. Po drugie – omówienie metod kartograficznych oraz możliwości i sposobów ich wykorzystywania do nieobiektywnego

przedstawienia stosunków narodowościowych było często prezentowane w polskiej literaturze geograficznej przez St. Pawłowskiego, St. Pietkiewicza, E. Romera, J. Wąsowicza, B. Zaborskiego i innych. Pod względem wartości naukowej opracowania te stoją na wysokim poziomie i nie zastąpi ich naśladownictwo czy kompilacja.

IV. SPOSÓB OPRACOWANIA, UKŁAD NOTKI BIBLIOGRAFICZNEJ

Materiały zebrano w bibliotekach:

- w Warszawie: Biblioteka Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN (*W-wa IG. PAN*),
Biblioteka Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Warszawskiego (*W-wa IG. UW*)
Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego (*W-wa BU.*)
Biblioteka Narodowa (*W-wa BN.*)
- w Krakowie: Biblioteka Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego (*Krak. – IG.*)
Biblioteka Jagiellońska (*Krak. – Jag.*)
Biblioteka Czartoryskich (*Krak. – Czart.*)
- w Wrocławiu: Biblioteka Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego (*Wrocl. – IG.*)
Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego (*Wrocl. – BU.*)
Biblioteka Ossolińskich (*Wrocl. – Ossol.*)
- w Lublinie: Biblioteka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (*Lublin – KUL.*)

Bibliografia ujmuje 346 map bez względu na ich cechy czy formy wydawnicze (luźne, ściennie, atlasowe, ilustracje publikacji). Niektóre z nich nie są bezpośrednio znane autorowi, ale zostały ujęte w bibliografii i opisane według posiadanych wiadomości na podstawie innych źródeł.

Układ notki bibliograficznej

jest w zasadzie wzorowany na układzie zastosowanym przez M. Jerczyńskiego, uzupełniony dodatkowo punktem *F*. Zastosowany układ adnotacji przedstawia się następująco:

Numer kolejny. NAZWISKO Imię (autora) — Tytuł mapy; Skala; Rozmiar; Źródło.

A. Zasięg terytorialny opracowania. B. Data danych statystycznych lub źródło, na podstawie których opracowano mapę. C. Metoda kartograficzna opracowania mapy. D. Charakterystyka ilościowa i jakościowa zjawiska. E. Język objaśnień. F. Skrót nazwy miejscowości i instytucji, z której zbiorów bibliotecznych korzystano oraz sygnatura mapy lub publikacji, z której mapa pochodzi.

Aby uniknąć nieporozumień, warto bliżej sprecyzować informacje znajdujące się w notce bibliograficznej.

Autor. Starano się podawać pełne brzmienie nazwiska (wersaliki) i imienia. W kilkunastu pozycjach bibliografii zamiast autora, który nie jest podany, umieszczono nazwę urzędu, który mapę opracował.

Tytuł. Cytowany jest zawsze w pisowni oryginału.

Skala. W przypadku gdy nie była podana na mapie, obliczano ją z podziałki liniowej, a w razie jej braku, na podstawie elementów mapy i podano poprzedzając skrótem – "ok."

Rozmiar. Podany jest w centymetrach (podstawa x wysokość), a mierzony wzdłuż ramki wewnętrznej.

Źródło. Cytowano pracę, w której mapa jest zamieszczona, wydawcę, miejsce i rok wydania, stronę – na której mapa jest publikowana. W informacji umieszczonej po roku wydania zastosowano trzy rodzaje oznaczeń: "na str.", "po str." (mapa jest wklejką po cytowanej stronie), "wkładka" (mapa jest zamieszczona na końcu publikacji). W analogiczny sposób opisano mapy atlasowe. Przy mapach luźnych stosowano po szczegółach wydawniczych informację "mapa luźna". W przypadku wielokrotnego publikowania mapy, podano również informacje o źródłach tych publikacji.

A. Zasięg terytorialny opracowania. Wymieniano z reguły zasięg jaki podawał autor w tytule; niekiedy precyzowano go bliżej.

B. Data danych statystycznych lub źródło opracowania. W przeważającej mierze stanowiły je materiały systematycznych spisów ludności państw z okresu zaborów, państw sąsiednich oraz spisy polskie począwszy od 1921 r. Ich listę przedstawia poniższe zestawienie.

Spisy polskie	Spisy niemieckie	Spisy austriackie	Spisy rosyjskie	W.M. Gdańsk
	1 XII 1890	31 XII 1890		
	1 XII 1900	31 XII 1900	9 II 1897	
	1 XII 1905			
	1 XII 1910	31 XII 1910		
	1 XII 1916*	15 X 1916 (Galicja)		
	5 X 1917*			
XII 1919 (Litwa, Białoruś)	8 X 1919			
30 IX 1921	16 VI 1925		17 XII 1926	1 XI 1923
9 XII 1931	16 VI 1933			31 VIII 1924
	17 V 1939			18 VIII 1929
	1 III 1943 (Generalna Gubernia)			

* Nie spełniają wymogów spisowych.

Poza tym źródłem danych były wyniki plebiscytów: warmińsko-mazurskiego z 11 VII 1920 r. i górnośląskiego z 20 III 1921 r.

Dla map narodowościowych ziem zamieszkałych przez ludność polską na terenie innych państw wykorzystywane były również wyniki wyborów do władz komunalnych oraz wyniki wyborów posłów do Landtagów, Reichstagu lub czechosłowackiego parlamentu.

W przypadku braku informacji o danych statystycznych wpisywano w tym punkcie "brak".

C. Metoda kartograficzna opracowania mapy. Do klasyfikacji posłużono się podręcznikiem L. Ratajskiego i B. Winida *Kartografia ekonomiczna*. W szeregu przypadków trudno było jednoznacznie określić metodę opracowania ze względu na zastosowane przez autorów map innowacje i modyfikacje. Możliwe więc, że użyte określenie metody niekiedy będzie kontrowersyjne.

Przy opisywaniu metod pomijano słowo "metoda" czy "mapa", np. "punktowa" oznacza metodę punktową, a "izochromy" oznaczają mapę izochromatyczną. W miarę możliwości podawano jednostki odniesienia.

D. Charakterystyka ilościowa i jakościowa zjawiska. W punkcie tym starano się podać zgeneralizowaną informację o elementach zjawisk występujących na mapie. Jako ostatnią pozycję tego punktu umieszczono wiadomość o technice barwnej mapy (czarno-biała, barwna), jeśli nie wynikała ona z treści poprzedniej informacji.

E. Język objaśnień. Podawano język (lub języki) objaśnienia legendy.

F. Skrót nazwy miejscowości i instytucji, z której zbiorów bibliotecznych korzystano oraz sygnatura mapy lub publikacji, z której mapa pochodzi. Podano z reguły tylko sygnaturę egzemplarza mapy (lub publikacji z mapą), która posłużyła do opisu bibliograficznego. Praca nie stanowi więc centralnego katalogu zbiorów map narodowościowych, wyznaniowych i językowych.

Zastosowane w tym punkcie opisu skróty są wyjaśnione w spisie bibliotek cytowanych w punkcie IV.

Wszystkie sklasyfikowane podług tych zasad mapy zostały ułożone według chronologii wydawniczej – alfabetycznie autorami, a w ramach tego samego nazwiska alfabetycznie tytułami map.

WYKAZ SKRÓTÓW UŻYTYCH W BIBLIOGRAFII!

b. m. w.	– brak miejsca wydania
b. r. w.	– brak roku wydania
b. m. i r. w.	– brak miejsca i roku wydania
jedn. odn.	– jednostka odniesienia
ok.	– około
poz.	– pozycja
tabl.	– tablica
wyd.	– wydawca, wydanie

B I B L I O G R A F I A

do 1860 roku

1. HÄUFLER J.V. — Versuch einer Sprachenkarte der Österreichischen Monarchie; ok. 1:3 000 000; 48 x 37 cm; W: Sprachenkarte der Österreichischen Monarchie sammt erklärender Übersicht der Völker dieses Kaiserstaates, ihrer Sprachstämme und Mundarten, ihrer örtlichen und numerischen Verteilung von J.V. Häufler. Peszt in Commission bei Gustav Emich 1846.
A. Cesarstwo Austriackie (Polska – zabór austriacki). B. ok. 1842 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie ludności według języków. Opisem narodowości i grupy etniczne. E. niemiecki. F. *W-wa BU. M.3098.*
2. BERGHAUS Heinrich — Ethnographische Karte von Europa. Auf F. v. Stülpnagel's geographischer Zeichnung. Zusammengestellt von H. Berghaus. Potsdam im März 1845; 1:6 000 000; 82 x 65 cm w 4 arkuszach; W: Berghaus' Physikalischer Atlas. Fünfzehnte Lieferung (Ausgegeben im October 1847). Zweite Auflage. Justus Perthes, Gotha 1852. Zweiter Band. Achte Abtheilung: Ethnographie, No. 5–8. .
A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie grup etnicznych. Opisem narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa BU. M.400, IG UW. B.869.*
3. BERGHAUS Heinrich — Übersicht von Europa, mit ethnographischer Begrenzung der einzelnen Staaten, und den Völker-Sitzen in der Mitte des 19ten Jahrhunderts. Entworfen im Dezember 1846 von H. Berghaus; ok. 1:19 000 000; 40 x 30 cm; W: Berghaus' Physikalischer Atlas. Sechzehnte Lieferung (Ausgegeben im November 1847). Zweite Auflage. Justus Perthes, Gotha 1852. Zweiter Band. Achte Abtheilung: Ethnographie, No. 4.
A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie grup etnicznych. Opisem narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa BU. M.400, IG UW. B.869.*
4. BERGHAUS Heinrich — Deutschland, Niederlande, Belgien und Schweiz: National-, Sprach-, Dialect- Verschiedenheit. Entworfen im April 1847 von H. Berghaus.; ok. 1:20 000 000; 36 x 30 cm; W: Berghaus' Physikalischer Atlas. Siebzehnte Lieferung (Ausgegeben im April 1848). Zweite Auflage. Justus Perthes, Gotha 1852. Zweiter Band. Achte Abtheilung: Ethnographie, No. 9.

A. Niemcy, Holandia, Belgia, Szwajcaria (Polska – zabór pruski). B. brak.
C. zasięgi liniowe. D. Zasięgi liniowe języka niemieckiego. Opiszem
narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa BU. M.400, IG UW. B.869.*

5. KEPPEN Peter — Etnograficzeskaja Karta Evropejskoj Rossii sostavlennaja Petrom Keppenom izdana Imperatorskim Russkim Geograficeskim Obscestvom; 1: 3 150 000; 4 arkusze po 50 x 50 cm; S. Peterburg' 1851, Imperatorskoje Russkoje Geograficzeskoe Obszczestvo; mapa luźna.

A. Cesarstwo Rosyjskie – część europejska (Polska – zabór rosyjski).
B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie 38
narodowości. E. rosyjski, niemiecki. F. *Krak.-Jag. M 35/51, W-wa BU.
M.2706.*

6. BERNHARDI, ŠAFARIK — Etnographische Karte der Österreichischen Monarchie nach Bernhardi, Safarik und eigenen Untersuchungen; ok. 1:3 700 000; 37,5 x 27 cm; Berghaus' Physikalischer Atlas. Zweite Auflage. Justus Perthes, Gotha 1852. Zweiter Band. Achte Abtheilung; Etnographie, No. 10.

A. Cesarstwo Austriackie (Polska – zabór austriacki). B. 1842 r. C. zasięgi
liniowe. D. Polacy zasięgiem liniowym. Wyspy polskie na obszarze
innych narodowości zaznaczono powierzchnią barwną oraz opisem.
E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B.869.*

7. CZOERNIG Karl — Etnographische Karte der oesterreichischen Monarchie; 1:864 000; 4 arkusze po 70 x 51 cm; Wien 1855 K.K. Direction der administrativen Statistik. In Stein graviert. Farbendruck des K. K. Militärischen Geographischen Institutes; mapa luźna.

A. Cesarstwo Austriackie (Polska – zabór austriacki). B. spis z 1851 roku.
C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie 18 narodowości. W kartonie tabela statystyki narodowościowej. E. niemiecki.
F. *Krak.-Jag. M29/47.*

1860–1869

8. KORISTKA Carl — Bevölkerungs-Karte von Mähren und Oesterreichischen Schlesien; ok. 1:1 600 000; 19 x 14 cm; W: Carl Koristka, Die Markgrafschaft Mähren und das Herzogthum Schlesien, Wien 1861, po str. 526.

A. Morawy i wschodni Śląsk. B. brak. C. kartogram. D. Słowianie i
Niemcy na milę kwadratową w trzech przedziałach: 2000–4000, 4000–
6000, 6000–8000. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG UW. 657.*

9. D'ERKERT R. — Allemands; ok. 1:1 500 000; 40 x 31 cm; W: Atlas Ethnographique des provinces habitées en totalité ou en partie par des Polonais par R.D'Erkert, St. Petersburg 1863, Tafel IV.

- A. Polska pod zaborami. B. brak. C. kartogram. D. Zróżnicowaniem koloru Niemcy w odsetkach ogółu ludności powiatu (6 przedziałów: 1–5, 5–10, 10–20, 20–50, 50–80, 80 i więcej %). E. francuski. F. *Krak.–Czart.*
10. D'ERKERT R. — Israelites; ok. 1:1 500 000; 40 x 31 cm; W: Atlas Ethnographique des provinces habitées en totalité ou en partie par des Polonais par R.D'Erkert, St. Petersbourg 1863, Tafel VI.
A. Polska pod zaborami. B. brak. C. kartogram. D. Zróżnicowaniem koloru Żydzi w odsetkach ogółu ludności powiatu (6 przedziałów: 1–5, 5–10, 10–20, 20–50, 50–80, 80 i więcej %). E. francuski. F. *Krak.–Czart.*
11. D'ERKERT R. — Lithuaniens et Lettons; ok. 1:1 500 000; 40 x 31 cm; W: Atlas Ethnographique des provinces habitées en totalité ou en partie par des Polonais par R.D'Erkert, St. Petersbourg 1863, Tafel V.
A. Polska pod zaborami. B. brak. C. kartogram. D. Zróżnicowaniem koloru Litwini i Łotysze w odsetkach ogółu ludności powiatu (6 przedziałów: 1–5, 5–10, 10–20, 20–50, 50–80, 80 i więcej %). E. francuski. F. *Krak.–Czart.*
12. D'ERKERT R. — Polonais; ok. 1:1 500 000; 40 x 31 cm; W: Atlas Ethnographique des provinces habitées en totalité ou en partie par des Polonais par R.D'Erkert, St. Petersbourg 1863, tabl. II.
A. Polska pod zaborami. B. brak. C. kartogram. D. Zróżnicowaniem koloru Polacy w odsetkach ogółu ludności powiatu (6 przedziałów: 1–5, 5–10, 10–20, 20–50, 50–80, 80 i więcej %). E. francuski. F. *Krak.–Czart.*
13. D'ERKERT R. — Russes; ok. 1:1 500 000; 40 x 31 cm; W: Atlas Ethnographique des provinces habitées en totalité ou en partie par des Polonais par R.D'Erkert, St. Petersbourg 1863, tabl. III.
A. Polska pod zaborami. B. brak. C. kartogram. D. Zróżnicowaniem koloru Rosjanie w odsetkach ogółu ludności powiatu (6 przedziałów: 1–5, 5–10, 10–20, 20–50, 50–80, 80 i więcej %). E. francuski. F. *Krak.–Czart.*
14. D'ERKERT R. — Tableau Etnographique; ok. 1:1 500 000; 40 x 31 cm; W: Atlas Ethnographique des provinces habitées en totalité ou en partie par des Polonais par R.D'Erkert, St. Petersbourg 1863, tabl. I.
A. Polska pod zaborami. B. brak. C. powierchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie 11 narodowości, a sygnaturą ludność żydowską w miastach. Tabela statystyki narodowościowej w poszczególnych zaborach według prowincji/guberni. E. francuski. F. *Krak.–Czart.*
15. BOECKH Richard — Sprachkarte vom preussischen Staate. Nach den Zählungsaufnahmen im Jahre 1861 im Auftrage des Königlichen Statistischen Bureaus bearbeitet von Richard Boeckh. Berlin 1864 in Commision bei Dietrich Reimer. Lith. Ans. von Leopold Kraatz in Berlin; 1:600 000; 2 arkusze po 68 x 57 cm; mapa luźna.

- A. Polska – zabór pruski (na arkuszu północnym). B. 1861 r. C. powierzchniowa. D. Barwna. Obszary z przewagą ludności niemieckiej: powyżej 80%, powyżej 60% stanowią Niemcy. Obszary o mieszanej ludności niemiecko-słowiańskiej: 50–60 % Niemcy, 50–60% Polacy, Czesi lub Łużycanie. Obszary o ludności przeważnie słowiańskiej: 60–80%, 80–100% stanowią Polacy, Czesi i Łużycanie. E. niemiecki. F. *Krak.-Jag. M36/469.*
16. PETERMANN August — Ethnographie Österreich's; ok. 1:11 000 000; 11,5 x 6 cm; W: August Petermann, Physikalische und Statistische Kartenskizzen von Österreich. Dr. A. Petermann's Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, Jahrgang 1864, Tafel 5.
A. Cesarstwo Austriackie (Polska – zabór austriacki). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 840.*
17. PETERMANN August — Religionen Österreich's; ok. 1:11 000 000; 11,5 x 6 cm; W: August Petermann, Physikalische und Statistische Kartenskizzen von Österreich. Dr. A. Petermann's Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, Jahrgang 1864, Tafel 5.
A. Cesarstwo Austriackie (Polska – zabór austriacki). B. brak. C. barwny kartogram złożony wg powiatów. D. Katolicy: 20–50%, 50–99%, ponad 99%; Ewangelicy: 20–50%, ponad 50%; Greko-unicy: 20–50%, ponad 50%; Izraelici: 5–10%, ponad 10%. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 840.*
18. KIEPERT Heinrich — Völker und Sprachen-Karte von Österreich und der Unter-Donau-Ländern. Zusammengestellt von H. Kiepert. Verlag von Dietrich Reimer, Berlin, 1867; 1:3 000 000; 55 x 34 cm; mapa luźna.
A. Cesarstwo Austriackie (na północy zasięg po Lublin). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie 15 narodowości. E. niemiecki. F. *Krak.-Jag. M29/67.*
19. KIEPERT Heinrich — Völker und Sprachen-Karte Deutschland und der Nachbarländern. Zusammengestellt von H. Kiepert. Verlag von Dietrich Reimer, Berlin, 1867; 1:3 000 000; 53,5 x 40,6 cm; mapa luźna.
A. Niemcy i kraje sąsiednie (Polska – zabór pruski). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie Niemców, Słowian zachodnich (Czesi i Słowacy), Polaków i Serbo-Łużyczan, Słowian Wschodnich, Rosjan i "Rusniaken" (?), Słowian Południowych oraz Serbów i Chorwatów. Zasięgiem liniowym zasięg Słowian na zachodzie w 6–9 wieku. E. niemiecki. F. *Krak.-Czart.*

1870–1879

20. GALKIN N. — Etnograficzeskaja Karta Carstwa Polskogo. S.Peterburg, 1870; ok. 1:1 000 000; 47 x 71 cm; mapa luźna.
 A. Królestwo Polski. B. 1869 r. C. powierzchniowa i sygnatury. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie Polaków i Litwinów. Dla miast sygnaturami narodowości i wyznania: Rosjanie (prawosławni, raskolnicy, greko-unicy), Niemcy (ewangelicko-augsburskie, ewangelicko-reformowany), Żydzi (10–50%, ponad 50% ogółu ludności miasta). E. rosyjski. F. *Krak.–Czart.*
21. MEITZEN August — Der Preussische Staat nach der Religions und Sprach – Verschiedenheit seiner Bewohner und unter Verzeichnung der landwirthschaftlichen höheren Lehranstalten; ok. 1:2 900 000; 40 x 28 cm; W: Der Boden und die landwirthschaftlichen Verhältnisse des Preussischen Staates dargestellt von August Meitzen. Wiegand und Hempel, Berlin 1871, mapa nr 7.
 A. Prusy (obejmuje zabór pruski, Mazowsze, Podlasie i część Galicji). B. brak. C. kartogram. D. Kreskowaniem niebieskim oznaczono udział katolików (11 przedziałów) w odsetkach ogółu ludności. Kreskowaniem czerwonym oznaczono udział ludności według języka: słowiański (10–50%, ponad 50%), litewski (10–50%, ponad 50%) i walloński (ponad 10%). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 845.*
22. RITTICH Aleksandr Fiedorowicz — Ethnographische Karte von Russland. Südliches Blatt; 1:3 700 000; 64 x 48,5 cm; W: Die Ethnographie Russland's nach A.F. Rittich. Ergänzungsheft No. 54 zu Dr. A. Petermann's Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, Jahrgang 1878.
 A. Cesarstwo Rosyjskie (Polska – zabór rosyjski). B. 1867 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 694[54].*

1880–1889

23. MENKE Theodor — Europa nach seinen ethnographischen Verhältnissen in der Mitte des XIX Jahrhunderts; 1:15 000 000; 48 x 39 cm; W: Spruner-Menke Hand-Atlas für die Geschichte des Mittelalters und der Neueren Zeit. Dritte Auflage. Gotha: Justus Perthes, 1880, s. 13.
 A. Europa. B. połowa XIX w. C. zasięgi liniowe. D. W grupie indogermańskiej oznaczono barwną linią zasięg Słowian. Opisem narodowości (Polacy, Niemcy, Kaszubi, Prusacy, Mazurzy, Rusini, Białorusini). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B.III.23, Krak.–Jag. 148.442.IV, Wrocl.–BU. 2.G.221, Wrocl.–Ossol. 76/B/IV, Lublin–KUL. A.14.*

24. ANDREE-PUTZGER — Religionskarte von Deutschland; 1:7 000 000; 22 x 16,5 cm; W: Andree-Putzger's Gymnasial- und Realschul-Atlas. Vierte vermehrte und verbesserte Auflage. Verlag Velhagen-Klasing, Bielefeld-Leipzig, 1884, s. 36.
 A. Niemcy (obejmuje również zabór rosyjski i austriacki). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie ludności według wyznania: przewaga rzymskokatolików i greko-unitów, przewaga ewangelików, zmieszani katolicy i ewangelicy, oraz prawosławni. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B.1280.*
25. ANDREE-PUTZGER — Religionskarte von Europa; 1:23 500 000; 22,5 x 117 cm; W: Andree-Putzger's Gymnasial- und Realschul-Atlas. Vierte vermehrte und verbesserte Auflage. Verlag Velhagen-Klasing, Bielefeld-Leipzig, 1884, s. 22.
 A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie ludności według wyznania (rzymskokatolickie i greko-unickie, ewangelickie, prawosławne, ormiańskie, mahometańskie, buddyjskie). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B.1280.*
26. ANDREE-PUTZGER — Völkerkarte von Deutschland; 1:7 000 000; 22 x 16,5 cm; W: Andree-Putzger's Gymnasial- und Realschul-Atlas. Vierte vermehrte und verbesserte Auflage. Verlag Velhagen-Klasing, Bielefeld-Leipzig, 1884, s. 36.
 A. Niemcy (obejmuje również zabór rosyjski i austriacki). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie 17 narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B.1280.*
27. ANDREE-PUTZGER — Völkerkarte von Europa; 1:23 500 000; 22 x 17 cm; W: Andree-Putzger's Gymnasial- und Realschul-Atlas. Vierte vermehrte und verbesserte Auflage. Verlag Velhagen-Klasing, Bielefeld-Leipzig, 1884, s. 22.
 A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami i kreskowaniem oznaczono rozmieszczenie 25 narodowości. Polacy oznaczeni jednym kolorem z Czechami, Słowakami i Łużyczanami jako zachodni Słowianie. Poszczególne narodowości opisane spacjaowanymi nazwami. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B.1280.*
28. HASSENSTEIN B. — Nationalitätenkarte von Mähren und Schlesien; 1:1 750 000; 16,5 x 12 cm; W: F. Held, Nationalitätenkarte von Mähren und Schlesien. Dr. A. Petermanns Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, 30. Band, 1884, Heft V, s. 161.
 A. Morawy, Śląsk Cieszyński i Bielski; B. 31.XII.1880 r. C. kartogram. D. Niemcy stanowią: 0,5–20, 20–50, 50–80, 80–100% ludności okręgu. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 132.*

29. ANDREE Richard — Konfessionskarte Mitteleuropas um 1555; 1:6 000 000; 22 x 17 cm; W: Professor G. Droysens Allgemeiner Historischer HandAtlas. Ausgeführt von der-Geographischen Anstalt von Velhagen und Klasing in Leipzig unter Leitung von Dr. Richard Andree. Verlag von Velhagen u. Klasing, Bielefeld und Leipzig, 1886, s. 33.
 A. Europa środkowa. B. 1555 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie ludności według wyznań: rzymsko-katolickie, ewangelickie, zmieszane katolickie i ewangelickie, prawosławne, mahometańskie. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 1335.*
30. RITTER Franz — Karte der Vertheilung der Bevölkerung Österreich-Ungarn's nach der Umgangs- beziehungsweise Mutter-Sprache auf Grund der Ergebnisse der Volkszählung vom 31. Dezember 1880 von Dr. Franz Ritter von Le Monnier k.k. Ministerial-Vice-Secretar. Wien 1885; ok. 1:2 500 000; 56 x 42 cm; W: Chavanne Joseph (Hrsgb.), Physikalisch-statistischer Hand-Atlas von Österreich-Ungarn in 25 Blättern mit erläuterndem Text. Eduard Hölzel's geographisches Institut in Wien. Wien 1887, Tafel No. 15.
 A. Cesarstwo Austro-Węgierskie (Polska - zabór austriacki). B. 31.XII. 1880 r. C. kartogram oraz kartodiagram strukturalny według powiatów. D. Procentowy udział 10 narodowości (wg języka ojczystego) w przedziałach: 1-5, 5-19, 20-35, 35-49, powyżej 50% ludności powiatu. Dla każdego powiatu diagram strukturalny narodowości. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa BN. 215/216.XIX.1; Krak.-Jag. M29/27.*
31. KIRCHOFF Alfred, KROPATSCHEK H. — Deutschland, Konfessionskarte nach Andree, Hasse und Sievers; 1:6 000 000; 22 x 17,5 cm; W: E.Debes'. Schul-Atlas für die Oberklassen höherer Lehranstalten. In Verbindung mit Dr. A. Kirchoff und Dr. H. Kropatschek. Verlag von H. Wagner und E. Debes. Sechste verbesserte Auflage. Leipzig, 1888, Tafel No. 55.
 A. Niemcy (Polska po Lublin). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie ludności według wyznań (przewaga ewangelików, przewaga katolików, ewangelickie i katolickie, prawosławne). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B.284.*
32. KIRCHOFF Alfred, KROPATSCHEK H. — Deutschland, Sprachen und Mundarten nach Andree, Berghaus, Rittich, Czoernig; 1:6 000 000; 22 x 17,5 cm; W: E.Debes'. Schul-Atlas für die Oberklassen höherer Lehranstalten. In Verbindung mit Dr. A. Kirchoff und Dr. H. Kropatschek. Verlag von H. Wagner und E. Debes. Sechste verbesserte Auflage. Leipzig, 1888, Tafel No. 54.
 A. Niemcy (Polska po Lublin). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie ludności według języków i dialektów. W grupie słowiańskiej m.in. Rosjanie, Polacy, Słowacy, Czesi, Łużyczanie. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B.284.*

33. WERNER Oskar, S.J. — Deutschland. Die Vertheilung der Katholiken; 1:5 000 000; 23,5 x 19,3 cm; W: Katolischer Kirchen-Atlas von O. Werner, S.J., Freiburg im Breisgau, 1888, Herder, Karte 7.
A. Niemcy (Polska – zabór pruski). B. 1880 r. C. kartogram. D. Katolicy stanowią: 0–5, 5–30, 30–70, 70–100% ludności. Zaznaczone granice diecezji. E. niemiecki. F. *Krak.–Jag.*
34. WERNER Oskar, S.J. — Vertheilung der Katholiken in der Oesterreichisch-Ungarischen Monarchie (Römisch-Katolische u. Griechisch-Unierte zusammengenomen); 1:3 750 000; 40,6 x 24,5 cm; W: Katholischer Kirchen-Atlas von O. Werner, S.J., Freiburg im Breisgau, 1888, Herder, mapa nr 9.
A. Cesarstwo Austro-Węgierskie (Polska – zabór austriacki). B. 31 XII 1880 r. C. kartogram. D. Ludność wyznania rzymskokatolickiego i greko-unickiego stanowi: 5–10, 10–20, 20–30, 30–40, 40–50, 50–60, 60–70, 70–80, 80–90, 90–95, 95–99, 99–100% ludności. Kreskowaniem czarnym obszary z przewagą protestantów. Kropkami obszary z przewagą wyznania unickiego i ormiańskiego. W kartonie obszary z przewagą unitów nad rzymskokatolikami i rzymskokatolików nad unitami oraz statystyka wyznaniowa według krain. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *Krak.–Jag.*
35. RITTER Franz von Le Monnier — Sprachenkarte von Österreich-Ungarn, bearbeitet nach den durch die Volkszählung vom 31.XII.1880 für jede einzelne Gemeinde erhobenen Daten. Wien 1889. Verlag: Eduard Holzcl; 1:1 000 000; cztery arkusze po 74 x 54 cm.
Nie odnaleziono. Omówienie w: Józef Buzek, Rozsiedlenie ludności Galicyi według wyznania i języka. Wiadomości Statystyczne o stosunkach krajowych wydane przez Krajowe Biuro Statystyczne. Tom 21. Zeszyt 2. Lwów 1909. F. *W-wa IG. PAN 46.843[21:2] oraz S.611[21:2].*

1890–1899

36. RITTICH Aleksandr Fiedorowicz — Karta Narodonaselenija Awgustowskoj i Ljublinskoj guberni po Ispowėdanijam i Plemenam. Prilożenie k Materijałam dla Etnografii Carstwa Polskogo. S.Petersburg 1864 [wyd. ok. 1890 r.]; ok. 1:840 000; na jednym arkuszu dwie mapy po 25 x 32 cm; arkusz luźny.
A. gubernia awgustowska i lubelska. B. 1864 r. C. powierzchniowa. D. Na mapie wyznaniowej oznaczono obszary z przewagą ludności wyznania: prawosławnego, greko-unickiego, starowierów, katolickiego, protestanckiego, mahometańskiego oraz mojżeszowego. Na mapie narodowości oznaczono obszary z przewagą: Wielkorusów, Małorusów, Lublinian (?), Mazurów, Polaków, Niemców, Tatarów i Żydów. E. rosyjski. F. *W-wa BU. M. 2099.*

37. RITTICH Aleksandr Fiedorowicz — Karta Narodonaselenija Ljublinskoj Guberni po Ispovedanijam i Plemenam. Sostavlena Generalnego Štaba Podpolkownikom' A. Rittich'. Peterburg 1864, [wyd. ok. 1890 r.]; 1:840 000; na jednym arkuszu dwie mapy po 25 x 32 cm; arkusz luźny.
A. Gubernia lubelska. B. 1864 r. C. powierzchnniowa. D. Na mapie wyznaniowej oznaczono obszary z przewagą ludności wyznania: prawosławnego, greko-unickiego, starowierów, katolickiego, protestanckiego, mahometańskiego oraz mojżeszowego. Na mapie narodowości oznaczono obszary z przewagą: Wielkorusów, Małorusów, Lublinian (?), Mazurów, Polaków, Niemców, Tatarów i Żydów. E. rosyjski. F. *W-wa BU. M. 2933.*
38. GERLAND Georg — Die Sprachen der Erde bis um 1890. IV. Östliches Centraleuropa; 1:20 000 000; 7,5 x 10,5 cm; W: Berghaus' Physikalischer Atlas. Dritte Ausgabe. Herausgegeben von Prof. Dr. Herm. Berghaus. Gotha: Justus Perthes 1892. Abteilung VII. Atlas der Völkerkunde. Bearbeitet von Dr. Georg Gerland. Tafel. XIV, No. 74.
A. Europa środkowo-wschodnia. B. 1890 r. C. powierzchnniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie narodowości według języków. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 1274.*
39. GERLAND Georg — Europa um 1880; 1:15 000 000; 39 x 31,5 cm; W: Berghaus' Physikalischer Atlas. Dritte Ausgabe. Herausgegeben von Prof. Dr. Herm. Berghaus. Gotha: Justus Perthes 1892. Abteilung VII. Atlas der Völkerkunde. Bearbeitet von Dr. Georg Gerland. Tafel VII, No. 67.
A. Europa. B. 1880 r. C. powierzchnniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie 55 narodowości według języków. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 1274.*
40. FIRCKS A. — Anteil der Juden an der Gesamtbevölkerung der Kreise 1890 entworfen von A. Freiherr v. Fircks.; 1:2 750 000; 41 x 26 cm; W: Zeitschrift des Königlich Preussischen Statistischen Bureaus, 33. Jahrgang, 1893, Heft III, Tafel VI.
A. Niemcy (Polska – zabór pruski). B. 1 XII 1890 r. C. kartogram wg powiatów. D. Żydzi stanowią: 0–0,5, 0,5–1,0, 1,0–1,5, 1,5–2,0, 2,0–2,5, 2,5–3,0, 3,0–3,5, 3,5–4,0, 4,0–4,5, ponad 4,5% ludności. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa BU. 010255.*
41. FIRCKS A. — Anteil der Personen von deutscher Muttersprache an der Gesamtbevölkerung der Kreise 1890 entworfen von A. Freiherr v. Fircks; 1:2 750 000; 41 x 26 cm; W: Zeitschrift des Königlich Preussischen Statistischen Bureaus, 33. Jahrgang, 1893, Heft III, Tafel III.
A. Niemcy (Polska – zabór pruski). B. 1 XII 1890 r. C. kartogram według powiatów. D. Niemcy, według języka ojczystego, stanowią: poniżej 7, 7–10, 10–20 (dalej co 10), ..., ponad 90% ludności. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa BU. 010255.*

42. FIRCKS A. — Anteil der Polen, Masuren und Kassuben an der Gesamtbevölkerung der Kreise 1890 entworfen von A. Freiherr v. Fircks; 1:2 750 000; 41 x 26 cm; W: Zeitschrift des Königlich Preussischen Statistischen Bureaus, 33. Jahrgang, 1893, Heft III, Tafel IV.
A. Niemcy (Polska – zabór pruski). B. 1 XII 1890 r. C. kartogram według powiatów. D. Polacy, Kaszubi i Mazurzy, według języka ojczystego, stanowią: 1–10, 10–20 (dalej co 10), ..., 80–90, 90–92, 89% ludności. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa BU. 010255.*
43. FIRCKS A. — Die in den Gemeindeeinheiten vorherrschende Muttersprache 1890, entworfen von A. Freiherr v. Fircks; 1:2 750 000; 41 x 26 cm; W: Zeitschrift des Königlich Preussischen Statistischen Bureaus, 33. Jahrgang, 1893, Heft III, Tafel V.
A. Niemcy (Polska – zabór pruski). B. 1 XII 1890 r. C. powierchniowa według gmin. D. Kolorami zaznaczono obszary z przewagą narodowości, według języka ojczystego, m.in. polski, górnośląsko-polski, mazurski, kaszubski. E. niemiecki. F. *W-wa BU. 010255.*
44. SUPAN A. — Verteilung der Nationalitäten in Preussen nach Kreisen; 1:7 500 000; 15,5 x 9,5 cm; W: A. Supan, Die Nationalitäten der preussischen Monarchie nach der Zählung von 1890. Dr. A. Petermann's Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, 40. Band, 1894, Heft VII, S. 160.
A. Cesarstwo Pruskie (Polska – zabór pruski). B. 1 XII 1890 r. C. kartogram wg powiatów. D. Kreskowaniem czarnym oznaczono powiaty niemieckie (Niemcy stanowią pow. 90% ludności), powiaty mieszane (Niemcy stanowią 50–90% ludności), powiaty nieniemieckie (Niemcy stanowią poniżej 50% ludności). Opisem narodowości dominujące. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz 132.*
45. LANGHANS Paul — Fremde Volksstämme im Deutschen Reiche, werglichen mit der Verteilung der christlichen Hauptbekenntnisse; 1:1 500 000; 40 x 46 cm; W: Paul Langhans, Fremde Volksstämme im Deutschen Reiche, verglichen mit der Verteilung der Glaubensbekenntnisse. Dr. A. Petermann's Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, 41. Band, 1895, Tafel 17, po s. 248.
A. Cesarstwo Pruskie (Polska – zabór pruski). B. 1 XII 1890 r. C. powierchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie narodowości, kreskowaniem przewagę katolików, bez kreskowania przewagę ewangelików. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 840 oraz Cz. 132.*
46. HELD J. — Das "deutsche Sprachgebiet" von Nordmähren und Schlesien am 31. Dezember 1890. Brünn. Druck: K.M. Kohrer. Verlag: Verein für die Geschichte Mährens und Schlesien, 1896; 1:300 000; 76 x 42 cm; Nie odnaleziono.

47. LANGHANS Paul — Die Thätigkeit der Ansiedlungs-Kommission für die Provinzen Westpreussen und Posen 1886–1896; 1:500 000; 39,5 x 59 cm; W: Paul Langhans, Die bisherige Thätigkeit der Ansiedlungs-Kommission für die Provinzen Westpreussen and Posen. Dr. A. Petermann's Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, 42. Band, 1896, Tafel 9, po s. 118.
A. Prowincje Prusy Zachodnie i Poznań. B. 1 XII 1890 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono gminy z przewagą ludności niemieckiej bądź polskiej oraz obszary do zasiedlenia. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 132.*
48. PARTSCH Joseph — Die Sprachgrenzen in und um Schlesien; 1:2 250 000; 17 x 11 cm; W: Joseph Partsch, Schlesien. Eine Landeskunde für das deutsche Volk. Teil I. Das ganze Land. Breslau 1896, po s. 368; (kolejné wydanie mapy – poz. 109).
A. Śląsk. B. 1 XII 1890 r. C. powierzchniowa. D. Czterema kolorami oznaczono obszary z przewagą języka niemieckiego, polskiego, czeskiego i łużyckiego. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 6.553 oraz 11.925, W-wa IG. PAN 2973 oraz 31.037.*
49. PARTSCH Joseph — Karte der Sprachgrenzen in Ober- u. Mittelschlesien; 1:1 250 000; 11 x 16,5 cm; W: (a) Joseph Partsch, Schlesien. Eine Landeskunde für das deutsche Volk. Teil I. Das ganze Land. Breslau 1896, po s. 364; (b) Eugeniusz Romer, Polski Atlas Kongresowy. Nakład Książnica Polska Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych. Lwów–Warszawa 1921, tabl. XXXIII.B. (*W-wa IG. PAN B. 515*); (c) Problemes Politiques de la Pologne Contemporaine II. La Silésie Polonaise. Conférence faite a là Bibliothèque Polonaise de Paris par MM. L. Eisenmann, E. De Martonne ..., Paris 1932, po s. 10.
A. Śląsk środkowy i Górný. B. 1 XII 1890 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono obszary z przewagą narodowości (według języka ojczystego): niemieckiej, polskiej, czeskiej. Zasięgiem liniowym pokazano granicę języka polskiego w 1790 r. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW 6.553 oraz 11.925, W-wa IG. PAN 2973 oraz 31.037*; (b) *W-wa IG. PAN B.515*; (c) *W-wa IG PAN. III–2183 oraz S. 1160[2].*
50. PARTSCH Joseph — Karte der Sprachgrenzen in Ober- u. Mittelschlesien 1790 u. 1890; 1:1 250 000; 10,8 x 16,2 cm; mapa luźna (a); kopia W: (b) Karol Firich (opr.), Polskość Górnego Śląska według urzędowych źródeł pruskich a wyniki plebiscytu. Warszawa, maj 1921, tabl. 3a; (c) Charles T. Firich, Polish character of Upper Silesia according to official Prussian sources and the results of the plebiscite. Warsaw, May 1921, table 3a.
A. Śląsk środkowy i Górný. B. 1 XII 1890 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono obszary z przewagą narodowości (według języka ojczystego): niemieckiej, polskiej, czeskiej. Zasięgiem liniowym pokazano

granicę języka polskiego w 1790 r. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. PAN D. 735*, (b) *W-wa IG. PAN 24.124*, (c) *W-wa IG. UW. 18.395*.

51. DEBES Ernst — Europa, Sprachen- und Völkerkarte; 1:12 000 000; 48 x 36,5 cm; W: E. Debes' Neuer Handatlas. H. Wagner und E. Debes. Leipzig 1897, no 12 (również w następnych wydaniach, np. IV wyd. z 1913 r.).
A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie narodowości. Grupę polską stanowią Polacy, Mazurzy i Kaszubi. Poszczególne narodowości opisem. W widłach Wisły i Sanu umieszczono Mazurów (!). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 1298*.
52. LANGHANS Paul — Das Tschechisch-Mährisch-Slowakische Sprachgebiet in Österreich u. Preussen; 1:1 500 000; 30 x 26 cm; W: Paul Langhans, Die deutsch-tschechische Sprachgrenze in Nordböhmen. Dr. A. Petermann's Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, 45. Band, 1899, Heft IV, Tafel 7 (karton), po s. 96.
A. Austria i Prusy (obejmuje część Śląska Cieszyńskiego). B. 31 XII 1890 r.; 1 XII 1890 r. C. powierzchniowa D. Kolorami oznaczono obszary z przewagą języka: niemieckiego, czeskiego, polskiego i innych. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 132*.
53. LANGHANS Paul — Das Tschechische Querriegel zwischen den Deutschen Ostmarken; 1:3 700 000; 20 x 26 cm; W: Paul Langhans, Die deutsch-tschechische Sprachgrenze in Nordböhmen. Dr. A. Petermann's Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, 45. Band, 1899, Heft IV, Tafel 7, po s. 96.
A. Wschodnie Niemcy (obejmuje zachodnią Polskę). B. 31 XII 1890 r.; 1 XII 1890 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono obszary z przewagą języka: niemieckiego, czeskiego, polskiego i innych. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 132*.
54. RIECKE Friedrich — Europa, Völker - und Sprachenkarte; 1:25 000 000; 23,5 x 9 cm; W: Fr. Riecke Volks-Atlas über alle Theile der Erde für Schule und Haus (Ausgabe für Österreich-Ungarn). 35 Aufl., Gera 1899, mapa nr 8.
A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami i kreskowaniem oznaczono rozmieszczenie grup etnicznych. W ramach grup odrębnymi kolorami oznaczono narodowości. Opisem języki. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 678*.
55. TETZNER F. — Das slawische Sprachgebiet in Hinterpommern; ok. 1:600 000; 8,5 x 11 cm; W: F. Tetzner, Die Slowinzen und Lebakaschuben. Beiträge zur Volks- und Völkerkunde. Achter Band. Berlin 1899, po s. 272.
A. Pojezierze i pobraże Kaszubskie. B. 1780 r., 1850 r., 1880 r. C. zasięgi liniowe. D. Zasięgi liniowe języka słowiańskiego w 1780 r., 1850 r. i 1880 r. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 7.153*.

1900

56. HETTNER Alfred — Die deutsch-polnische Sprachgrenze in Schlesien und Polen nach Boeckh; 1:5 000 000; 6 x 8,5 cm; W: Spamers Grosser Hand-Atlas von Dr. Alfred Hettner. Zweite Auflage. Leipzig 1900, Fig. 3, s. 37.
A. Śląsk i prowincja poznańska. B. brak. C. powierzchniowa. D. Na podstawie języka i wyznania oznaczono obszary z przewagą Polaków oraz Niemców. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1051.*
57. HETTNER Alfred — Religionskarte von Mittel-Europa nach Andree-Peschel; ok. 1:12 000 000; 12 x 11 cm; W: Spamers Grosser Hand-Atlas von Dr. Alfred Hettner. Zweite Auflage. Leipzig 1900, Fig. 5, s. 22.
A. Europa środkowa (Polska po Lublin). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami i kreskowaniem oznaczono obszary z przewagą: katolików, ewangelików i prawosławnych oraz obszary niejednorodne wyznaniowo (ewangelicy i katolicy, prawosławni i katolicy, prawosławni i ewangelicy, mahometanie i prawosławni). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1051.*
58. HETTNER Alfred — Religionskarte von Österreich-Ungarn nach Chavanne; 1:14 000 000; 9,5 x 7,5 cm; W: Spamers Grosser Hand-Atlas von Dr. Alfred Hettner. Zweite Auflage. Leipzig 1900, Fig. 4, s. 44.
A. Europa środkowa (Polska po Lublin). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami i kreskowaniem oznaczono obszary z przewagą: ewangelików, katolików i unitów, i prawosławnych oraz obszary niejednorodne wyznaniowo (katolicy i ewangelicy, prawosławni i ewangelicy, prawosławni i katolicy, mahometanie i prawosławni). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1051.*
59. HETTNER Alfred — Sprachenkarte der Provinz Ost- und Westpreussen nach Boeckh und Rittich; 1:5 000 000; 9,5 x 7 cm; W: Spamers Grosser Hand-Atlas von Dr. Alfred Hettner. Zweite Auflage. Leipzig 1900, Fig. 3, s. 39.
A. Prusy Wschodnie i Zachodnie. B. brak. C. powierzchniowa. D. Oznaczono obszary z przewagą języków: niemieckiego (nieder-deutsch oraz ober-deutsch), rosyjskiego, polskiego i litewskiego. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1051.*
60. HETTNER Alfred — Sprachenkarte von Mittel-Europa nach Andree; 1:12 000 000; 12 x 11 cm; W: Spamers Grosser Hand-Atlas von Dr. Alfred Hettner. Zweite Auflage. Leipzig 1900, Fig. 3, s. 21.
A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami i kreskowaniem oznaczono rozmieszczenie 16 narodowości według języków. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1051.*

61. HETTNER Alfred — Völkerkarte von Österreich-Ungarn nach Andree; 1:14 000 000; 9,5 x 7,5 cm; W: Spamers Grosser Hand-Atlas von Dr. Alfred Hettner. Zweite Auflage. Leipzig 1900, Fig. 3, s. 43.
A. Austro-Węgry (Polska po Lublin – Wrocław). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami i kreskowaniem oznaczono rozmieszczenie 11 narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1051*

1903

62. FREYTAG Gustaw — Reichstags-Wahlkarte des Deutschen Reiches. Freytag-Berndt, Wien-Leipzig, b. r. w.; 1:2 500 000; 77 x 55 cm; mapa luźna.
A. Niemcy (Polska – zabór pruski). B. wybory do Reichstagu 16 VI 1903 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono partie reprezentujące okręg wyborczy w parlamencie. Jest również kolor – Polen. Na tle okręgu wpisane nazwiska posłów. Tabele i wykresy statystyczne. E. niemiecki. F. *Wrocław-BU.*
63. LANGHANS Paul — Das Verhältnis der Staatsgrenzen Europas zu den Volksgrenzen 1815 und 1900; 1:15 000 000; dwie mapy po 21 x 22 cm; W: Deutsche Erde, Jahrgang 2, 1903, Heft 3, Sonderkarte 5, Gotha: Justus Perthes, po s. 96.
A. Europa. B. 1815 r. i 1900 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie narodowości. Zaznaczone granice Niemiec w 1815 i 1900 r. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*
64. LANGHANS Paul — Die Umgangssprachen in den Gerichtsbezirken der österreichischen Sudetenländer; 1:1 250 000; 45 x 25,5 cm; W: Deutsche Erde, Jahrgang 2, 1903, Heft 1, Sonderkarte 1, Gotha: Justus Perthes, po s. 32.
A. Sudety (obejmuje Śląsk Cieszyński). B. 31 XII 1900 r. C. kartogram. D. Niemcy (według języka potocznego) stanowią: poniżej 10, 10–30, 30–50, 50–70, 70–90, 90–100% ludności okręgu. Na te przedziały klasowe nałożono oznaczenia: Czesi stanowią 10–100% ludności lub Polacy stanowią 10–100% ludności. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*
65. LANGHANS Paul — Die Urheimat der Buren. Die Sprachgebiete Mitteleuropas in ihrer ungefähren Begrenzung im 18. Jahrhundert; 1:5 000 000; 40 x 22 cm; W: Paul Langhans, Die Urheimat der Buren. Deutsche Erde, 1903, Jahrgang 2, Heft 1, Gotha: Justus Perthes. Sonderkarte 2, po s. 32.
A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie grup językowych. Kaszubi i Mazurzy w grupie języków słowiańskich. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*
66. LANGHANS Paul — Karte der Tätigkeit der Ansiedlungs-Kommission für die Provinzen Westpreussen un Posen 1886–1903. 6. Auflage, Gotha: Justus Perthes 1903; 1:500 000; 74,5 x 53 cm; mapa luźna.

A. Prowincje: Prusy Zachodnie, Pomorze i Poznań. B. 1 XII 1890 r. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów przedstawiono przewagę ludności niemieckiej lub polskiej. Osobnym kolorem ziemie należące do Komisji Kolonizacyjnej, nazwy miejscowości w których osiedlili się Niemcy podkreślono. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW D. 666, Krak-Jag. M45/56.*

67. LANGHANS Paul — Verbreitung der Deutschen im Deutschen Reiche 1900. 1. Deutschheit der kleineren Verwaltungsbezirke der Bundesstaaten 1900; 1:3 750 000; 30 x 24 cm; 2. Deutschheit der nordöstlichen preussischen Kreise 1890 Ost- und Westpreussen, Pommern, nördliches Posen); 1:3 750 000; 13 x 10 cm; 3. Deutschheit der südöstl. preussischen Kreise 1890 (Schlesien, südliches Posen und Brandenburg); 1:3 750 000; 11 x 8 cm; 5. Deutschheit der grössern Verwaltungsbezirke der Bundesstaaten 1900; 1:7 000 000; 16 x 13 cm. W: Deutsche Erde, 1903, Jahrgang 2, Heft 4, Gotha: Justus Perthes. 6. Sonderkarte, po s. 128.
- A. Polska – zabór pruski. B. 1 XII 1890 r., 1 XII 1900 r. C. kartogramy według powiatów lub rejencji. D. Dla wszystkich map – Niemcy stanowią: 5–10, 10–30, 30–50, 50–70, 70–90, 90–95, 95–100% ludności. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*

1904

68. PARTSCH Joseph — Die Völker Mitteleuropas; ok. 1:15 000 000; 18,5 x 11,5 cm; W: (a) Deutsche Erde, 1903, Jahrgang 2; (b) Joseph Partsch, Mitteleuropa. Die Länder und Völker. Gotha: Justus Perthes, 1904, po s. 154.
- A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie narodowości. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. PAN Cz. 1639*, (b) *W-wa IG. PAN 1281, W-wa IG. UW 4.713, 7.186, 4.549.*
69. LANGHANS Paul — Deutsche und Undeutsche im Deutschen Reiche; ok. 1:7 000 000; 16 x 14 cm; W: Deutsche Erde, 1904, Jahrgang 3, Heft 1, Gotha: Justus Perthes, 1. Sonderkarte, po s. 32.
- A. Niemcy (Polska – zabór pruski). B. 1 XII 1900 r. C. powierzchniowa według gmin, sygnatury dla miast. D. Zróżnicowaniem kolorów oznaczono obszary z przewagą narodowości: niemieckiej, polskiej, litewskiej, czeskiej. Sygnaturami oznaczono miasta: z przewagą ludności niemieckiej (50–90%, ponad 90% mieszkańców) oraz z przewagą innej narodowości (50–90%, ponad 90% mieszkańców). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*
70. LANGHANS Paul — Religiöse Bekenntnisse; 1:7 000 000; 16,5 x 14 cm; W: Justus Perthes Staatsbürger-Atlas von Paul Langhans, Gotha: Justus Perthes, 1904, 4. Auflage, mapa nr 2.

A. Niemcy (Polska–zabór pruski). B. 1900 r. C. powierzchniowa, sygnatury dla miast. D. Kolorami oznaczono gminy z przewagą ludności wyznania ewangelickiego bądź katolickiego. Sygnaturami oznaczono miasta: z przewagą ludności wyznania ewangelickiego (50–90%, ponad 90% mieszkańców) oraz z przewagą ludności wyznania katolickiego (50–90%, ponad 90% mieszkańców). E. niemiecki.

71. LANGHANS Paul — Volksstämme und deutsche Mundarten; 1:7 000 000; 16,5 x 14 cm; W: Justus Perthes Staatsbürger–Atlas von Paul Langhans, Gotha: Justus Perthes, 1904, 4. Auflage, mapa nr 1.

A. Niemcy (Polska – zabór pruski). B. 1900 r. C. powierzchniowa, sygnatury dla miast. D. Kolorami oznaczono gminy z przewagą języka niemieckiego, litewskiego, polskiego, czeskiego, serbskiego, duńskiego, wallońskiego, francuskiego i łotewskiego. Sygnaturami oznaczono miasta: z przewagą języka niemieckiego (50–90%, ponad 90% mieszkańców) oraz z przewagą innego języka (50–90%, ponad 90% mieszkańców). E. niemiecki.

72. LANGHANS Paul — Thätigkeit der Ansiedlungs–Kommission für Westpreussen und Posen 1886–1902. Angekaufte Güter von Bauernwirtschaften; 1:3 750 000; 6 x 7 cm; W: karton w pozycji 71.

A. Prowincje: Prusy Zachodnie, Poznań. B. brak. C. powierzchniowa, sygnatury dla miast. D. Kolorami oznaczono obszary z przewagą Niemców bądź Polaków. Sygnaturami oznaczono miasta: z przewagą Niemców (50–90%, ponad 90% mieszkańców) bądź z przewagą Polaków (50–90%, ponad 90% mieszkańców). E. niemiecki.

1905

73. — Übersichtskarte der in den Provinzen Ostpreussen, Westpreussen, Posen und Schlesien vorherrschenden deutschen bzw. fremden Muttersprachen nach Gemeindeeinheiten; 1:1 750 000; brak rozmiaru; W: Statistischer Atlas für den Preussischen Staat. Bearbeitet im Königlich Preussischen Statistischen Bureau. Berlin 1905, Tafel 9. [Zmniejszona mapa o wymiarach 11 x 16 cm znajduje się w: Józef Wąsowicz, *Metamorfozy niemieckich map etnograficznych*. Czasopismo Geograficzne, t. XVI, 1938, z. 2, na s. 171].

A. Prowincje: Prusy Zachodnie i Wschodnie, Poznań, Śląsk. B. 1 XII 1900 r. C. kartogram według gmin. D. Kolorami oznaczono obszary z przewagą, według języka ojczystego: Niemców (50–75%, ponad 75% mieszkańców), Polaków (50–75%, ponad 75% mieszkańców). Kolorami oznaczono obszary z przewagą Litwinów, Morawian i Czechów. E. niemiecki. F. [W–wa IG. UW 2240 oraz IG. PAN Cz. 183].

1906

74. ILIN A. — Etnografičeskaja Karta Ewropy. Sostawleno po Rittichu i nowejšim swedenijami A. Ilinym. Izdanije: Kartograficzeskago zawedenija A. Ilina. St. Peterburg, [ok. 1906]; 1:12 600 000; 57 x 47 cm; W: El. Reclus, Čelowek i zemlja. St. Pet. 1906–1909, tom 6.
A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie narodowości. Słowianie: Wielkorusy, Białorusy, Małorusy, Polacy, Łużyczanie, Czesi i Morawianie, Słowacy, Słoweńcy, Serbowie, Bułgarzy. E. rosyjski. F. *W-wa* IG. PAN Cz. 1639.
75. LANGHANS Paul — Das Deutschtum in Russland und die russische Revolution.; 1:3 700 000; 68 x 57 cm; W: Deutsche Erde, 1906, Jahrgang 5, Heft 4, Gotha: Justus Perthes, 4. Sonderkarte, po s. 160
A. Rosja z Królestwem Polskim. B. spis z 9 II 1897 r. C. kartogram według guberni. D. Zróżnicowanym kreskowaniem: poniżej 1 tys., 1–10, 10–50, 50–100, ponad 100 tys. Niemców w guberni. Zróżnicowane podkreślenia nazw miast w zależności od liczby Niemców w mieście (100–1000, 1000–10000, ponad 10000 Niemców). E. niemiecki. F. *W-wa* IG. PAN Cz. 1639.
76. LANGHANS Paul — Nationalitäten-Karte der Provinz Schlesien. Auf Grund amtlicher Angaben. Die Gemeindegemeinheiten nach der Muttersprache am 1. Dez. 1900; 1:500 000, 79 x 48 cm; W: Deutsche Erde, 1906, Jahrgang 5, Heft 1, Gotha: Justus Perthes, 1. Sonderkarte, po s. 40.
A. Śląsk. B. 1 XII 1900 r. C. kartogram według gmin. D. Kolorami oznaczono obszary, według języka ojczystego, z: przewagą Niemców (50–75%, ponad 75% mieszkańców), przewagą Czechów (0–25%, 25–50% Niemców), przewagą Łużyczan (w 1890 r.). E. niemiecki. F. *W-wa* IG. PAN Cz. 1639.

1907

77. FREYTAG Gustaw — Reichstags-Wahlkarte des Deutschen Reiches. Freytag und Berndt, Wien–Leipzig, [1907]; ok. 1:2 500 000; 77 x 55 cm; mapa luźna.
A. Niemcy (Polska – zabór pruski). B. wybory do Reichstagu 25 I 1907 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono partie reprezentujące okręg wyborczy w parlamencie. Jest również kolor – Polen. Na tle okręgu wpisane nazwiska posłów. Tabele i wykresy statystyczne. E. niemiecki. F. *Wrocł.–BU*.
78. LANGHANS Paul — Deutsches Sprachgebiet in Mittel-Europa. Wandkarten der "Deutschen Erde" No 1; 1:2 000 000; 94 x 66 cm; W: Deutsche Erde, 1907, Jahrgang 6, Heft 5, Gotha: Justus Perthes, 6. Sonderkarte, po s. 204.

A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie grup językowych. W grupie słowiańskiej: Polacy oraz Mazurzy. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*

79. LANGHANS Paul — Die Deutschen in Russisch-Polen. Verteilung der Ebräer nach Kreisen; ok. 1:3 700 000; 12 x 15 cm; W: Deutsche Erde, 1907, Jahrgang 6, Heft 3, Gotha: Justus Perthes, 4. Sonderkarte, po s. 120.
A. Królestwo Polskie. B. 9 II 1897 r. C. kartogram według powiatów. D. Żydzi stanowią: poniżej 1, 1-5, 5-10, 10-15, 15-20, 20-25% ludności powiatu. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*
80. LANGHANS Paul — Die Deutschen in Russisch-Polen. Verteilung der Deutschen nach Kreisen; 1:1 500 000; 30 x 44 cm; W: Deutsche Erde, 1907, Jahrgang 6, Heft 3, Gotha: Justus Perthes, 4. Sonderkarte, po s. 120.
A. Królestwo Polskie. B. 9 II 1897 r. C. kartogram według powiatów oraz sygnatury. D. Niemcy stanowią: poniżej 0,5, 0,5-1, 1-5, 5-10, 10-15, 15-20, 20-25% ludności powiatu. Sygnaturami oznaczono liczbę Niemców w miastach: ponad 50, 50-100, 100-500, 500-1000, 1000-5000, 5000-50000. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*
81. LANGHANS Paul — Die Deutschen in Russisch-Polen. Verteilung der Polen nach Kreisen; ok. 1:3 700 000; 12 x 15 cm; W: Deutsche Erde, 1907, Jahrgang 6, Heft 3, Gotha: Justus Perthes, 4. Sonderkarte, po s. 120.
A. Królestwo Polskie. B. 9 II 1897 r. C. kartogram według powiatów. D. Polacy stanowią: 0-10, 10-20, (dalej co 10) ..., 90-100% ludności. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*
82. LANGHANS Paul — Die Deutschen in Russisch-Polen. Verteilung der Russen nach Kreisen. Verteilung der Litauer; ok. 1:3 700 000; 12 x 15 cm; W: Deutsche Erde, 1907, Jahrgang 6, Heft 3, Gotha: Justus Perthes, 4. Sonderkarte, po s. 120.
A. Królestwo Polskie. B. 9 II 1897 r. C. kartogram według powiatów. D. Rosjanie stanowią: poniżej 5, 5-10, 10-20, (dalej co 10) ..., 50-60% ludności. Kreskowaniem czarnym – Litwini stanowią: 60-70, 70-80, 80-90% ludności. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*
83. LANGHANS Paul — Nationalitäten – Karte der Provinz Ostpreussen. Auf Grund amtlicher Angaben. Die Gemeindeeinheiten nach der Muttersprache am 1. Dezember 1900; 1:500 000; 50 x 61 cm; W: Deutsche Erde, 1907, Jahrgang 6, Heft 1, Gotha: Justus Perthes, 1. Sonderkarte.
A. Prusy Wschodnie. B. 1 XII 1900 r. C. kartogram według gmin. D. Kolorami oznaczono obszary, według języka ojczystego, z: – przewagą Niemców (50-75%, ponad 75% Niemców), – przewagą Polaków (0-25%, 25-50% Niemców), – przewagą Litwinów (0-25%, 25-50% Niemców). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*

84. SCHRADER François — Carte ethnographique; 1:7 000 000; 20 x 15 cm; W: Atlas de Géographie Historique par ... de F. Schrader. Paris 1907, carte no. 48.IV.

A. Austro-Węgry (Polska po Tomaszów Maz. – Lubartów). B. XIX w. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie 12 narodowości. E. francuski. F. *W-wa IG. PAN B. 975.*

1909

85. DEBES Ernst — Deutschland, Sprachen und Mundarten; 1:7 000 000; 22 x 17,5 cm; W: E. Debes' Schulatlas für die unteren und mittleren Unterrichtsstufen. 91. Auflage. Leipzig, Verlag H. Wagner und E. Debes, 1909, Karte 15.

A. Niemcy (obejmuje również zabór austriacki i rosyjski). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie 16 narodowości (według języka). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 220.*

86. DEBES Ernst — Konfessionen. Deutsches Reich; 1:8 000 000; 17,5 x 11 cm; W: E. Debes' Schulatlas für die unteren und mittleren Unterrichtsstufen. 91. Auflage. Leipzig, Verlag H. Wagner und E. Debes, 1909, Karte 19.II.

A. Niemcy (obejmuje również zabór austriacki i rosyjski). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono obszary z przewagą ewangelików, katolików i prawosławnych. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 220.*

87. FOX Robert — Die Verteilung der Bevölkerung in der Provinz Schlesien nach ihrer sprachlichen Zugehörigkeit; 1:3 000 000; 12,5 x 8 cm; W: Fox Robert, Landeskunde von Schlesien. Breslau, 1909, Abbild. 3, po s. 112.

A. Śląsk. B. według Langhansa. C. powierzchniowa. D. Zróznicowanym kreskowaniem oznaczono obszary z przewagą języka: niemieckiego, polskiego, czeskiego i łużyckiego. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 3.271.*

1910

88. PERKO Franz — Sprach- und Schulkarte Mähren und Schlesien; 1:375 000; 80 x 61 cm; W: Deutsche Erde, 1910, Jahrgang 9, Heft 1, Tafel 1, po s. VIII.

A. Morawy i Śląsk (ze Śląskiem Cieszyńskim). B. 31 XII 1900 r. C. powierzchniowa wg gmin. D. Kolorami oznaczono obszary, według języka, z przewagą: Niemców, Czechów, Polaków. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*

1911

89. FLORINSKIJ Timofiej Dmitriewič — Etnografičeskaja karta zapadnogo slawjanstwa i zapadnoi Russi. Po nowiszym dannym sostawlena professorom T. D. Florinskim. Ispolnena technikom W. L. Woicechowskim. Izdanie S.-Peterburskago Slawjanskago Blagotworitlnago Obszczestwa. g. Kiew, 1911 g.; 1:1 680 000; 90 x 111 cm; mapa luźna.
A. Europa środkowo-wschodnia. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów oznaczono rozmieszczenie 21 narodowości. E. rosyjski. F. *W-wa BU. M.2747.*
90. K.K. STATISTISCHE CENTRAL COMMISSION — Die Verteilung der Umgangssprachen in den Berichtsbezirken der im Reichsrat vertretenen Königreiche und Länder nach den Ergebnissen der Volkszählung 31. Dezember 1910; 1:1 656 000; 60 x 45 cm; W: Österreichische Statistik, hrsg. von der K.K. Statistischen Central Commission, Bd. 63, Wien 1902; bzw. Österreichische Statistik, NF. Bd. 1, Wien 1911.
A. Czechy, Morawy, Śląsk. B. 31 XII 1910 r. C. powierzchniowa i kartogram według obwodów spisowych. D. Trzema kolorami oznaczono obszary, według języka, z przewagą Niemców, Polaków i Czechów. Zróżnicowanym kreskowaniem – Niemcy, Polacy bądź Czesi stanowią: 2–10, 10–25, 25–50% mieszkańców obwodu. E. niemiecki. F. nie odnaleziono.
91. LANGHANS Paul — Die Provinzen Posen und Westpreussen unter Berücksichtigung der Ansiedlungsgüter und Ansiedlungen, Staatsdomänen und Staatsforsten nach dem Stand vom 1. Jänner 1911. Zur 25-Jährung der Tätigkeit der Ansiedlungskommission. Gemeinde-Einheiten nach der Muttersprache am 1. Dezember 1910. 1:500 000. 10. Aufl. Bearbeitet auf Grund amtlicher Angaben. Gotha, Justus Perthes. 1911; 1:500 000; 53 x 74,5 cm; mapa luźna (a); również W: (b) Deutsche Erde, 1911, Jahrgang 10, Tafel 1.
A. Prowincja Poznań i Prusy Zachodnie. B. 1 XII 1910 r. C. kartogram prosty. D. Niemcy (według języka ojczystego) stanowią: ponad 75%, 50–75%, 25–50% (przewaga Polaków), 0–25% (przewaga Polaków) mieszkańców. Osobnym kolorem oznaczono ziemie należące do Komisji Kolonizacyjnej oraz dobra i lasy królewskie. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW.D. 663*, (b) *W-wa IG. PAN Cz. 1639.*
92. RATZEL Friedrich — [bez tytułu]; ok. 1:8 000 000; 22 x 17,5 cm; W: (a) Friedrich Ratzel, Deutschland. Einführung in die Heimatkunde. Dritte Auflage. Berlin 1911, na ostatniej stronie i okładce; (b) jak wyżej, 5 Auflage, Berlin–Leipzig 1921, (c) jak wyżej 6 Auflage, Berlin–Leipzig 1932, po s. 242.
A. Niemcy i kraje sąsiednie. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie narodowości. Kaszubi kolorem Polaków nawet bez napisu Kaszuben. W wydaniu 6 wprowadzono znaczne

zmiany w rozmieszczeniu Polaków. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW 4497*, (c) *W-wa IG. UW 12.012*.

1912

93. STUMPF-BRENTANO Cl. — Reichstags-Wahlkarte des Deutschen Reiches. L. Ravenstein, Frankfurt, 1912; 1:1 500 000; 80 x 61,5 cm; mapa luźna.
A. Niemcy (Polska – zabór pruski). B. wybory 12 I 1912 r. C. powierzchnia. D. Kolorami oznaczono poszczególne partie reprezentujące okręg wyborczy w parlamencie. Jest również kolor: Polen. Tablice i wykresy statystyczne. E. niemiecki. F. *Wrocław-BU*.

1913

94. HÖTZSCH Otto — Karte von Posen und Westpreussen; 1:1 000 000; 29 x 38 cm; W: Die Deutsche Ostmark. Herausgegeben vom Deutschen Ostmarkenverein unter Mitwirkung des Herren Otto Hötzsch. Stuttgart, 1913, wkładka po s. 633.
A. Prowincje: Poznań i Prusy Zachodnie. B. 31 XII 1910 r. C. kartogram według powiatów. D. Polacy stanowią: do 25, 25–50, 50–75, ponad 75% mieszkańców. Ponadto na tle powiatu podane liczby bezwzględne Polaków oraz ich udział procentowy, na Kaszubach na tle powiatu podano procentowy udział Polaków oraz liczbę Kaszubów. Osobnym kreskowaniem oznaczono ziemie należące do Komisji Kolonizacyjnej oraz dobra i lasy królewskie. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 1620*.
95. — Nationalitätenkarte von Pomerellen und Posen. Ostmarkenverein, 1913; 1:1 500 000; 19 x 24 cm; mapa luźna (a); reprodukowana W: Casimir Smogorzewski, La Poméranie Polonaise. Problemes politiques de la Pologne contemporaine. III. Paris 1932, po s. 154.
A. Pomorze i Poznańskie. B. 1 XII 1910 r. C. kartogram. D. Odcieniami koloru czerwonego – Polacy stanowią: do 25, 25–50, 50–75, ponad 75% mieszkańców. Na tle okręgów podane liczby oraz procent Polaków. Osobnym kolorem oznaczono ziemie Komisji Kolonizacyjnej i dobra państwowe. Zaznaczone i opisane miasta powyżej 2 tys. mieszkańców. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. PAN D. 737*.
96. THOMAS A. — Konfessionsgebiete; 1:9 000 000; 24 x 18 cm; W: Andrees Allgemeiner Handatlas. Jubiläumsausgabe. Herausgegeben von prof. A. Scobel. Verlag von Velhagen u. Klasing, Bielefeld und Leipzig 1913, Karte IV, s. 32; nowe opracowanie mapy W: Andrees Allgemeiner Handatlas. Achte, neubearbeitete und vermehrte Auflage. Herausgegeben von Dr. Ernst Ambrosius. Velhagen u. Klasing, Bielefeld und Leipzig 1922, Karte IV, S. 32.

A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów oznaczono obszary z silną przewagą (70–100% ludności): – ewangelików, – katolików, – greko-unitów, – prawosławnych i – mahometan oraz obszary, na których: – ewangelicy i katolicy, – prawosławni i katolicy, – prawosławni i ewangelicy stanowią 30–70% ludności. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1268 oraz IG. UW B. 1304.*

97. THOMAS A. — Völker u. Sprachgebiete; 1:9 000 000; 24 x 18 cm; W: Andrees Allgemeiner Handatlas. Jubiläumsausgabe. Herausgegeben von Prof. A. Scobel. Verlag von Velhagen u. Klasing, Bielefeld und Leipzig 1913, Karte III, s. 31; nowe opracowanie mapy W: Andrees Allgemeiner Handatlas. Achte, neubearbeitete und vermehrte Auflage. Herausgegeben von Dr Ernst Ambrosius. Velhagen u. Klasing. Bielefeld und Leipzig 1922, Karte III, S. 31.
A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie 26 narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1268 oraz IG. UW B. 1304.*

1914

98. AMBROSIUS Ernst — Sprachenkarte von Mittel- und Oberschlesien. Andrees Handatlas, 1914; 1:2 000 000; 11,5 x 10,5 cm; reprodukowana W: (a) Karol Firich (opr.), *Polskość Górnego Śląska według urzędowych źródeł pruskich a wyniki plebiscytu*. Warszawa, maj 1921, tabl. 3b; (b) Charles T. Firich, *Polish character of Upper Silesia according to official Prussian sources and the results of the plebiscite*. Warsaw, may 1921, table 3b.
A. Śląsk. B. 1905 r. C. kartogram według powiatów, sygnatury dla miast. D. Kryterium języka ojczystego. Niemcy stanowią: 50–75%, ponad 75% ludności. Polacy stanowią: 50–75%, ponad 75% ludności. Sześcioma sygnaturami oznaczono miasta, w których Niemcy, Polacy lub Czesi stanowią: 50–75, ponad 75% ludności. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. PAN 24.124*, (b) *W-wa IG. UW 18.395.*
99. LANGHANS Paul — Sprachenkarte von Russisch – Polen nach der Ersten Russischen Volkszählung von 1897; 1:1 200 000; 49 x 57 cm; W: Dr. A. Petermann's Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, 60. Jahrgang 1914. II Halbband, Tafel 34.
A. Królestwo Polskie. B. 9 II 1897 r. C. kartogram według powiatów oraz zasięgi liniowe. D. Zróżnicowaniem natężenia kolorów przedstawiono, według kryterium języka ojczystego, udział Polaków, Rosjan i Litwinów w pięciu przedziałach (dla każdej narodowości): 50–60, 60–70, 70–80, 80–90, 90–100% ludności powiatu. Różnokolorowymi obwódkami obwiedziono powiaty, w których: Polacy, Rosjanie, Litwini, Niemcy bądź Żydzi stanowią: 5–10, 10–20, 20–30, 30–40, 40–50% ludności. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW. Cz. 132, W-wa IG. PAN. Cz. 840.*

100. WEBER Paul — Stärke der polnischen Bevölkerung in den Kreisen des Reg.-Bez. Oppeln. III. Bevölkerung der Landgemeinden; 1:1 250 000; 14 x 17,5 cm; W: (a) Paul Weber, Die Polen in Oberschlesien. Eine statistische Untersuchung. Berlin 1914, Tafel IIIc; (b) Karol Firich (opr.), Polskość Górnego Śląska według urzędowych źródeł pruskich a wyniki plebiscytu. Warszawa, maj 1921, tabl. 4b; (c) Charles T. Firich, Polish character of Upper Silesia according to official Prussian sources and the results of the plebiscite. Warsaw, may 1921, table 4b; (d) Stanisław Komar, Edward Rybarz, Aleksander Szczepański, Górny Śląsk. Mikołów [po 1937 r.], po s. 130; (e) Problemes Politiques de la Pologne Contemporaine II. La Silésie Polonaise. Conférence faite à la Bibliothèque Polonaise de Paris par MM. L. Eisenmann, E. De Martonne ..., Paris 1932.

A. Rejencja Opolska. B. 1 XII 1910 r. C. kartogram według gmin. D. Polacy stanowią: poniżej 10, 10–20, (dalej co 10) ..., 80–90% ludności gminy wiejskiej. Ponadto podano na tle gminy dokładny udział procentowy Polaków. E. niemiecki. F. (b) *W-wa IG. PAN 24.124*, (c) *W-wa IG. UW 18.395*, (d) *W-wa IG. PAN 42.072* oraz *UW. 145*, (e) *W-wa IG. PAN III-2183* oraz *PAN S. 1160[2]*.

101. WEBER Paul — Stärke der polnischen Bevölkerung in den Kreisen des Reg.-Bez. Oppeln. I. Gesamtbevölkerung der Kreise; 1:1 250 000; 14 x 17,5 cm; W: (a) Paul Weber, Die Polen in Oberschlesien. Eine statistische Untersuchung. Berlin 1914, Tafel IIIa; (b) Karol Firich (opr.), Polskość Górnego Śląska według urzędowych źródeł pruskich a wyniki plebiscytu. Warszawa, maj 1921, tabl. 4a; (c) Charles T. Firich, Polish character of Upper Silesia according to official Prussian sources and the results of the plebiscite. Warsaw, may 1921, table 4a; (d) Stanisław Komar, Edward Rybarz, Aleksander Szczepański, Górny Śląsk. Mikołów [po 1937 r.], po s. 130; (e) Problemes Politiques de la Pologne Contemporaine II. La Silésie Polonaise. Conférence faite à la Bibliothèque Polonaise de Paris par MM. L. Eisenmann, E. De Martonne ..., Paris 1932, po s. 60.

A. Rejencja Opolska. B. 1 XII 1910 r. C. kartogram według powiatów. D. Polacy stanowią: poniżej 10, 10–20, (dalej co 10) ..., 80–90% ludności powiatu. Ponadto podano na tle powiatu dokładny udział procentowy Polaków. E. niemiecki. F. (b) *W-wa IG. PAN 24.124*, (c) *W-wa IG. UW 18.395*, (d) *W-wa IG. PAN 42.072* oraz *UW. 145*, (e) *W-wa IG. PAN III-2183* oraz *PAN S. 1160[2]*.

1915

102. LANGHANS Paul — Die ethnographischen Verhältnisse im Baltland und in Litauen; 1:2 800 000; 26,5 x 30 cm; W: Dr. A. Petermann's Mittheilungen aus Justus Perthes' Geographischer Anstalt. Gotha, Jahrgang 1915, Tafel 43, wklejka po s. 372.

A. Litwa i Łotwa (Polska po Myszyniec i Sokółkę). B. 9 II 1897 r. C. powierzchniowa według powiatów i sygnatury. D. Zróznicowaniem natężenia kolorów i kreskowania przedstawiono dominację (90–100%) oraz bezwzględną i względną przewagę występujących 9 narodowości (Łotysze, Estończycy, Litwini, Schameiten (?), Polacy, Wielkorusy, Białorusy, Finowie, Szwedzi). Występowanie Niemców oznaczono dwoma sygnaturami (5–10, 10–20% ludności), Żydów trzema sygnaturami (5–10, 10–20, 20–30% ludności). Liczbę Niemców w miastach oznaczono sygnaturami kołowymi (poniżej 100, 100–500, 500–1000, 1–5 tys., 5–10 tys., 10–50 tys. i ponad 50 tys.). Mapa o podkładzie przeglądowej mapy topograficznej. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 132, W-wa IG. PAN Cz. 840.*

1916

103. RICCHIERI Giuseppe — Polonia fisica ed etnografica; 1:7 000 000; 27 x 23 cm; W: Ricchieri Giuseppe, *Le basi geografiche della nazione Polacca.* /w:/ d'Acandia Georgio, *La quistione Polacca.* Catania, Francesco Battiano Editore. 1916. (opis na podstawie recenzji w: *Polski Przegląd Kartograficzny*, 1923, t. 1, nr 5, s. 206–207.)

A. Polska. B. według J. Grynberga, E. Maliszewskiego, G. Bienaime. C. powierzchniowa. D. Zasięg polskiego terytorium etnograficznego. E. włoski.

1917

104. BALDAMUS Alfred, SCHWABE Ernst, KOCH Julius — Völkerkarte von Mittel- und Südosteuropa; 1:15 000 000; 16,5 x 14,5 cm; W: F.W. Putzgers *Historischer Schul-Atlas zur alten, mittleren und neuen Geschichte.* Bearbeitet und herausgegeben von Alfred Baldamus, Ernst Schwabe und Julius Koch. Verlag von Velhagen und Klasing. Bielefeld und Leipzig 1917, seite 29.

A. Europa środkowa i południowo-wschodnia. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami oznaczono rozmieszczenie grup etnicznych a opisem narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 350.*

1918

105. — Ansiedlungs-Karte der polnischen Bevölkerung auf dem historischen Boden; 1:2 000 000; 59 x 53,5 cm; W: Polen. *Entwicklung und gegenwärtiger Zustand.* Gedruckt von der Hallerschen Buchdruckerei. Bern 1918, po s. 120.

A. Polska w granicach z 1772 r. ze Śląskiem Cieszyńskim. B. 1897, 1900, 1909, 1910, 1916. C. kartogram według powiatów i okręgów. D. Kolorami – Polacy stanowią: 0–1, 1–10, 10–25, 25–50, 50–75, 75–100% ludności powiatu/okręgu. Na tle powiatu podano dokładny udział procentowy Polaków. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 2.330.*

106. FREJLICH Josef — Répartition de la population polonaise sur le territoire de l'Ancienne République de Pologne; 1:2 750 000; 51 x 47 cm; W: Josef Frejlich, La structure nationale de la Pologne. Étude Statistique. Imprimerie Attinger Freres. Neuchatel 1918, wklejka.

A. Polska w granicach z 1772 r. B. 1909, 1910 r. C. kartogram według powiatów. D. Kolorami – Polacy stanowią: poniżej 2, 2–5, 5–10, 10–20, (dalej co 10) ..., 70–80, 80–100% ludności powiatu. E. francuski. F. *W-wa BU. 137253.*

107. FREYTAG Gustaw — Völker- und Sprachenkarte von Österreich-Ungarn. Wien, 1918; 1:1 500 000; 86 x 66 cm; nie odnaleziono; (opis na podstawie recenzji w: *Polski Przegląd Kartograficzny*, 1923, t. 1, nr 1, s. 42–43.)

A. Austro-Węgry (Polska – zabór austriacki). B. brak. C. brak. D. "Mapa wyróżnia w obszarze Polski Polaków, Rusinów i Niemców, prócz tego w szczególności miasta liczące 10–50% tychże narodowości. Prócz kolonji niemieckich, których powierzchnię graficznie przewyższono, jest stosunek powierzchni innych narodowości wcale wierny. Odnosi się to zarówno do rozmieszczenia Polaków w Galicji wschodniej jak nie mniej do terytorium polskiego na Spiszu, Orawie i w okręgu Czaczy". E. niemiecki.

108. GABRYS (właśc. Parsaitis) Juozas — Carte ethnographique de l'Europe. Librairie Centrale des Nationalités, Lausanne, 1918. Institut Géographique Kuumerly et Frey, Berne. IV ed.; 1:5 000 000; 103,5 x 77,5 cm; mapa luźna. (recenzja w: *Polski Przegląd Kartograficzny*, 1923, t. 1, nr 1, s. 43–44).

A. Europa z Turcją i częścią Afryki północnej. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kombinacją kolorów z kreskowaniem przedstawia rozmieszczenie 72 narodowości według grup etnicznych. E. francuski. F. *W-wa IG. PAN D. 516.*

109. PARTSCH Joseph — Die Sprachgrenzen in und um Schlesien; 1:2 250 000; 17 x 11 cm; W: Joseph Partsch, Landeskunde der Provinz Schlesien. Breslau 1918, na s. 22 (poprzednie wydanie mapy – poz. 48).

A. Śląsk. B. 1 XII 1910 r. C. powierzchniowa. D. Czterema kolorami oznaczono obszary z przewagą języka niemieckiego, polskiego, czeskiego i łużyckiego. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 12.072* oraz *14.292, W-wa IG. PAN D. 736* (mapa luźna).

110. PRAESENT Hans — Anteil der Bekenntnisse an der Gemeindebevölkerung des Cholmer Landes. 1. Römisch-Katholische; 1:1 800 000; 20 x 24 cm; W:

Hans Praesent, Die Bevölkerungsgeographie des Cholmer Landes. Petermanns Mitteilungen. Gotha, 64. Jahrgang, 1918, Marz/Aprilheft, Tafel 5, po s. 96.

A. Ziemia Chełmska. B. według badań Warszawskiego Komitetu Statystycznego z 1909 r. C. kartogram według gmin. D. Rzymsko-katolicy stanowią: 0–10, 10–20, (dalej co 10) ..., 90–100% ludności gminy. Granice gmin, powiatów i guberni. Gminy ponumerowane. Indeks nazw gmin. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 17.148.*

111. PRAESENT Hans — Anteil der Bekenntnisse an der Gemeindebevölkerung des Cholmer Landes. 2. Ortodoxe; 1:1 800 000; 20 x 24 cm; W: Hans Praesent, Die Bevölkerungsgeographie des Cholmer Landes. Petermanns Mitteilungen. Gotha, 64. Jahrgang, 1918, Marz/Aprilheft, Tafel 5, po s. 96.

A. Ziemia Chełmska. B. według badań Warszawskiego Komitetu Statystycznego z 1909 r. C. kartogram według gmin. D. Prawosławni stanowią: 0–10, 10–20, (dalej co 10) ..., 90–100% ludności gminy. Granice gmin, powiatów i guberni. Gminy ponumerowane. Indeks nazw gmin. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 17.148.*

112. PRAESENT Hans — Anteil der Bekenntnisse an der Gemeindebevölkerung des Cholmer Landes. 3. Evangelische; 1:1 800 000; 20 x 24 cm; W: Hans Praesent, Die Bevölkerungsgeographie des Cholmer Landes. Petermanns Mitteilungen. Gotha, 64. Jahrgang, 1918, Marz/Aprilheft, Tafel 5, po s. 96.

A. Ziemia Chełmska. B. według badań Warszawskiego Komitetu Statystycznego z 1909 r. C. kartogram według gmin. D. Ewangelicy stanowią: 0–1, 1–3, 3–5, 5–7, 7–10, 10–15, 15–20, 20–30, 30–42% ludności gminy. Granice gmin, powiatów i guberni. Gminy ponumerowane. Indeks nazw gmin. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 17.148.*

113. PRAESENT Hans — Anteil der Bekenntnisse an der Gemeindebevölkerung des Cholmer Landes. 4. Juden; 1:1 800 000; 20 x 24 cm; W: Hans Praesent, Die Bevölkerungsgeographie des Cholmer Landes. Petermanns Mitteilungen. Gotha, 64. Jahrgang, 1918, Marz/Aprilheft, Tafel 5, po s. 96.

A. Ziemia Chełmska. B. według badań Warszawskiego Komitetu Statystycznego z 1909 r. C. kartogram według gmin. D. Żydzi stanowią: 0–5, (dalej co 5) ..., 25–35, (dalej co 10) ..., 75–85% ludności gminy. Granice gmin, powiatów i guberni. Gminy ponumerowane. Indeks nazw gmin. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 17.148.*

114. PRAESENT Hans — Anteil der Römisch-Katholischen und der Orthodoxen an der Gemeindebevölkerung des Cholmer Landes (ohne Berücksichtigung der Evangelischen und Juden); 1:1 300 000; 26 x 34 cm; W: Hans Praesent, Die Bevölkerungsgeographie des Cholmer Landes. Petermanns Mitteilungen. Gotha, 64. Jahrgang, 1918, Marz/Aprilheft, Tafel 6, po s. 96.

A. Ziemia Chełmska. B. według badań Warszawskiego Komitetu Statystycznego z 1909 r. C. kartogram według gmin. D. Rzymsko-

katolicy stanowią (czerwone kreskowanie): 50–60, (dalej co 10) ..., 90–100% ludności gminy. Prawosławni stanowią (niebieskie kreskowanie): 50–60, (dalej co 10) ..., 90–100% ludności gminy. Gminy ponumerowane. Indeks nazw gmin. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 132.*

115. — Röm.-kathol. Bevölkerung in den polnischen Landen; 1:2 500 000; 44,5 x 41 cm; W: Polen. Entwicklung und gegenwärtiger Zustand. Gedruckt von der Hallerschen Buchdruckerei. Bern 1918, po s. 96.
A. Polska w granicach z 1772 r. oraz Śląsk Opolski. B. 1897 r., 1909 r., 1910 r. C. kartogram według powiatów/okręgów. D. Rzymsko-katolicy stanowią: 1–5, 5–15, 15–30, 30–50, 50–75, 75–100% ludności powiatu/okręgu. Na tle powiatów/okręgów podano dokładne udziały. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 2330.*
116. SCHÄFER Dietrich — Länder- und Völkerkunde Europas. Berlin. Dietrich Reimer. 8. Auflage. November 1918; 1:4 000 000; 104 x 85 cm; nie odnaleziono (opis na podstawie recenzji E. Romera w: *Polski Przegląd Kartograficzny*, 1923, t. 1, nr 1, s. 43.)
"Mapa etnograficzna znacznej części Europy, sięgającej mniej więcej po 60 równoleżnik, pełna fałszów i tendencji, skierowanych szczególnie przeciw Polakom. Na wschód od linii: (sic!) Grodno–Białystok–Brześć, – linja Bugu, –granica Galicji, –Łańcut–Sanok (sic!) nie ma ani jednej kolonii polskiej. Naturalnie więc i Wilno nie jest miastem polskim, lecz Niemcy mieli podczas okupacji tego obszaru zbyt wiele doświadczeń, by je oznaczyć jako litewskie – ono leży na mapie Schäfera w obszarze białoruskim!"
117. SCHÄFER Dietrich — Sprachenkarte der Deutschen Ostmarken. Verlag Karl Curtius. Berlin [ok. 1918]; 1:1 000 000; 61 x 72 cm; mapa luźna.
A. Prowincje: Poznań, Prusy wschodnie i zachodnie, Śląsk oraz część Królestwa Polskiego. B. 1 XII 1910 r. C. kartogram według gmin. D. Zróżnicowaniem koloru czerwonego – Niemcy, według języka, stanowią: 10–20, 20–30, 30–40, 40–50, ponad 50% ludności jednostki. Odrebnym kolorem występowanie Niemców i Litwinów. Na marginesie mapy wykaz statystyczny narodowości w miastach w wartościach bezwzględnych (ogółem, Niemcy, Polacy, dwujęzyczni) oraz udział procentowy (Niemcy, Kaszubi, Mazurzy) w stosunku do ogółu. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN D. 731.*
118. SPETT Jakob — Nationalitätenkarte der östlichen Provinzen des Deutschen Reiches nach den Ergebnissen der amtlicher Volkszählung vom Jahre 1910. Justus Perthes in Gotha. Moritz Perles, Wien 1918; 1:500 000; 100 x 75 cm; W: (a) mapa luźna; (b) Karol Firich, *Polskość Górnego Śląska według narodowych spisów pruskich a wyniki plebiscytu*. Warszawa, maj 1921, tabl. 3c; (c) Charles T. Firich, *Polish character of Upper Silesia according to official Prussian sources and the results of the plebiscite*. Warsaw, may

1921, tabl. 3c; (d) Die Sprachen- und Nationalitätenverhältnisse an den Deutschen Ostgrenze und ihre Darstellung. Kritik und Richtigstellung der Spettschen Karte. Von Prof. Dr. Walter Geisler. Ergänzungsheft Nr. 217 zu "Petermanns Mitteilungen". Gotha 1933, Tafel 1. (recenzja w: Polski Przegląd Kartograficzny, 1923, t. 1, nr. 1, s. 37).

A. Wschodnie prowincje Niemiec. B. 1 XII 1910 r. C. kartogram według powiatów. D. Niemcy stanowią: 50–70, 70–85, ponad 85% ludności. Polacy stanowią: 50–70, 70–85, ponad 85% ludności. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW D. 665*, (b) *W-wa IG. PAN 24.124*, (c) *W-wa IG. UW 18.395*, (d) *W-wa IG. UW S. 564[217]*.

119. WAR OFFICE — Ethnographical Map of Germany, Poland, Northern Italy and Southern Europa. Map two: Poland. War Office, London, December 1918; 1:1 500 000; 61 x 60 cm; mapa luźna.

A. Polska. B. 1910 r. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów oznaczono rozmieszczenie narodowości. E. angielski. F. nie odnaleziono.

1919

120. FOREIGN OFFICE — Carte de nationalités de la Poméranie et de la Poznanie d'après les données du recensement prussien de 1905. Naval Staff, I.D. London 1919–1920; Nie odnaleziono. Opis W: (a) Bogdan Zaborski, Uwagi metodyczne o mapach wyznaniowych z mapą części woj. lwowskiego. Przegląd Geograficzny, VIII, 1928, s.1–49; (b) Bogdan Zaborski, Antropogeograficzny Atlas Polski. Zeszyt 2^A, Warszawa 1934, na s. 22.

Mapy narodowościowe, dotyczące Polski, przygotowane na Konferencję Wersalską: – całej Polski (1:3 000 000), – Śląska Cieszyńskiego (1:200 000), – Górnego Śląska (1:600 000), – b. prowincji Poznańskiej (1:600 000), – rejencji gdańskiej i kwidzyńskiej (1:600 000), – rejencji olsztyńskiej (1:600 000), – Galicji (1:400 000), – Chełmszczyzny (1:750 000) i innych. F. (a) *W-wa IG UW. Cz. 520[8]*, *Cz. 583[8]*, *Cz. 680[8]*, *Cz. 708[8]*, *W-wa IG. PAN Cz. 181[8]*. (b) *W-wa IG. PAN 21.387*, *W-wa IG UW. 31.040*, *UW 14.753*.

121. KETTLER J.I. — Völkerkarte von Nordpolen und Ostdeutschland. Flemming-Wiskott. Berlin–Glogau 1919; 1:1 000 000; 63,5 x 83,5 cm; mapa luźna.

A. obejmuje Polskę i część Litwy. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów oznaczono rozmieszczenie 14 narodowości (Niemcy, Mazurzy ewangelicy, Łużyczanie ewangelicy, Kaszubi, Łotysze, Litwini, Polacy, Rosjanie, rosyjscy Żydzi Wschodni, Czesi, Ukraińcy, Białorusini, Duńczycy, Szwedzi). E. niemiecki. F. *Wrocl.-BU*.

122. LACOUR-GAYET George — Pourcentage de Polonais; 1:10 000 000; 12,5 x 11 cm; W: George Lacour-Gayet, La Pologne au Congrès de la Paix. Société de Géographie. Paris 1919, na s. 9.
 A. Polska. B. brak. C. kartogram. D. Polacy stanowią: 0-5, 5-33, 33-100% ludności. Mapa czarno-biała. E. francuski. F. *W-wa IG. PAN 52694.*
123. LANGHANS Paul — Nationalitätenkarte von Galizien. I. Blatt: Krakau. II Blatt: Lemberg. III Blatt: Kolomea; 1:400 000; 70,5 x 51 cm (arkusz Kraków), po 67 x 40,5 cm (arkusze: Lwów i Kołomyja); W: Petermanns Mitteilungen. Gotha, 65. Jahrgang, 1919, Tafel 6 (Kraków), po s. 80, Tafel 8 (Lwów), po s. 120, Tafel 9 (Kołomyja), po s. 120.
 A. Galicja. B. 31 XII 1900 r. C. kartogram złożony według gmin i sygnatury. D. Narodowości według języka potocznego. Polacy stanowią: 90-100, 80-90, (dalej co 10) ..., 0-10% ludności gminy. Ukraińcy stanowią (jako dopełnienie skali przedziałów dla Polaków): 0-10, 10-20, (dalej co 10) ..., 90-100% ludności gminy. Osobna skala barwna - Niemcy stanowią: 30-50, 50-60, (dalej co 10) ..., 90-100% ludności gminy. Sygnaturami oznaczono udział Niemców w miejscowości: 10-20, ponad 20% ludności. Powierzchniowo (kropki) występowanie Żydów z językiem ojczystym niemieckim. Również dwiema sygnaturami osadnictwo niemieckie. E. niemiecki. F. *W-wa IG UW. Cz. 132, W-wa IG. PAN Cz. 840.*
124. OBRATSCHAY V. — Karte der Bevölkerung des ostmährisch-schlesischen Industriegebietes; Cieszyn, [b.r.w.]; ok. 1:140 000; 57,5 x 51,5 cm; mapa luźna.
 A. Śląsk Cieszyński. B. 31 XII 1910 r. C. powierzchniowa i kartogram według gmin. D. Trzema kolorami oznaczono obszary z przewagą (powyżej 50% ludności) Niemców, Czechów i Polaków. Barwnym kreskowaniem udział (1-5, 5-10, 10-20, 20-30, 30-40, 40-50%) Niemców, Czechów lub Polaków w stosunku do ogółu ludności. E. niemiecki, francuski, angielski. F. *W-wa IG. UW D. 2580.*
125. PENCK Albrecht — Verteilung der Deutschen und Polen in Westpreussen und Posen; 1:2 500 000; 13 x 17,5 cm; W: Zeitschrift der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin, 1919, No. 1-2, Karte 1, po s. 112.
 A. Prusy zachodnie i prowincja poznańska. B. brak. C. diagramy kołowe rozmieszczone topograficznie. D. Jeden diagram kołowy oznacza 5000 ludności. Wypełnienie kolorem narodowość (Niemcy, Polacy, Kaszubi). Dla miast powyżej 25 tys. mieszkańców diagramy kołowe sumaryczne, wycinkami narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 75.*
126. PRAESENT Hans — Anteil der Bekenntnisse an der Gemeindebevölkerung des Governements Suwalki; 1:700 000; 18 x 28 cm; W: Petermanns Mitteilungen. Gotha, 65. Jahrgang, 1919, Tafel 2, po s. 40.

A. Gubernia Suwalska. B. według badań Warszawskiego Komitetu Statystycznego z 1909 r. C. kartogram według gmin. D. Ewangelicy stanowią: 0-1, 1-3, 3-5, 5-7, 7-10, 10-15, 15-20, 20-30, 30-43% ludności gminy. Granice gmin, powiatów i guberni. Gminy ponumerowane. Indeks nazw gmin. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 132, W-wa IG. PAN Cz.840.*

127. PRAESENT Hans — Anteil der Bekenntnisse an der Gemeindebevölkerung des Governements Suwalki; 1:700 000; 18 x 28 cm; W: Petermanns Mitteilungen. Gotha, 65. Jahrgang, 1919, Tafel 2, po s. 40.

A. Gubernia Suwalska. B. według badań Warszawskiego Komitetu Statystycznego z 1909 r. C. kartogram według gmin. D. Żydzi stanowią: 0-5, (dalej co 5) ..., 25-35, (dalej co 10) ..., 75-85% ludności gminy. Granice gmin, powiatów i guberni. Gminy ponumerowane. Indeks nazw gmin. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 132, W-wa IG. PAN Cz.840.*

128. PRAESENT HANS — Verhältnis von Polen und Litauern im Gouvernement Suwalki; 1:700 000; 18 x 28 cm; W: Petermanns Mitteilungen. Gotha, 65. Jahrgang, 1919, Tafel 2, po s. 40.

A. Gubernia Suwalska. B. opracowane przez dr. Hansa Praesenta na podstawie statystyki językowej z 1914 r. C. kartogram wg gmin. D. Polacy stanowią: 50-60, 60-70, 70-80, 80-90, 90-100% ludności gminy. Litwini stanowią: 50-60, 60-70, 70-80, 80-90, 90-100% ludności gminy. Występowanie Białorusinów zaznaczono czarnym kreskowaniem bez oznaczenia udziału procentowego. Granice gmin, powiatów i guberni. Gminy ponumerowane. Indeks nazw gmin. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 132, W-wa IG. PAN Cz.840.*

1920

129. FREYTAG Gustaw — Völker und Sprachenkarte von Mittel-Europa. G. Freytag u. Berndt, Wien; 1:3 000 000; 125 x 97 cm; nie odnaleziono; (opis z recenzji w: *Polski Przegląd Kartograficzny*, 1923, t. 1, nr 1, s. 43.)

"Mapa etnograficzna części Europy od Londynu do Kijowa i Petersburga do Krety. ... Z szczegółów odnoszących się do Polski podnieść należy należyty obraz w Galicji i w każdym razie znaczne poprawki na Podlasiu, Chełmszczyźnie i Suwalszczyźnie, Spiszu, Orawie i Czadeckiem, pierwszy raz na niemieckiej mapie w ten sposób uwzględnione. Zabór pruski tych poprawek nie doznał. Wschodnie granice Litwinów b. fantastyczne, kolonie niemieckie oczywiście dla lepszego wrażenia przewiększone. ..."

130. HOFFMANN Paul — Übersichtskarte der Ergebnisse bei der Volksabstimmung im Bezirk Marienwerder am 11. Juli 1920; ok. 1:100 000; 61,6 x

61 cm; W: Die Volksabstimmung in Westpreussen am 11. Juli 1920. ... Herausgegeben vom Paul Hoffman, Danzig [b.r.w.], tablice statystyczne, mapa.

A. Okręg Marienwerder (Kwidzyn). B. plebiscyt warmińsko-mazurski 11 lipca 1920 r. C. kartodiagram według miejscowości. D. Wielkością diagramów kołowych liczba oddanych głosów. Sektor czerwony – udział głosów polskich, zielony – niemieckich. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW.D. 667.*

131. TELEKI Paul — Carte ethnographique de la Hongrie construite en accordance avec la densité de la population par le Comte Paul Teleki, professeur de Géographie selon le recensement de 1910. Budapest 1920; 1:1 000 000; brak; mapa luźna; nie odnaleziono (opis według informacji nadesłanej z zagranicy).

A. zawiera obszar Spiszu i Orawy. B. 31 XII 1910 r. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów oznaczono obszary z przewagą poszczególnych narodowości. E. angielski, węgierski.

1921

132. DIETRICH Albert — Cartes Allemandes des pays polonais en Prusse d'après Albert dans "Ostland" 1913; 1:3 000 000; 17,5 x 17,5 cm; W: Eugeniusz Romer, Polski Atlas Kongresowy. Nakładem Książnicy Polskiej T.N.S.W., Lwów-Warszawa 1921, tabl. XXXIII.A. Mapa podług Alberta Dietricha.

A. Polska – b. zabór pruski. B. 1 XII 1910 r. C. powierzchniowa. D. Kolorem czerwonym oznaczono polski obszar etnograficzny (Polacy łącznie z Mazurami). E. francuski, polski. F. *W-wa IG. PAN B. 515.*

133. HEYDE Herbert — Karte der Verbreitung der Deutsch- und Polnisch-Sprechenden auf Grund der Völkzählung vom 1. Dezember 1910. Nach einem Entwurfe von Prof. Dr. Albrecht Penck im Institut für Meereskunde der Universität Berlin bearbeitet von Herbert Heyde; 1:300 000; 71 x 79 cm; W: Albrecht Penck, Die Deutschen im Polnischen Korridor. Zeitschrift der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin, 1921, mapa pod opaską na końcu tomu. (recenzja w: Polski Przegląd Kartograficzny, 1923, t. 1, nr. 2, s. 69–70.)

A. Prusy Zachodnie i wschodnia część Pomorza. B. 1 XII 1910 r. C. kartodiagram według miejscowości. D. Wielkością diagramów kwadratowych (20, 200, 2000, 20 000 osób) i kolorem oznaczono liczbę ludności mówiącej po niemiecku (niebieskie diagramy) oraz po polsku (czerwone diagramy). Liczbę: Kaszubów, ludności dwujęzycznej i mówiącej innym językiem określają diagramy kwadratowe (trzy wielkości) w trzech kolorach. Wrysowane stare i nowe granice państwowe. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 75.*

134. SERING — Les Polonais en Haute Silesie d'apres Sering. Copie de la carte Nr. XIV de l'étude du prof. Sering "Vererbung des ländlichen Grundbesitzes"; ok. 1:1 000 000; 24 x 21 cm; W: Eugeniusz Romer, Polski Atlas Kongresowy. Nakładem Książnicy Polskiej T.N.S.W., Lwów-Warszawa 1921, tabl. XXXII.B. (kopia mapy Seringa).
 A. Górny Śląsk (b. zabór pruski). B. brak. C. kartogram strukturalny. D. Obszary z ludnością polską według stopnia zwartości etnicznej. E. francuski, niemiecki, polski. F. W-wa IG. PAN B. 515.
135. VOLZ Wilhelm — Distribution of German and Polish Votes at the Plebiscite; 1:200 000; 68 x 100 cm; W: (a) Wilhelm Volz, The National structure of the population of Upper-Silesia. Breslau 1921, (b) Wilhelm Volz, Die völkische Struktur Oberschlesiens. Breslau 1921.
 A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. kartodiagram wg gmin. D. Liczba głosujących diagramem kołowym o skali ciągłej od 100 do 40 000 głosów. Kolor diagramu oznacza udział głosów niemieckich: 1–15, 16–30, 31–39, 40–59, 60–69, 70–85, 86–100% oddanych głosów. Dopelnienie skali odpowiada udziałowi głosów polskich: 86–100, 70–85, 60–69, 40–59, 31–39, 16–30, 1–15% oddanych głosów. E. angielski, niemiecki, francuski. F. (a) Wrocł.–BU, (b) W-wa IG. UW D. 825.
136. VOLZ Wilhelm — Les résultats du Plébiscite par arrondissement et par rapport au nombre total des voix; ok. 1:300 000; 43,5 x 52 cm; W: Wilhelm Volz, La question de la Haute-Silésie et ses fondements économiques et géographiques. Breslau 1921, carte 5, po s. 82.
 A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. kartodiagram strukturalny według powiatów. D. W diagramach kwadratowych, zawierających 100 małych kwadratów, kolorami oznaczono strukturę głosujących (głosy niemieckie, głosy ludności mówiącej językiem polskim za Niemcami, głosy polskie). E. francuski. F. W-wa IG. PAN 11.044 oraz IG. UW 9253 i 5.481.
137. VOLZ Wilhelm — Répartition des habitants de la Haute-Silésie de langue polonaise ayant voté en faveur de l'Allemagne; 1:1 000 000; 10,5 x 11 cm; W: (a) Wilhelm Volz, La question de la Haute-Silésie et ses fondements économiques et géographiques. Breslau 1921, Fig. 7, na s. 68, (b) Wilhelm Volz, Oberschlesien und die oberschlesische Frage. Veröffentlichungen der Schlesischen Gesellschaft für Erdkunde. 1. Heft, Breslau 1922, Abbildung 13, na s. 63, (c) Wilhelm Volz, Oberschlesien und die oberschlesische Frage. Zeitschrift der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin. 1922, Abbildung 29, na s. 221.
 A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. kartogram według powiatów. D. Kreskowaniem czarno-białym – udział ludności mówiącej językiem polskim głosującej w plebiscycie za Niemcami

stanowi: 15–20, 20–30, 30–40, 40–50, 50–75, powyżej 75% głosujących. E. francuski. F. (a) *W-wa IG. UW 9.253*, (b) *W-wa IG. UW Cz. 250[1]*, (c) *W-wa IG. PAN Cz. 75*.

138. VOLZ Wilhelm — The Distribution of Polish speaking Upper-Silesians that voted for Germany; 1:200 000; 68 x 100 cm; W: (a) Wilhelm Volz, The National structure of the population of Upper-Silesia. Breslau 1921, (b) Wilhelm Volz, Die völkische Struktur Oberschlesiens. Breslau 1921.

A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. kartodiagram wg gmin. D. Liczba głosujących diagramem kołowym o skali ciągłej od 100 do 40 000 głosów. Kolor diagramu oznacza udział głosów ludności mówiącej po polsku głosującej za Niemcami: 0–17, 18–33, 34–50, 51–66, 67–83, 84–100% oddanych głosów. Koła niewypełnione kolorem oznaczają gminy niemieckie, z krzyżykiem w środku gminy z ludnością mówiącą po niemiecku głosującą za Polską. E. angielski, niemiecki, francuski. F. (a) *Wrocł.–BU*, (b) *W-wa IG. UW D. 825*.

139. VOLZ Wilhelm — The Geographical Foundations of the Distribution of Germans and Poles; 1:200 000; 68 x 100 cm; W: (a) Wilhelm Volz, The National structure of the population of Upper-Silesia. Breslau 1921, (b) Wilhelm Volz, Die völkische Struktur Oberschlesiens. Breslau 1921.

A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. kartodiagram wg gmin i powierzchniowa. D. Liczba głosujących diagramem kołowym o skali ciągłej od 100 do 40 000 głosów. Kolor diagramu oznacza udział głosów za Niemcami (75–84, 85–100% głosów) bądź Polską (75–84, 85–100% głosów). Kolorem powierzchniowym obszary z dominacją głosów za Polską. Zasięgiem liniowym wydzielono obszary z mniejszością głosów za Polską (15–30, 30–50% głosów). E. angielski, niemiecki, francuski. F. (a) *Wrocł.–BU*, (b) *W-wa IG. UW D. 825*.

1922

140. JUNGK G. — Sprachenkarte von Ostpreussen; 1:2 000 000; 12,5 x 15,5 cm; W: (a) Andrees Allgemeiner Handatlas. Achte Neubearbeitete und vermehrte Auflage. Herausgegeben von Dr. Ernst Ambrosius. Velhagen und Klasing. Bielefeld und Leipzig 1922, Seite 45 (Nebenkarte), (b) Kleiner Handatlas. Dritte, vermehrte und verbesserte Auflage. Velhagen und Klasing. Bielefeld und Leipzig 1922, Seite 15 (Nebenkarte).

A. Prusy wschodnie. B. 1905 r. C. kartogram według powiatów i syngantury. D. Barwnym kreskowaniem – Niemcy stanowią; do 25, 25–50, 50–75, 75–90, 90–100% ludności. Trzema kolorami obszary z językiem: mazurskim, polskim, litewskim. Sygnaturami miasta: 50–75, ponad 75% Niemców, ponad 75% Polaków, 50–75% Polaków lub Litwinów. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW B. 1304*, (b) *W-wa IG. UW B. 1279*.

141. LIEBERS Adolf — Völker, Mundarten, Hausformen; 1:7 500 000; 20,5 x 17 cm; W: Westermanns Weltatlas. Bearbeitet von Adolf Liebers. 10. Auflage. Verlag G. Westermann, Braunschweig und Hamburg 1922, Karte 32.
A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów i opisem rozmieszczenie narodowości (Kaszubi i Mazurzy kolorem Polaków). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 2128.*
142. MIELISCH H., UMBREIT E. — Sprachenkarte von Posen und Westpreussen; 1:2 000 000; 16 x 21,5 cm; (a) Andrees Allgemeiner Handatlas. Achte neubearbeitete und vermehrte Auflage. Herausgegeben von Dr. Ernst Ambrosius. Velhagen und Klasing. Bielefeld und Leipzig 1922, Seite 47 (Nebenkarte), (b) Kleiner Handatlas. Dritte, vermehrte und verbesserte Auflage. Velhagen und Klasing. Bielefeld und Leipzig 1922, Seite 17 (Nebenkarte).
A. Prusy zachodnie i b. prowincja Poznań. B. 1905 r. C. kartogram według powiatów i sygnatury. D. Barwnym kreskowaniem – Niemcy stanowią: do 25, 25–50, 50–75, 75–90, 90–100% ludności. Osobnym kolorem język polski na północnych Kaszubach. Czterema sygnaturami miasta: 50–75, ponad 75% Niemców, 50–75, ponad 75% Polaków. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW B. 1304*, (b) *W-wa IG. UW B. 1279.*
143. THOMAS A., UMBREIT E. — Sprachenkarte von Mittel- und Oberschlesien; 1:2 000 000; 11,5 x 10,5 cm; (a) Andrees Allgemeiner Handatlas. Achte neubearbeitete und vermehrte Auflage. Herausgegeben von Dr. Ernst Ambrosius. Velhagen und Klasing. Bielefeld und Leipzig 1922, Seite 32 (Nebenkarte), (b) Kleiner Handatlas. Dritte, vermehrte und verbesserte Auflage. Velhagen und Klasing. Bielefeld und Leipzig 1922, Seite 22 (Nebenkarte).
A. Prusy zachodnie i b. prowincja Poznań. B. 1905 r. C. kartogram według powiatów i sygnatury. D. Barwnym kreskowaniem – Niemcy stanowią; do 25, 25–50, 50–75, 75–90, 90–100% ludności. Dwoma kolorami obszary z językiem polskim i czeskim. Czterema sygnaturami miasta: 50–75, ponad 75% Niemców, 50–75, ponad 75% Polaków lub Czechów. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW B. 1304*, (b) *W-wa IG. UW B. 1279.*
144. VOLZ Wilhelm, ROSENBERGER H. — Besiedlungskarte von Oberschlesien (Abstimmungsgebiet); 1:400 000; 34 x 38 cm; W: Besiedlungskarte von Oberschlesien unter Mitarbeit von H. Rosenberg entworfen von Wilhelm Volz. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde. 3. Heft, Breslau 1922, po s. 16.
A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. kartodiagram względny. D. "Obszar przemysłowy Śląska o gęstości zaludnienia optymalnej (1000 mieszk. na km², z wyłączeniem miast) założono w całości barwą zieloną (Polacy) i czerwoną (Niemcy), obszary inne podzielono na pola 6x6 km² i w obrębie tych pól wstawiano kwadraty,

zielone i czerwone, tyle razy mniejsze od powierzchni pola, równej 36 km², ile razy gęstość zaludnienia danego pola jest mniejsza od 1000 mieszkańców na km². Gdy więc w obrębie pewnego pola mieszka 3600 Polaków i 1800 Niemców, Polacy otrzymują zielony kwadrat o powierzchni = 1/10, a Niemcy, czerwony o powierzchni = 1/20 pola. Taki sposób przedstawienia rozmieszczenia ludności, na tle lasów i dróg komunikacyjnych, daje obraz istotnie przejrzysty i metodycznie poprawny. ..." z rec. A. Zierhoffera w: *Polski Przegląd Kartograficzny*, 1931, t. 5, nr. 35, s. 101–102. Opis metody oraz jej zastosowanie przedstawiono również w: Hamerska–Kamieńska H., *Mapa rozmieszczenia ludności i stosunków wyznaniowych w województwie stanisławowskim*. *Czasopismo Geograficzne*, 1933, t. 11, z. 4, s. 180–183. E. niemiecki. F. W-wa IG. UW S. 250[3].

145. VOLZ Wilhelm — *Deutschtum und Polentum in Oberschlesien nach den Ergebnissen der Abstimmung am 20. März 1921*; 1:800 000; 15,5 x 19 cm; W: (a) Wilhelm Volz, *Oberschlesien und die oberschlesische Frage*. Veröffentlichungen der Schlesischen Gesellschaft für Erdkunde. 1. Heft, Breslau 1922, po s. 76, (b) Wilhelm Volz, *Oberschlesien und die oberschlesische Frage*. Zeitschrift der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin. 1922, po s. 244.

A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. kartogram. D. Kolorem oznaczono obszary: – niemieckie (ponad 70% głosów za Niemcami), – z silnymi wpływami niemieckimi, – polskie (ponad 70% głosów za Polską) oraz – mieszane (bez silnej przewagi). E. francuski. F. (a) W-wa IG. UW Cz. 250[1], (b) W-wa IG. PAN Cz. 75.

1923

146. HABERLAND Artur — *Karte der Völker Europas nach Sprach- und Volksdichte mit Angaben zur Statistik, Religion und Geschichte*. 1:3 000 000. Freytag und Berndt. Wien 1923. 4 sekc. á 78 x 63 cm; nie odnaleziono (opis z recenzji w: *Polski Przegląd Kartograficzny*, 1927, t. 3, nr. 18–20, s. 78–79.)

"Mapa ta próbuje rozwiązać w jednym obrazie dwa problemy, a mianowicie przedstawić równocześnie etnografię i gęstość zaludnienia. Uzyskuje to przez użycie dla poszczególnych narodowości barw, których nasilenie oznacza gęstość ludności. ... Ponadto w mapie wyróżniono znakami religie w poszczególnych obszarach i wstawiono przy miejscowościach daty najważniejszych wydarzeń historycznych. ... Mapa ma wyróżniać miasta z mniejszościami ponad 20% ... brak zupełnie Polaków za Bugiem, nasz zasięg zachodni jest b. silnie postrzępiony i porozrywany..." E. niemiecki.

1924

147. JAEGER Fritz — Die deutsch-polnische Grenze, das abgetretene deutsche Sprachgebiet und die Demarkationslinie; ok. 1:3 700 000; 13 x 16,5 cm; W: Fritz Jaeger, Die deutsch-polnische Grenze. Zeitschrift der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin. 1924, Nr. 8–10, na s. 259. (patrz również w: Stanisław Pietkiewicz, Granica polsko-niemiecka w oświetleniu Niemców. Przegląd Geograficzny, 7, 1927, z. 1–2, s. 87–99.)
A. Pogranicze polsko-niemieckie. B. brak. C. powierzchniowa, sygnatury. D. Kreskowaniem oraz sygnaturami (kwadrat = 5000 Niemców) oznaczono niemiecki obszar językowy w Polsce. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz.* 75.
148. WINKLER W. — Völker und Staaten in Mitteleuropa. Kartographisches früher Militärgeographisches Institut, Wien; 1:4 000 000; 35 x 29 cm; nie odnaleziono (recenzowana w: Polski Przegląd Kartograficzny, 1925, t. 2, nr. 9–12, s. 59).

1925

149. — Etnograficzna mapa Ukrainiskoi Socialistichnoi Radianskoi Respubliki. Komisariat Spraw Wewnętrznych USRR, Kijów 1925; 1:750 000; 5 sek. 75 x 56 cm; nie odnaleziono (opis na podstawie recenzji w: Polski Przegląd Kartograficzny, 1926, t. 2, nr. 13–14, s. 129–131.)
"... Oznaczono terytorja większości barwami, wyróżniając niemi następujące narodowości: Rusinów, Rosjan, Niemców, Mołdawian (n.b. Rumunów), Bułgarów, Żydów, Greków, Polaków, Czechów, Białorusinów i innych. Narodowości ludności miejskiej oznaczono kółkami, wyróżniając w nich wycinkami procenty poszczególnych narodowości ..."
150. HAACK-HERTZBERG — Die Völker Mitteleuropas. 1:1 000 000. Nachkriegsausgabe, Gotha, Justus Perthes; 183 x 190 cm; nie odnaleziono; (opis na podstawie recenzji w: Polski Przegląd Kartograficzny, 1927, t. 3, nr. 18–20, s. 74–78.)
A. Europa środkowa. B. 1910 r. C. powierzchniowa. D. 24 barwami rozmieszczenie narodowości, wyznań i typów domów. E. niemiecki.
151. JAEGER Fritz — Nationalität der Bevölkerung der ehemaligen deutschen Provinzen Posen und Westpreussen nach Dr. Thein; 1:2 700 000; 11,5 x 14,5 cm; W: E. von Seydlitz'sche Geographie. Hundertjahr-Ausgabe. I. Band. Deutschland. Bearbeitet von Bruno Dietrich ... Ferdinand Hirt in Breslau 1925, Abb. 353, na s. 374.
A. Prowincje: Prusy zachodnie i Poznań. B. 1 XII 1910 r. C. kartodiagram. D. Podstawowy diagram (kwadrat) odpowiada 400 osobom na

- 1 km². Wypełnieniem diagramu narodowości: Niemcy, Kaszubi, Mazurzy, Polacy. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 2074, W-wa IG. UW37.*
152. SCHÜTZE H. — Verteilung der Deutschen und Polen über das Posener Land im Jahre 1918; ok. 1:2 000 000; 12,5 x 16 cm; W: Deutsche wissenschaftliche Zeitschrift für Polen, 1925, Heft 5. (reprodukcja w: Wąsowicz Józef, Mapa etnograficzna województwa poznańskiego. Polski Przegląd Kartograficzny, 1926, t. 2, nr. 13–14, na s. 102).
A. Prowincja Poznań. B. 1 XII 1910 r. C. kartogram według gmin, sygnatury. D. Wyróżnione obszary z przewagą Niemców (ponad 50% mieszkańców) bądź Polaków (ponad 50% mieszkańców). Dwoma sygnaturami miasta: ponad 40% Niemców, ponad 60% Polaków. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 90.*
153. THILO Charlotte — Die völkischen Verhältnisse im Grenzgebiet; ok. 1:475 000; 12 x 15,5 cm; W: Charlotte Thilo, Die Bevölkerungs-, Siedlungs- und Wirtschaftsverhältnisse im Hultschiner Ländchen. Sonderdruck. Beiträge zur Schlesischen Landeskunde dem XXI. Deutschen Geographentage. Herausgegeben von Prof. Dr. M. Friedrichsen. Breslau 1925, Karte V, na s. 110.
A. obejmuje część powiatów Głubczyce i Racibórz. B. 1 XII 1910 r., 20 III 1921 r. C. powierzchniowa. D. Zróznicowanym kreskowaniem zaznaczono obszary z przewagą: Niemców, Hluczynian (mieszkańcy powiatu Hlučín), Górnoszlazaków, Czechów, Morawian, Polaków. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 2.848, W-wa IG. PAN 21.576.*
154. VOLZ Wilhelm — Deutsche und Polen in Westoberschlesien nach Reichstagswahl vom 19. November 1922; ok. 1:1 000 000; 11,5 x 13 cm; W: E. von Seydlitz'sche Geographie. Hundertjahr-Ausgabe. I. Band. Deutschland. Bearbeitet von Bruno Dietrich ... Ferdinand Hirt in Breslau 1925, Abb. 164, na s. 152.
A. Śląsk. B. wybory do Reichstagu 19 XI 1922 r. C. kartodiagram powierzchniowy. D. Kwadrat podstawowy = 9000 mieszkańców. Niemców lub Polaków oznaczono zróznicowanym zaczerwienieniem diagramów. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 2074, W-wa IG. UW37.*
155. WITTSHELL Leo — Sprachenkarte von Masuren und dem südlichen Ermland auf Grund der Volkszählung von 1910; 1:300 000; 72,5 x 47 cm; W: Leo Witschell, Die völkischen Verhältnisse in Masuren und im südlichen Ermlande. Petermanns Mitteilungen. Gotha, 71. Jahrgang, 1925, Heft 11/12, Tafel 22, po s. 280. (recenzja w: Polski Przegląd Kartograficzny, 1925–1926, t. 2, nr. 9–12, s. 39–40).
A. Mazury. B. 1 XII 1910 r. C. kartodiagram wg miejscowości. D. Barwne kółka lub kwadraty różnej wielkości oznaczają 20, 200, 2000, 20 000

mieszkańców danej narodowości (Niemcy, Mazurzy, Polacy, inni).
E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 840, W-wa IG. UW Cz. 132.*

1926

156. BOHAČ Anton — *Národnostná Mapa Republiky Československé*. Vydala Národopisná Společnost Československá v Praze. Voj. zeměpisné ustav. 1926; 1:500 000; 3 sek. á 59 x 77 cm; nie odnaleziono (opis na podstawie recenzji w: *Polski Przegląd Kartograficzny*, 1927, t. 3, nr. 18–20, s. 72–73.)
"… Mapa ta demonstrowuje wyniki spisu ludności w Czechosłowacji z r. 1921, podając barwami dla gmin większości: czechosłowacką, ruską, niemiecką, węgierską, polską, rumuńską, jugosłowiańską i żydowską. Ponadto wyróżniono grubością pionowych barwnych pasków 12 stopni nasilenia tych grup narodowościowych …".
157. DIERCKE C. — *Die Sprachzeichen veranschaulichen auf deutschen Boden die stärkere Verbreitung der fremden Mundarten im deutschen Sprachgebiet*; 1:2 000 000; 21 x 13 cm; W: C. Diercke, *Karten zur Heimatkunde der Provinzen Nieder- und Oberschlesien*. G. Westermann, Braunschweig und Hamburg, 1926.
A. Górný i Dolny Śląsk. B. 1 XII 1910 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami przedstawiono obszary: – czysto ewangelickie, – w większości ewangelickie, – wyznaniowo mieszane, – w większości katolickie, – czysto katolickie. Kreskowaniem dialekty językowe: wasserpolnisch (?), polski, czeski, łuzycycki. E. niemiecki. F. *Wrocł.–BU.*
158. RHODE Ilse — *Netzedistrikt*; 1:925 000; dwie mapki po 18 x 12 cm; W: Rhode Ilse, *Die Nationalitätenverhältnisse in Westpreussen und Posen zur Zeit der Polnischen Teilungen*. Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen. Heft 7, Posen 1926, po s. 128. (recenzja w: *Strażnica Zachodnia*, VII, 1928, nr. 1, s. 166–167.)
A. Dystrykt Noteć. B. brak [okres zaborów]. C. kartodiagram sumaryczny, kartogram. D. Na mapie pierwszej dla miast diagramami kołowymi przedstawiono liczbę ludności miast, a wycinkiem koła udział narodowości (Niemcy, Polacy, Żydzi). Na mapie drugiej, dla obszarów wiejskich, kreskowaniem przedstawiono udział Niemców stanowiących: 0–20, 20–40, 40–60, 60–80, 80–100% ludności. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 90.*
159. RHODE Ilse — *Posen. Städte*; 1:925 000; 21 x 22,5 cm; W: Ilse Rhode, *Die Nationalitätenverhältnisse in Westpreussen und Posen zur Zeit der Polnischen Teilungen*. Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen. Heft 7, Posen 1926, po s. 128. (recenzja w: *Strażnica Zachodnia*, VII, 1928, nr. 1, s. 166–167.)

A. Prowincja Poznań. B. brak [okres zaborów]. C. kartodiagram sumaryczny. D. Diagramami kołowymi przedstawiono liczbę ludności miast, a wycinkiem koła udział narodowości (Niemcy, Polacy, Żydzi). Granice prowincji z 1815 r. i po traktacie wersalskim w 1919 r. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 90.*

160. RHODE Ilse — Westpreussen. Das platte Land; 1:925 000; 21 x 22,5 cm; W: Ilse Rhode, Die Nationalitätenverhältnisse in Westpreussen und Posen zur Zeit der Polnischen Teilungen. Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen. Heft 7, Posen 1926, po s. 128. (recenzja w: Strażnica Zachodnia, VII, 1928, nr. 1, s. 166–167.)

A. Prusy zachodnie. B. brak [okres zaborów]. C. kartogram. D. Kreskowaniem – Niemcy stanowią: 0–20, 20–40, 40–60, 60–80, 80–100% ludności. Granice prowincji z 1772 r. i po traktacie wersalskim w 1919 r. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 90.*

161. RHODE Ilse — Westpreussen. Städte; 1:925 000; 21 x 22,5 cm; W: Ilse Rhode, Die Nationalitätenverhältnisse in Westpreussen und Posen zur Zeit der Polnischen Teilungen. Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen. Heft 7, Posen 1926, po s. 128. (recenzja w: Strażnica Zachodnia, VII, 1928, nr. 1, s. 166–167.)

A. Prowincja Poznań. B. brak [okres zaborów]. C. kartodiagram sumaryczny. D. Diagramami kołowymi przedstawiono liczbę ludności miast a wycinkiem koła udział narodowości (Niemcy, Polacy). Granice prowincji z 1772 r. i po traktacie wersalskim w 1919 r. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 90.*

1927

162. BREMER Otto — Karte der Deutschen Mundarten; 1:5 250 000; 26,5 x 20,5 cm; W: Oestergaards Handatlas. Karte und Bild. Peter J. Oestergaard Verlag. Berlin 1927, Abteilung 36a.

A. Europa środkowo-wschodnia. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami i opisem przedstawiono występowanie dialektów języka niemieckiego. Czerwonymi strzałkami oznaczono kierunki przesuwania się dialektów. Granice państw po I w.św. oraz granice zaboru pruskiego. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 614.*

163. HEIDELCK Friedrich — Das Deutschtum in Pommerellen und Posen; ok. 1:1 400 000; 23 x 30,5 cm; W: Friedrich Heidelck, Das Deutschtum in Pommerellen und Posen. Deutsche Blätter in Polen. Jahrgang IV. Heft 5. Mai 1927, po s. 220.

A. Pomorze i Poznańskie. B. brak. C. punktowa topograficzna. D. 1 punkt = 500 mieszkańców narodowości niemieckiej. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 761.*

1928

164. DÖRRE E., LUX E. — Ethnographical map of Hungary. Edition of the League of Societies. Budapest [b. r. w.]; 1:900 000; 110 x 76 cm; nie odnaleziono (opis według informacji nadesłanej z zagranicy).
 A. Węgry – zawiera obszar Spiszu i Orawy. B. 1910 r. C. punktowa, sygnaturowa, powierzchniowa. D. 1 punkt = 1000 mieszkańców, kolorem punktu wyróżniono 13 narodowości. Sygnaturami utracone miasta, powierzchniowo utracone obszary. E. różne wersje językowe: angielska, węgierska, francuska, niemiecka, włoska.
165. FRIEDRICHSEN Max — Deutsch-Bekenntnis-Karte Ostpreussens; 1:2 5 000 000; 11,5 x 13 cm; W: Max Friedrichsen, Ostpreussen. Sonderband der Zeitschrift der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin. Hundertjahrfeier 1828–1928. Berlin 1928, Fig. 17, na s. 374.
 A. Prusy wschodnie. B. 1919 r., 11 VII 1920 r. C. kartogram według powiatów. D. Głosy niemieckie stanowiły: 80–90, 90–95, 95–100% oddanych głosów. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz.* 639.
166. HABERLAND Michael und Artur — Litauisches Sprachgebiet (nach Dr. F. Tetzner); 1:4 000 000; 10,5 x 11,5 cm; W: Haberland Michael und Artur, Die Völker Europa und ihre Volkstümliche Kultur. Stuttgart 1928, na s. 19.
 A. obejmuje województwa: wileńskie i grodzieńskie. B. brak. C. powierzchniowa. D. Dwoma rodzajami kreskowania: – łotewski obszar językowy (z mniejszościami litewską i niemiecką), – litewski obszar językowy. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW* 4.681.
167. KLOVANYJ L. — Etnografična mapa USRR.; ok. 1:3 400 000; 31 x 22 cm; W: L. Klovanyj, Geografičnyj atlas Ukrainy. Kiiw 1928, tablica 11.
 A. Ukraińska SRR. B. spis ludności z 17 XII 1926 r. C. kartogram i kartodiagram według okręgów. D. Kartogramem – Ukraińcy na obszarach wiejskich stanowią: 50–60, (dalej co 10) ..., 90–95, powyżej 95% ludności wiejskiej. Kolorowe diagramy kwadratowe (1 kwadrat = 1%) przedstawiają strukturę narodowościową ludności wiejskiej (Ukraińcy, Polacy, Niemcy, Żydzi, Mołdawianie, Grecy, Bułgarzy, Białorusini). Diagramy strukturalne kołowe przedstawiają, wycinkami koła, strukturę narodowościową w miastach. E. ukraiński. F. *W-wa IG. UW B.* 241.

1929

168. — Europa Etnografica; 1:12 000 000 oraz 1:6 000 000; 50 x 41 cm oraz 23 x 39,5 cm; W: Atlante Internazionale del Touring Club Italiano. Milano T.C.I.

1929, s. 15–16 oraz 16 bis. (recenzja w: *Polski Przegląd Kartograficzny*, 1934, R. XII, T. 5, nr. 47, s. 207–210.)

A. Europa oraz Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorem i kreskowaniem przedstawiono rozmieszczenie 73 narodowości. E. włoski. F. *W-wa IG. UW B. 1619.*

169. PREUSSISCHES STATISTISCHES LANDESAMT — Provinz Grenzmark Posen–Westpreussen und die Ostgrenzkreise der Provinz Pommern: Lauenberg und Bütow; ok. 1:650 000; 50 x 38 cm; W: *Sprachen-Atlas der Grenzgebiete des Deutschen Reiches nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 16. Juni 1925*. Bearbeitet im Preussischen Statistischen Landesamt. Herausgegeben von der Reichszentrale für Heimatdienst. Berlin 1929, Blatt 3.

A. powiaty pogranicza polsko–niemieckiego na Pomorzu. B. spis ludności 16 VI 1925 r. C. kartodiagram powierzchniowy sumaryczny według powiatów. D. Osobne diagramy dla obszarów miejskich i wiejskich. 1 kwadrat = 100 osób. Kolorem kwadratów oznaczono ludność mówiącą: – językiem niemieckim, – niemieckim i polskim, – polskim. Miasta powyżej 2000 mieszkańców oznaczone sygnaturami. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 880.*

170. PREUSSISCHES STATISTISCHES LANDESAMT — Provinz Oberschlesien; ok. 1:450 000; 50 x 38 cm; W: *Sprachen-Atlas der Grenzgebiete des Deutschen Reiches nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 16. Juni 1925*. Bearbeitet im Preussischen Statistischen Landesamt. Herausgegeben von der Reichszentrale für Heimatdienst. Berlin 1929, Blatt 8.

A. Prowincja Górny Śląsk. B. wybory do Landtagu 7 XII 1924 r. C. kartodiagram powierzchniowy sumaryczny według powiatów. D. Osobne diagramy dla obszarów miejskich i wiejskich. 1 kwadrat = 100 osób. Kolorem kwadratów oznaczono głasy: – polskie (Polnische Katholische Volkspartei) i – niemieckie. Miasta powyżej 2000 mieszkańców oznaczone sygnaturami. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 880.*

171. PREUSSISCHES STATISTISCHES LANDESAMT — Provinz Oberschlesien; ok. 1:450 000; 50 x 38 cm; W: *Sprachen-Atlas der Grenzgebiete des Deutschen Reiches nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 16. Juni 1925*. Bearbeitet im Preussischen Statistischen Landesamt. Herausgegeben von der Reichszentral für Heimatdienst. Berlin 1929, Blatt 9.

A. Prowincja Górny Śląsk. B. wybory do Landtagu 20 V 1928 r. C. kartodiagram powierzchniowy sumaryczny według powiatów. D. Osobne diagramy dla obszarów miejskich i wiejskich. 1 kwadrat = 100 osób. Kolorem kwadratów oznaczono głasy: – polskie (Polnische Volkspartei) i – niemieckie. Miasta powyżej 2000 mieszkańców oznaczone sygnaturami. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 880.*

172. PREUSSISCHES STATISTISCHES LANDESAMT — Provinz Oberschlesien mit den niederschlesischen Nachbarkreisen; ok. 1:600 000; 50 x 38 cm; W: Sprachen-Atlas der Grenzgebiete des Deutschen Reiches nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 16. Juni 1925. Bearbeitet im Preussischen Statistischen Landesamt. Herausgegeben von der Reichszentrale für Heimatdienst. Berlin 1929, Blatt 2.
 A. Prowincja Górny Śląsk i pogranicze Dolnego Śląska. B. spis ludności 16 VI 1925 r. C. kartodiagram powierzchniowy sumaryczny według powiatów. D. Osobne diagramy dla obszarów miejskich i wiejskich. 1 kwadrat = 100 osób. Kolorem kwadratów oznaczono ludność mówiącą: – językiem niemieckim, – niemieckim i polskim, – polskim. Miasta powyżej 2000 mieszkańców oznaczone sygnaturami. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 880.*
173. PREUSSISCHES STATISTISCHES LANDESAMT — Provinz Ostpreussen; ok. 1:650 000; 50 x 62 cm; W: Sprachen-Atlas der Grenzgebiete des Deutschen Reiches nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 16. Juni 1925. Bearbeitet im Preussischen Statistischen Landesamt. Herausgegeben von der Reichszentrale für Heimatdienst. Berlin 1929, Blatt 4.
 A. Prusy wschodnie. B. spis ludności 16 VI 1925 r. C. kartodiagram powierzchniowy sumaryczny według powiatów. D. Osobne diagramy dla obszarów miejskich i wiejskich. 1 kwadrat = 100 osób. Kolorem kwadratów oznaczono ludność z językiem: – niemieckim, – niemieckim i mazurskim, – mazurskim, – niemieckim i polskim, – polskim, – niemieckim i litewskim, – litewskim. Miasta powyżej 2000 mieszkańców oznaczone sygnaturami. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 880.*
174. PREUSSISCHES STATISTISCHES LANDESAMT — Regierungsbezirk Allenstein (Provinz Ostpreussen); ok. 1:450 000; 50 x 38 cm; W: Sprachen-Atlas der Grenzgebiete des Deutschen Reiches nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 16. Juni 1925. Bearbeitet im Preussischen Statistischen Landesamt. Herausgegeben von der Reichszentrale für Heimatdienst. Berlin 1929, Blatt 9.
 A. Rejencja Olsztyńska. B. wybory do Landtagu 20 V 1928 r. C. kartodiagram powierzchniowy sumaryczny według powiatów. D. Osobne diagramy dla obszarów miejskich i wiejskich. 1 kwadrat = 100 osób. Kolorem kwadratów oznaczono głosy: – polskie (Polnische Volkspartei) i – niemieckie. Miasta powyżej 2000 mieszkańców oznaczone sygnaturami. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 880.*
175. PREUSSISCHES STATISTISCHES LANDESAMT — Übersichtskarte. Grenzmark Posen-Westpreussen, Ostpreussen, Oberschlesien; brak; 50 x 38 cm; W: Sprachen-Atlas der Grenzgebiete des Deutschen Reiches nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 16. Juni 1925. Bearbeitet im Preussischen Statistischen Landesamt. Herausgegeben von der Reichszentrale für Heimatdienst. Berlin 1929, Blatt 1.

A. Marchia Graniczna [Poznań – Prusy Zachodnie], Prusy Wschodnie, Górny Śląsk. B. spis ludności 16 VI 1925 r. C. kartodiagram powierzchniowy sumaryczny według powiatów. D. Osobne diagramy dla obszarów miejskich i wiejskich. 1 kwadrat = 100 osób. Kolorem kwadratów oznaczono ludność z językiem: – niemieckim, – niemieckim i polskim, – polskim. Miasta powyżej 2000 mieszkańców oznaczone sygnaturami. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 880.*

1930

176. GAEBLER Eduard — Völkerkarte von Mitteleuropa (Verbreitung der Deutschen Sprache); 1:8 000 000; 25 x 18,5 cm; W: Eduard Gaebler's Hand-Atlas über alle Teile der Erde. Bearbeitet, gezeichnet und herausgegeben von Eduard Gaebler. 30. Auflage. Leipzig 1930, Seite 22a.

A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami przedstawiono rozmieszczenie 22 narodowości w 4 grupach etnicznych (Germanie, Romanie, Słowianie, ludy mongolskie). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 330.*

1931

177. — Das Deutschtum in Kleinpolen (Galizien) im Jahre 1931; 1:600 000; 95 x 62 cm; W: Gedenkbuch zur Erinnerung an die Einwanderung der Deutschen in Galizien vor 150 Jahren. 1781–1931. Verlag der Historischen Gesellschaft für Posen. 1931, po s. 198.

A. Galicja. B. 1931(?) r. C. sygnaturowa. D. Cztery rodzaje sygnatur (kółka, podwójne kółka, trójkąty, kwadraty) określają liczbę Niemców w miejscowości (30–100, 101–300, 301–1000, ponad 1000). Kolorem i wypełnieniem sygnatury oznaczono: – Niemców-ewangelików, – Niemców-katolików, – Niemców mieszanego wyznania, oraz Niemcy stanowią: – ponad 50% mieszkańców, – mniej niż 50% mieszkańców. Wiele innych oznaczać kultury niemieckiej (osadnictwo, szkoły). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 35.437.*

178. LÜCK Kurt — Karte der deutschen Sprachinseln in Polnisch-Wolhynien; 1:400 000; 50 x 33 cm; W: (a) A. Karasek, K. Lück, Die deutsche Siedlung in Wolhynien. Deutsche Gaue im Osten. 1931; (b) Viktor Kauder, Das Deutschtum in Polen. Teil 5: Das Deutschtum in Ostpolen. Leipzig 1939. (recenzja w: Polski Przegląd Kartograficzny, 1932, t. 5, nr. 38–39, s. 237–238).

A. Wołyń. B. ankieta autora w 1927 r. C. sygnaturowa. D. Wymienione wszystkie osady niemieckie, wyróżniając znakami ilość gospodarstw niemieckich, odsetek Niemców względnie ewangelików (razem 15

sygnatur) oraz zaznaczono parafie niemieckie (3 oznaczenia). Mapa barwna. *E.* niemiecki. *F.* (a) *W-wa IG. UW 23.981.*

179. MARTONNE Emmanuel de — Les Nationalités de l'Europe Centrale; 1:6 000 000; 27 x 21,5 cm; W: Géographie Universelle. Tom IV. Europe Centrale II par Emm. de Martonne. Paris 1931. Armand Colin, po s. 540. (recenzja w: *Polski Przegląd Kartograficzny*, 1933, t. 6, nr 41, s. 47–51.)
A. Europa środkowa. *B.* dla Polski spis 1921 r. *C.* kartogram złożony. *D.* Kolorem oznaczono narodowości, kreskowaniem ich gęstość zaludnienia (do 25, 25–75, 75–200, ponad 200 mieszkańców na 1 km²). *E.* francuski. *F.* *W-wa IG. PAN 46.419[4:2].*
180. WERNER Essen — Karte von Litauen. Unter den Nicht-Litauer auf dem Lande überwiegende Nationalitäten; 1:1 125 000; 31 x 25 cm; W: Essen Werner, Die ländlichen Siedlungen in Litauen. Veröffentlichungen des Staatlich-sächsischen Forschungsinstitutes für Völkerkunden in Leipzig. Zweite Reihe: Volkskunde. Erster Band. Leipzig 1931, Karte no. 195.
A. Litwa. *B.* spis litewski 17 IX 1923 r. *C.* powierzchniowa według powiatów. *D.* Kolorowym kreskowaniem oznaczono obszary z przewagą narodowości (nie licząc Litwinów): Polacy, Rosjanie, Niemcy, Łotysze, Żydzi, Białorusini oraz Tatarzy i Karaimi. *E.* niemiecki. *F.* *W-wa IG. UW 2.392.*
181. WERNER Essen — Karte von Litauen. Anteil der Nicht-Litauer über ihrem Durchschnittsanteil an der ländlichen Gesamtbevölkerung; 1:1 125 000; 31 x 25 cm; W: Essen Werner, Die ländlichen Siedlungen in Litauen. Veröffentlichungen des Staatlich-sächsischen Forschungsinstitutes für Völkerkunden in Leipzig. Zweite Reihe: Volkskunde. Erster Band. Leipzig 1931, Karte no. 195.
A. Litwa. *B.* spis litewski 17 IX 1923 r. *C.* powierzchniowa wg powiatów. *D.* Kolorowym kreskowaniem oznaczono obszary z narodowościami (nie licząc Litwinów): Niemcy, Łotysze, Polacy, Rosjanie, Białorusini oraz Tatarzy, Cyganie i Karaimi. *E.* niemiecki. *F.* *W-wa IG. UW 2.392.*
182. WERNER Essen — Karte von Litauen. Anteil der Polen an allen Landbewohnern in %; 1:2 812 500; 15,5 x 24,5 cm; W: Essen Werner, Die ländlichen Siedlungen in Litauen. Veröffentlichungen des Staatlich-sächsischen Forschungsinstitutes für Völkerkunden in Leipzig. Zweite Reihe: Volkskunde. Erster Band. Leipzig 1931, Karte no. 195.
A. tzw. Ober-Ost tj. Litwa i część Wileńszczyzny. *B.* spis ludności 1916–1918 na obszarach tzw. Ober-Ostu. *C.* kartogram. *D.* Procentowy udział Polaków w ludności wiejskiej (14 przedziałów). *E.* niemiecki. *F.* *W-wa IG. UW 2.392.*
183. WERNER Essen — Karte von Litauen. Anteil der Polen an der ländlichen Bevölkerung (in Prozent); 1:2 812 500; 15,5 x 24,5 cm; W: Essen Werner, Die

ländlichen Siedlungen in Litauen. Veröffentlichungen des Staatlich-sächsischen Forschungsinstitutes für Völkerkunden in Leipzig. Zweite Reihe: Volkskunde. Erster Band. Leipzig 1931, Karte no. 195.

A. Litwa. B. spis ludności 17 IX 1923 r. C. kartogram. D. Procentowy udział Polaków w ludności wiejskiej (13 przedziałów). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 2.392.*

184. WEYER Georg — Deutsche und polnische Bevölkerung zwischen Bromberg und Thorn 1910 (deutsche Volkszählung) und 1921 (polnische Volkszählung); 1:750 000; dwie mapki po 8 x 3 cm; W: E. von Seydlitz'sche Geographie. Hundertjahr-Ausgabe. II. Band. Europa (ohne Deutschland). Bearbeitet von Gustav Braun ... Ferdinand Hirt in Breslau 1931, Abb. 351, na s. 279.

A. obszar między Bydgoszczą i Toruniem. B. 1 XII 1910 r., 30 IX 1921 r. C. kartodiagram punktowy. D. Podstawowy diagram kwadratowy = 200 mieszkańców. Wypełnieniem (biały, czarny) narodowość (Polacy, Niemcy). Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 2074.*

185. WEYER Georg — Die Bevölkerung Polens; 1:10 000 000; 8,5 x 9 cm; W: E. von Seydlitz'sche Geographie. Hundertjahr-Ausgabe. II. Band. Europa (ohne Deutschland). Bearbeitet von Gustav Braun ... Ferdinand Hirt in Breslau 1931, Abb. 353, na s. 283.

A. Polska. B. 1 XII 1910 r., 30 IX 1921 r. C. powierzchniowa. D. Kreskowaniem oznaczono występowanie: Niemców, Kaszubów, Polaków, Ukraińców, Białorusinów i Litwinów. Sygnaturami oznaczono miejscowości z powyżej 15% Żydów. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 2074.*

186. WEYER Georg — Die Deutschen in Kongresspolen 1897 (links, nach russischer Zählung) und 1921 (rechts, nach polnischer Zählung); 1:8 000 000; dwie mapki po 6 x 7 cm; W: E. von Seydlitz'sche Geographie. Hundertjahr-Ausgabe. II. Band. Europa (ohne Deutschland). Bearbeitet von Gustav Braun ... Ferdinand Hirt in Breslau 1931, Abb. 354, na s. 283.

A. Polska. B. 9 II 1897 r., 30 IX 1921 r. C. kartogram według powiatów. D. Niemcy stanowią: poniżej 0,5, 0,5-2, 2-5, 5-10, powyżej 10% ludności. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 2074.*

1932

187. CZECH Joseph — Angenäherte ethnographische Grenzen; 1:7 600 000; 5 x 5,5 cm; W: Joseph Czech, Die Bevölkerung Polens. Zahl und völkische Zusammensetzung. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde und des Geographischen Instituts des Universität Breslau. Heft 16, Breslau 1932, na s. 77.

A. Polska północno-wschodnia. B. 30 IX 1921 r. i inne. C. zasięgi liniowe. D. Wyróżnione granice etnograficzne: litewska, polska i białoruska. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 250[16]*.

188. CZECH Joseph — Prozentualer Anteil der Deutschen an der Gesamtbevölkerung; 1:7 600 000; 11 x 12 cm; W: Joseph Czech, Die Bevölkerung Polens. Zahl und völkische Zusammensetzung. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde und des Geographischen Instituts des Universität Breslau. Heft 16, Breslau 1932, na s. 132.

A. Polska. B. 30 IX 1921 r. i inne. C. kartogram wg powiatów. D. Udział procentowy Niemców w ogólnej liczbie ludności (0–1,5, 1,5–5, 5–9, 9–14, 14–20, 20–27, 27–35, 35–44, powyżej 44%). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 250[16]*.

189. CZECH Joseph — Prozentualer Anteil der Griechisch-Katholischen und Orthodoxen (Ukrainer und Weissrussen) an der Gesamtbevölkerung; 1:7 600 000; 11 x 12 cm; W: Joseph Czech, Die Bevölkerung Polens. Zahl und völkische Zusammensetzung. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde und des Geographischen Instituts des Universität Breslau. Heft 16, Breslau 1932, na s. 58.

A. Polska. B. 30 IX 1921 r. i inne. C. kartogram wg powiatów. D. Udział procentowy unitów i prawosławnych w ogólnej liczbie ludności powiatu (0,1–1,5, 1,5–6, 6–12, 12–20, 20–28, 35–45, 45–55, 55–67, 67–80, 80–93%). Wydzielono ponadto granicę etniczną między ludnością ukraińską i białoruską. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 250[16]*.

190. CZECH Joseph — Prozentualer Anteil der Juden an der Gesamtbevölkerung; 1:7 600 000; 11 x 12 cm; W: Joseph Czech, Die Bevölkerung Polens. Zahl und völkische Zusammensetzung. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde und des Geographischen Instituts des Universität Breslau. Heft 16, Breslau 1932, na s. 84.

A. Polska. B. 30 IX 1921 r. i inne. C. kartogram wg powiatów. D. Udział procentowy Żydów w ogólnej liczbie ludności powiatu (0–2, 2–6, 6–11, 11–16, 16–20 i powyżej 20%). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 250[16]*.

191. CZECH Joseph — Prozentualer Anteil der Juden an der Stadtbevölkerung; 1:7 600 000; 11 x 12 cm; W: Joseph Czech, Die Bevölkerung Polens. Zahl und völkische Zusammensetzung. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde und des Geographischen Instituts des Universität Breslau. Heft 16, Breslau 1932, na s. 88.

A. Polska. B. 30 IX 1921 r. C. kartogram strukturalny według powiatów. D. Diagramem – ludność miejska powiatu = 100%, udział ludności żydowskiej wycinkiem koła. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 250[16]*.

192. CZECH Joseph — Prozentualer Anteil der Katholiken an der Gesamtbevölkerung; 1:7 600 000; 11 x 12 cm; W: Joseph Czech, Die Bevölkerung

Polens. Zahl und völkische Zusammensetzung. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde und des Geographischen Instituts des Universität Breslau. Heft 16, Breslau 1932, na s. 49.

A. Polska. B. 30 IX 1921 r. C. kartogram według powiatów. D. Udział procentowy katolików w ogólnej liczbie ludności powiatu (2-6, 6-12, 12-21, 21-35, 35-47, 47-61, 61-77, 77-84, 84-95, powyżej 95%). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 250[16]*.

193. CZECH Joseph — Räumliche Verteilung der Polen (Ländliche Polendichte pro qkm.); 1:7 600 000; 11 x 12 cm; W: Joseph Czech, Die Bevölkerung Polens. Zahl und völkische Zusammensetzung. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde und des Geographischen Instituts des Universität Breslau. Heft 16, Breslau 1932, na s. 53.

A. Polska. B. 30 IX 1921 r. C. kartogram według powiatów. D. Gęstość zaludnienia Polaków (0,5-5, 5-10, 10-20, 20-35, 35-55, 55-70, 70-90, 90-110, ponad 110 Polaków na km²). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 250[16]*.

194. CZECH Joseph — Rückgang des Deutschtums im Zeitraum 1910-1921 (in %); 1:7 600 000; 4,5 x 5,5 cm; W: Joseph Czech, Die Bevölkerung Polens. Zahl und völkische Zusammensetzung. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde und des Geographischen Instituts des Universität Breslau. Heft 16, Breslau 1932, na s. 135.

A. Pomorze i Poznańskie. B. 1 XII 1910 r. i 30 IX 1921 r. C. kartogram według powiatów. D. Spadek liczby Niemców w 1921 r. w stosunku do ich liczby w 1910 r. w procentach (7 przedziałów klasowych). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 250[16]*.

195. CZECH Joseph — Rückgang des Deutschtums im Zeitraum 1910-1926 (in %); 1:7 600 000; 4,5 x 5,5 cm; W: Joseph Czech, Die Bevölkerung Polens. Zahl und völkische Zusammensetzung. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde und des Geographischen Instituts des Universität Breslau. Heft 16, Breslau 1932, na s. 135.

A. Pomorze i Poznańskie. B. 1 XII 1910 r. i 1926 r. C. kartogram według powiatów. D. Spadek liczby Niemców w 1926 r. w stosunku do ich liczby w 1910 r. w procentach (7 przedziałów klasowych). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 250[16]*.

196. CZECH Joseph — Rückgang des Deutschtums im Zeitraum 1910-1921-1926 (in %); 1:7 600 000; 4,5 x 5,5 cm; W: Joseph Czech, Die Bevölkerung Polens. Zahl und völkische Zusammensetzung. Veröffentlichungen der Schlesischen Gessellschaft für Erdkunde und des Geographischen Instituts des Universität Breslau. Heft 16, Breslau 1932, na s. 135.

A. Pomorze i Poznańskie. B. 1 XII 1910 r. i 1926 r. C. kartodiagram słupkowy według powiatów. D. 1 mm wysokości diagramu = 5000 Niemców. Kreskowaniem diagramu oznaczono stany ludności

niemieckiej w latach 1910, 1921 i 1926. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW S. 250[16]*.

197. GEISLER Walter — Karte der Ergebnisse der Volksabstimmung vom 21 März 1921 im Kreise Lublinitz; ok. 1:330 000; 16 x 11,5 cm; W: (a) Walter Geisler, Schlesien als Raumorganismus. Zur Wirtschaftsgeographie des deutschen Ostens. Heft 1, Breslau 1932, Karte 9. (b) Oberschlesien-Atlas. Unter Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 7 (mapa boczna).
A. powiat Lubliniec. B. plebiscyt 21 III 1921 r. C. kartodiagram według miejscowości. D. Trzema wielkościami diagramu (kółka) oznaczono liczbę głosów (50, 100, 500, 1000) a ich wypełnieniem głosy oddane za Niemcami (kółka czarne) i Polską (kółka puste). E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW 18.757*, (b) *W-wa IG. UW B. 851*.
198. GELDERN-CRISPENDORF Günter — Religionsverteilung nach Kreisen in Hundertteilen der Gesamtbevölkerung 1925; 1:1 500 000; 26 x 17 cm; W: Wirtschafts- und Verkehrsgeographischer Atlas von Schlesien. Walter Geisler (Herausgeber). M. u. H. Marcus. Breslau 1932, Blatt 11.
A. Śląsk niemiecki. B. 16 VI 1925 r. C. kartogram według powiatów. D. Zróznicowanym kreskowaniem przedstawiono przewagę ewangelików (kolor niebieski) bądź katolików (kolor różowy) w procentach ogółu ludności (61-70, 71-80, 81-90, 91-100%). Oznaczono też obszar mieszany wyznaniowo (41-60% ludności). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. B. 946*.
199. HAACK H., LAUTENSACH H. — Bevölkerungs- u. Sprachenverteilung in Mitteleuropa; 1:7 500 000; 22 x 15,5 cm; W: Sydow-Wagners Methodischer Schul-Atlas. 20. Auflage. Neuberbeitet von H. Haack und H. Lautensach. Justus Perthes in Gotha 1932, Tafel 19.
A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróznicowaniem kolorów i kreskowania przedstawiono rozmieszczenie narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 631*.
200. HERDER — Deutschland, Volksstämme, Mundarten; 1:8 000 000; 22 x 13,5 cm; W: Herders Welt- und Wirtschafts atlas. Freiburg im Breisgau 1932, Karte 35.
A. Niemcy (Polska po Lwów). B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróznicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie 16 narodowości w trzech grupach językowych (germańskiej, romańskiej, słowiańskiej). Zaznaczono granice Niemiec z 1914 r. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 287*.
201. HERDER — Europa Völker II; 1:12 000 000; 21 x 27 cm; W: Herders Welt- und Wirtschafts atlas. Freiburg im Breisgau 1932, na s. 19-20.

A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie narodowości. Na obszarze Polski napis "mocno zmieszana z Żydami". E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 287.*

202. HERDER — Mitteleuropa, Konfessionen; 1:8 000 000; 17,5 x 13,5 cm; W: Herders Welt- und Wirtschafts atlas. Freiburg im Breisgau 1932, Karte 26R.
A. Europa środkowa (Polska po Lublin). B. 1925 r. C. kartogram. D. Kolorami oznaczono obszary z przewagą katolików (60–80, 80–100% ludności), ewangelików (60–80, 80–100% ludności) oraz obszary mieszane wyznaniowo (40–60% ludności). Zaznaczone granice Niemiec z 1914 r. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 287.*
203. TIBAL André — Carte ethnographique de la Haute-Silésie et de la Silésie de Teschen [d'après Adam Dudziński: Les Polonais en Silésie, Lwów 1919 (Liv. IV des Travaux géographiques publiés sous la direction de M. Eugène Romer)]; ok. 1:1 850 000; 10 x 16,5 cm; W: Problèmes politiques de la Pologne contemporaine II. La Silésie Polonaise. Conférence faite á la Bibliothèque Polonaise de Paris par MM. L. Eisenmann, E. De Martonne ... préface de M. Alexandre Millerand. Paris 1932, na s. 84.
A. Górny Śląsk, Śląsk Cieszyński. B. 1 XII 1905 r., 1 XII 1910 r. C. sygnatury według gmin. D. Wielkością sygnatury liczba mieszkańców (200–1000, 1000–5000, powyżej 5000), wypełnieniem sygnatury oznaczono narodowość (Polacy, Niemcy, Czesi). Mapa czarno-biała. E. francuski. F. *W-wa IG. PAN S. 1160[2].*
204. WUNDERLICH Erich — Verbreitung der Deutschen in Polen; 1:3 000 000; 33 x 36 cm; W: (a) Erich Wunderlich, Eine neue Nationalitätenkarte von Polen. Petermanns Mitteilungen. Gotha, 78. Jahrgang, 1932, Tafel 10, po s. 332, (b) Erich Wunderlich, Das moderne Polen. Stuttgarter Geographische Studien. Reihe A. Heft 33/34. Stuttgart 1933, Karte XV, na s. 70.
A. Polska. B. 30 IX 1921 r. C. punktowa. D. Oznaczono rozmieszczenie Niemców kółkami (= 5000 osób) i kwadratami (= 10 000 osób). Granice województw i powiatów. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW Cz. 132*, (b) *W-wa IG. PAN S. 1039 [33/34].*
205. WUNDERLICH Erich — Verbreitung der Russen, Weissrussen, Tschechen, Litauer und Ukrainer in Polen; 1:3 000 000; 33 x 36 cm; W: (a) Erich Wunderlich, Eine neue Nationalitätenkarte von Polen. Petermanns Mitteilungen. Gotha, 78. Jahrgang, 1932, Tafel 9, po s. 332, (b) Erich Wunderlich, Das moderne Polen. Stuttgarter Geographische Studien. Reihe A. Heft 33/34. Stuttgart 1933, Karte XIV, na s. 62.
A. Polska. B. 30 IX 1921 r. C. sygnaturowa. D. Zróżnicowanymi sygnaturami (1 sygnatura = 500 osób) oznaczono rozmieszczenie Rosjan, Białorusinów, Czechów, Litwinów i Ukraińców. Granice województw i powiatów. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW Cz. 132*, (b) *W-wa IG. PAN S. 1039 [33/34].*

206. ZIEGLER Horst — Ergebnis der Volksabstimmung in Oberschlesien vom 20. März 1921; 1:500 000; 24 x 31 cm; W: (a) Karl Werner, Weichselkorridor und Ostoberschlesien. Zur Wirtschaftsgeographie des deutschen Ostens. Herausgegeben von Prof. Dr. W. Geisler. Heft 2. 2. Auflage, Breslau 1932. (b) Walter Geisler, Die Sprachen- und Nationalitätenverhältnisse an den deutschen Ostgrenzen und ihre Darstellung. Kritik und Richtigstellung der Spettschen Karte. Ergänzungsheft Nr. 217 zu "Petermanns Mitteilungen", Gotha 1933, Tafel 4.
- A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. punktowa. D. Znakami graficznymi (25, 50, 75, 100, 500, 1000, 5000, 10 000 głosów) i ich kolorem przedstawiono rozmieszczenie głosów za Polską (niebieskie) i Niemcami (czerwone). E. niemiecki. F. (b) *W-wa IG. UW Cz. 564[217]*.

1933

207. ARNOLD E., GALUSCHKE E. — Ergebnis der Volksabstimmung in Ost- u. Westpreussen vom 17. Juli 1920; 1:500 000; 54 x 26 cm; W: Walter Geisler, Die Sprachen- und Nationalitätenverhältnisse an den deutschen Ostgrenzen und ihre Darstellung. Kritik und Richtigstellung der Spettschen Karte. Ergänzungsheft Nr. 217 zu "Petermanns Mitteilungen", Gotha 1933, Tafel 5.
- A. Warmia i Mazury – obszar plebiscytowy. B. 11 VII 1921 r. C. punktowa. D. Znakami graficznymi (25, 50, 75, 100, 500, 1000, 5000, 10 000 głosów) i ich kolorem przedstawiono rozmieszczenie głosów za Polską (niebieskie) i Niemcami (czerwone). E. niemiecki. F. (b) *W-wa IG. UW Cz. 564[217]*.
208. BRUNHES Jean — Les Langues parlées en Europe. /Cartographe A. Demersseman/.; 1:13 000 000; 41 x 35 cm; W: Jean Brunhes, Cours complet de Géographie ... l'Europe. Librairie A. Hatier 1933, carte III, po s. 56.
- A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami obszary z przewagą języków indoeuropejskich i nieindoeuropejskich w podziale na grupy językowe. Języki opisem. E. francuski. F. *W-wa IG. UW 12.701*.
209. BRUNHES Jean — L'État Libre de Danzig, le "Corridor Polonais" le sitze de Gdynia. D'après Le Monde Nouveau; 1:3 750 000; 8 x 9 cm; W: Jean Brunhes, Cours complet de Géographie ... l'Europe. Librairie A. Hatier 1933, carte III, po s. 95.
- A. Pomorze Gdańskie i Prusy wschodnie. B. brak. C. powierzchniowa. D. Rozmieszczenie Polaków kolorem białym, Niemców kropkami. Mapa czarno-biała. E. francuski. F. *W-wa IG. UW 12.701*.

210. EWERS Otto — Deutsche und polnische Stimmen bei der Landtagswahl 1932; 1:600 000; 34 x 26 cm; W: (a) Zur Wirtschaftsgeographie des

deutschen Ostens. Herausgegeben von Prof. Dr. W. Geisler. Band 3. Berlin 1933, (b) Oberschlesien-Atlas. Unter Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 15, mapa a.

A. niemiecki Górny Śląsk. B. wybory do Landtagu 1932 r. C. punktowa. D. Trzema wielkościami punktów (50, 1000, 10 000 głosów) przedstawiono rozmieszczenie głosów niemieckich (kolor czerwony) i polskich (kolor niebieski). E. niemiecki. F. (b) *W-wa IG. UW B. 851.*

211. EWERS Otto — Die polnischen und nichtpolnischen Stimmen bei der Landtagswahl 1932; ok. 1:435 000; 44 x 39 cm; W: Otto Ewers, Die polnische Minderheit in Oberschlesien. Zur Wirtschaftsgeographie des deutschen Ostens. Herausgegeben von Prof. Dr. W. Geisler. Heft 3. Breslau 1933, Beilage I.

A. Rejencja Opole. B. wybory do Landtagu 1932 r. C. punktowa. D. Trzema wielkościami punktów (50, 1000, 10 000 głosów) przedstawiono rozmieszczenie głosów niemieckich (kolor czerwony) i polskich (kolor niebieski). E. niemiecki. F. (b) *W-wa IG. UW 18.750.*

212. EWERS Otto — Die polnischen und nichtpolnischen Stimmen bei der Landtagswahl 1928; ok. 1:435 000; 44 x 39 cm; W: Otto Ewers, Die polnische Minderheit in Oberschlesien. Zur Wirtschaftsgeographie des deutschen Ostens. Herausgegeben von Prof. Dr. W. Geisler. Heft 3. Breslau 1933, Beilage II.

A. Rejencja Opole. B. wybory do Landtagu 20 V 1928 r. C. punktowa. D. Trzema wielkościami punktów (50, 1000, 10 000 głosów) przedstawiono rozmieszczenie głosów niemieckich (kolor czerwony) i polskich (kolor niebieski). E. niemiecki. F. (b) *W-wa IG. UW 18.750.*

213. EWERS Otto — Die polnischen und nichtpolnischen Stimmen bei der Landtagswahl 1932; ok. 1:435 000; 44 x 39 cm; W: Otto Ewers, Die polnische Minderheit in Oberschlesien. Zur Wirtschaftsgeographie des deutschen Ostens. Herausgegeben von Prof. Dr. W. Geisler. Heft 3. Breslau 1933, Beilage III.

A. Rejencja Opole. B. wybory do Landtagu 24 IV 1932 r. C. punktowa. D. Trzema wielkościami punktów (50, 1000, 10 000 głosów) przedstawiono rozmieszczenie głosów niemieckich (kolor czerwony) i polskich (kolor niebieski). E. niemiecki. F. (b) *W-wa IG. UW 18.750.*

214. GEISLER Walter, RICHTER Wilhelm — Karte der Abweichungen zwischen der "Nationalitätenkarte" von Jakob Spett und der Sprachenkarte der östlichen Provinzen des Deutschen Reiches von Walter Geisler; 1:500 000; 101 x 75 cm; W: Walter Geisler, Die Sprachen- und Nationalitätenverhältnisse an den Deutschen Ostgrenzen und ihre Darstellung. Kritik und Richtigstellung der Spettschen Karte. Ergänzungsheft Nr 217 zu "Petermanns Mitteilungen", Gotha 1933, Tafel 3.

A. wschodnie prowincje Rzeszy. B. 1 XII 1910 r. C. powierzchniowa. D. Zaznaczono obszary z niekorzystnym dla Niemców udziałem ludności niemieckiej oraz obszary określone jako polskie, choć są lasami. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 564[217]*.

215. GEISLER Walter, JOERCHEL Wolfgang, RICHTER Wilhelm, ZIMMERLING Hans — Sprachenkarte der östlichen Provinzen des Deutschen Reiches im Umfange von 1918; 1:500 000; 101 x 75 cm; W: : Walter Geisler, Die Sprachen- und Nationalitätenverhältnisse an den Deutschen Ostgrenzen und ihre Darstellung. Kritik und Richtigstellung der Spetschen Karte. Ergänzungsheft Nr 217 zu "Petermanns Mitteilungen", Gotha 1933, Tafel 2. (recenzja mapy w: Józef Wąsowicz, Niemiecka analiza mapy Spetta. Polski Przegląd Kartograficzny. 1933. R. XI, nr 44, ss.108–115.)

A. wschodnie prowincje Rzeszy. B. 1 XII 1910 r. C. kartogram. D. Kryterium języka ojczystego. Trzema kolorami – Niemcy stanowią: 50–70, 70–85, ponad 85% ludności. Innymi trzema kolorami – Mazurzy (w Prusach wschodnich), Kaszubi (w Prusach zachodnich), Górnoślązacy stanowią: 50–70, 70–85, ponad 85% ludności. Trzema kolorami – Polacy stanowią: 50–70, 70–85, ponad 85% ludności. Osobnym kolorem język morawski. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW Cz. 564[217]*.

216. HARMSSEN Hans — Die Ausdehnung des kaschubischen Sprachgebietes laut grosspolnischer Propaganda; ok. 1:1 300 000; 10,5 x 13 cm; W: Friedrich Heiss, A. Hillen Ziegfeld, Deutschland und der Korridor. 2. Auflage. Berlin 1933, na s. 139.

A. Pomorze Gdańskie. B. 1 XII 1890 r. C. powierzchniowa. D. Kreskowaniem obszary z przewagą języka ojczystego: – niemieckiego, polskiego, kaszubskiego. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 7.297*.

217. HARMSSEN Hans — Die Entdeutschung Pommerellens; ok. 1:2 200 000; 10,5 x 10,5 cm; W: Friedrich Heiss, A. Hillen Ziegfeld, Deutschland und der Korridor. 2. Auflage. Berlin 1933, na s. 184.

A. Pomorze i część poznańskiego. B. 1 XII 1910 r., 1926 r. C. kartodiagram. D. Wielkością kół liczba ludności niemieckiej w 1910 r., a wycinkiem stan w 1926 r. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 7.297*.

218. HARMSSEN Hans — Das kaschubische Sprachgebiet auf Grund der statistischen Erhebungen 1910; ok. 1:1 000 000; 18,5 x 23 cm; W: Friedrich Heiss, A. Hillen Ziegfeld, Deutschland und der Korridor. 2. Auflage. Berlin 1933, na s. 141.

A. Pomorze i część poznańskiego. B. 1 XII 1910 r. C. kartodiagram. D. Czterema sygnaturami oznaczono liczbę osób (100, 300, 600, 1000 osób) z językiem ojczystym: – niemieckim (kółka pełne), – polskim (kółka puste), – kaszubskim (krzyżyki). Przy miastach podano bezwzględną liczbę Niemców, Polaków, Kaszubów. Zasięgiem

pokazano granicę języka kaszubskiego. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 7.297.*

219. HARMSEN Hans — Das kaschubische Volksgebiet nach kaschubischer Ausfassung; 1:1 250 000; 10,5 x 10,5 cm; W: Friedrich Heiss, A. Hillen Ziegfeld, Deutschland und der Korridor. 2. Auflage. Berlin 1933, na s. 140.
A. Pomorze Gdańskie i Słowińskie. B. 1 XII 1910 r. C. kartogram. D. Kaszubi stanowią: 3–25, 25–50, 50–75, 75–100% ludności. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 7.297.*
220. HARMSEN Hans — Die Nationalitäten im Korridorgebiet – Die deutsche Bevölkerung bis 1919 (nach W. Geisler); ok. 1:1 800 000; 10,5 x 14,5 cm; W: Friedrich Heiss, A. Hillen Ziegfeld, Deutschland und der Korridor. 2. Auflage. Berlin 1933, na s. 336.
A. Prusy zachodnie, część Pomorza i Poznańskiego. B. 1 XII 1910 r. C. kartogram według gmin. D. Niemcy stanowią: 1–24, 25–44, 45–54, 55–100% ludności. Odsetek Niemców podany również cyframi. Rozmieszczenie Kaszubów zakropkowaną powierzchnią. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 7.297.*
221. MAIER Hans — Verbreitung der Deutschen im Auslande II; 1:10 000 000; 16,5 x 13 cm; W: Meners Kleines Lexikon. Neunte Auflage. Atlas= Ergänzungsband. Bibliographisches Institut AG. Leipzig 1933, Karte 1.BIV.
A. Europa wschodnia. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorem czerwonym obszary z przewagą Niemców. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 329.*
222. — Sprachen; 1:7 500 000; 23 x 17 cm; W: Slanar Atlas. Atlas für Hauptschulen, Mittelschulen und verwandte Lehranstalten. Deutscher Verlag für Jugend und Volk. Wien 1933, mapa na s. 32.
A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie 18 języków. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1049.*
223. STAMMLER W. — Verbreitung der Deutschen Mundarten; 1:8 000 000; 20,5 x 13,5 cm; W: Meners Kleines Lexikon. Neunte Auflage. Atlas= Ergänzungsband. Bibliographisches Institut AG. Leipzig 1933, Karte 3.BI.
A. Europa środkowo-wschodnia. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie dialektów języka niemieckiego. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 329.*
224. TESNIERE Lucien — Germains, Slaves, Balttes vers le Xme siecle (d'après Niederle); ok. 1:3 200 000; 32 x 25 cm; W: Problèmes politiques de la Pologne contemporaine IV. La Pologne et la Prusse Orientale. Conférences faites à la Bibliothèque Polonaise de Paris par MM. Jacques Ancel Driault ... avant-propos de M. J. Jusserand. Paris 1933, wkładka na końcu publikacji.

A. Polska, Niemcy, Litwa, Łotwa. B. brak. C. powierzchniuwa. D. Kolorami rozmieszczenie grup etnicznych (German, Słowian i Bałtów) oraz narodowości. Polacy w dwu kolorach, jeden z nich wskazuje obszary polskie następnie zgermanizowane. E. francuski. F. *W-wa IG. UW S. 1160[4]*.

225. VOLZ Wilhelm — Bevölkerung und Sprache in Westpreussen und Posen; 1:600 000; 49,5 x 71,5 cm; W: Wilhelm Volz, W. Felber, Bevölkerung und Sprache in Westpreussen und Posen. Mitteilungen der Gesellschaft für Erdkunde zu Leipzig. 53. Band. 1933, po s. 169. (recenzje w: Polski Przegląd Kartograficzny, 1934, R. XII, T. 5, nr. 47, s. 257–258; Wiadomości Geograficzne, 1934, T. XII, nr. 10, s. 94.)

A. Prowincje: Prusy Zachodnie i Poznań. B. 1 XII 1910 r. C. kartodiagram względny. D. Rozmieszczenie ludności mówiącej po niemiecku, polsku, kaszubsku i dwu- lub innojęzycznej. Opis metody w poz. 144. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 30.308*.

226. WEHRLI Max — Neue Völker- und Sprachenkarte von Europa. Geographischer Anstalt Kümmerly u. Frey. Bern 1933; 1:10 000 000; 57 x 50 cm; mapa luźna. (recenzja w: Polski Przegląd Kartograficzny, 1933, R. XI, T. 6, nr. 44, s. 124–126.)

A. Europa. B. brak. C. powierzchniuwa. D. Zróźnicowaniem kolorów (104) przedstawiono rozmieszczenie grup językowych (indoeuropejska, uralaska, ałtajaska, hamito-semicka, kaukaska) i języków. E. niemiecki. F. *Krak.-jag. M 11/75*.

227. WUNDERLICH Erich — Die Bevölkerung nichtpolnischer Muttersprache in % der Gesamtbevölkerung Polens 1931; ok. 1:7 200 000; 11,5 x 12,5 cm; W: Erich Wunderlich, Das moderne Polen. Stuttgarter Geographische Studien. Reihe A. Heft 33/34. Stuttgart 1933, Karte X, na s. 49.

A. Polska. B. 9 XII 1931 r. C. kartogram według powiatów. D. Ludność z językiem ojczystym niepolskim stanowi: 0–5, 5–10, 10–20, 20–30, 30–50, 50–75, ponad 75% ludności powiatu. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN S. 1039[33/34]*.

228. WUNDERLICH Erich — Die Bevölkerung nichtpolnischer Nationalität in % der Gesamtbevölkerung Polens 1921; ok. 1:7 200 000; 11,5 x 12,5 cm; W: Erich Wunderlich, Das moderne Polen. Stuttgarter Geographische Studien. Reihe A. Heft 33/34. Stuttgart 1933, Karte XI, na s. 48.

A. Polska. B. 30 IX 1921 r. C. kartogram według powiatów. D. Ludność niepolskiej narodowości stanowi: 0–5, 5–10, 10–20, 20–30, 30–50, 50–75, ponad 75% ludności powiatu. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN S. 1039[33/34]*.

229. WUNDERLICH Erich — Verbreitung der Juden in Polen; ok. 1:7 200 000; 11,5 x 12,5 cm; W: Erich Wunderlich, Das moderne Polen. Stuttgarter

Geographische Studien. Reihe A. Heft 33/34. Stuttgart 1933, Karte X, na s. 49.

A. Polska. B. 30 IX 1921 r. C. kartodiagram według powiatów. D. Rozmieszczenie Żydów czterema wielkościami diagramów (5 000, 10 000, 140 000, 250 000 osób). Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN S. 1039[33/34]*.

1934

230. BRAUN Franz, ZIEGFELD A. Hillen — Die Deutschen in Polen und in den baltischen Staaten; 1:5 250 000; 13,5 x 19 cm; W: Franz Braun, A. Hillen Ziegfeld, Deutschlands Schicksalswende 1913–1933 in geopolitischer Darstellung. 1. Kartenwerk (Geopolitischer Geschichtsatlas Teil IV.) Dresden 1934, Tafel XLVI.3.
A. Polska i kraje bałtyckie. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorem czarnym przedstawiono rozmieszczenie Niemców. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 299*.
231. BRAUN Franz, ZIEGFELD A. Hillen — Die Völker Europas; 1:20 000 000; 22 x 16 cm; W: Franz Braun, A. Hillen Ziegfeld, Deutschlands Schicksalswende 1913–1933 in geopolitischer Darstellung. 1. Kartenwerk (Geopolitischer Geschichtsatlas Teil IV.) Dresden 1934, Tafel XLIV.
A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kreskowaniem przedstawiono rozmieszczenie 34 narodowości. Kaszubi oznaczeni jako "małe narodowości", a Mazurzy zaliczeni do Niemców. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 299*.
232. LANGE Friedrich — Sprachenkarte von Mitteleuropa. Dietrich Reimer (Ernest Vohsen). Berlin 1934 ; 1:4 250 000; 50 x 40 cm;
Nie odnaleziono (recenzja i wycinek mapy w: Józef Wąsowicz, *Metamorfozy niemieckich map etnograficznych. Czasopismo Geograficzne*, T. XVI, 1938, z. 2, s. 168–176).
233. MAX Nicolaus, BRAMATTE Hermann — Die Verbreitung der deutschen Sprache; ok. 1:4 000 000; 11 x 5,5 cm; W: Westermanns Neuer Heimatatlas Schlesien. Herausgegeben von Max Nicolaus und Hermann Bramatte. G. Westermann. Braunschweig–Berlin–Hamburg 1934, s. 8.
A. Dolny i Górny Śląsk. B. 16 VI 1925 r. C. powierzchniowa. D. Trzema kolorami przedstawiono rozmieszczenie Niemców, Polaków i Czechów według kryterium językowego. E. niemiecki. F. *Wrocł.–BU*.
234. OSBORNE Artur — Polish population in Pomerania before the War; ok. 1:3 500 000; 8,5 x 6 cm; W: Artur Osborne, *Landownership and population in Pomerania. Published by The Baltic Pocket Library. Toruń [ok. 1934 r.]*, na

s. 9. (Oryginał mapy w: Fritz Braun, Landeskunde der Provinz Westpreussen. Goeschen Verlag, Leipzig 1912).

A. Pomorze. B. 1 XII 1910 r. C. powierzchnniowa. D. Powiaty z większością polską zakropkowane. Mapa czarno-biała. E. angielski. F. *W-wa IG. UW S. 63[5], W-wa IG. PAN S. 7[8]*.

235. OSBORNE Artur — The present population of Pomerania; ok. 1:3 000 000; 8 x 8,5 cm; W: Artur Osborne, Landownership and population in Pomerania. Published by The Baltic Pocket Library. Toruń [ok. 1934 r.], na s. 11. (Mapka jest kopią mapy "Die Bevölkerung Pommerellens nach der Muttersprache" opracowanej przez Instytut Bałtycki w Toruniu i wydanej tamże w 1933 r.)

A. Pomorze. B. 9 XII 1931 r. C. sygnaturowa. D. Sygnatura biała odpowiada 10 000 ludności z polskim językiem ojczystym, sygnatura czarna 10 000 ludności z niepolskim językiem ojczystym. Mapa czarno-biała. E. angielski. F. *W-wa IG. UW S. 63[5], W-wa IG. PAN S. 7[8]*.

236. WERNER Witt — Konfessionskarte der Provinz Pommern; 1:750 000; 53 x 30,5 cm; W: Witt Werner, Wirtschafts- und verkehrsgeographischer Atlas von Pommern. Stettin 1934, Blatt 46.

A. Pomorze. B. spis 16 VI 1925 r. C. kartodiagram według miejscowości. D. Dla miast diagramem kołowym (1 mm²=250 osób) liczba ludności, a wycinkiem koła udział procentowy ewangelików i rzymskokatolików. Dla pozostałych miejscowości kółkiem (100 osób) pustym bądź pełnym przedstawiono rzymskokatolików i ewangelików. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 857*.

1936

237. — Deutsche in Mitteleuropa; 1:9 000 000; 21,5 x 18 cm; W: Diercke Schulatlas für höhere lehranstalten. Kleine Ausgabe. 38. Auflage. G. Westermann. Braunschweig-Berlin-Hamburg 1936, Seite 17.

A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchnniowa. D. Dominujące narodowości kolorem. Barwnym kreskowaniem główne mniejszości. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 593*.

238. KOSSMANN Oskar — Die Bevölkerung von Lodz 1864; 1:10 000; 33 x 51,5 cm; W: Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen. Heft 31, Posen 1936 in Verlag der Historischen Gesellschaft für Posen, po s. 56.

A. miasto Łódź. B. 1864 r. C. kartodiagram punktowy. D. Diagramami kołowymi (koło = 40 osób, połowa koła=20 osób) i ich wypełnieniem oznaczono rozmieszczenie Niemców, Polaków i Żydów. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 90*.

239. **QUADE Willi** — Bevölkerung nach der Muttersprache; 1:300 000; 28 x 21,5 cm; W: Atlas der Freien Stadt Danzig von Nikolaus Creutzburg. Danzig 1936, Tafel 12.
A. Wolne Miasto Gdańsk. B. spis 1 XI 1923 r. C. kartodiagram punktowy. D. Dwoma wielkościami diagramów kołowych (10 i 25 osób) i ich kolorem przedstawiono, według kryterium języka ojczystego, rozmieszczenie Niemców i Polaków z Kaszubami. E. niemiecki. F. W-wa IG. PAN B. 306.
240. **QUADE Willi** — Glaubensbekenntnis der Bevölkerung; 1:300 000; 28 x 21,5 cm; W: Atlas der Freien Stadt Danzig von Nikolaus Creutzburg. Danzig 1936, Tafel 11.
A. Wolne Miasto Gdańsk. B. spis 1 XI 1923 r. C. kartodiagram punktowy. D. Dwoma wielkościami diagramów kołowych (10 i 25 osób) i ich kolorem przedstawiono rozmieszczenie ludności według wyznań: ewangelickiego, katolickiego, mojżeszowego, innych. Dla dużych miast inna skala diagramu. E. niemiecki. F. W-wa IG. PAN B. 306.
241. **QUADE Willi** — Deutsche und polnische Stimmen bei der Wahl vom 16. Mai 1920; 1:300 000; 28 x 21,5 cm; W: Atlas der Freien Stadt Danzig von Nikolaus Creutzburg. Danzig 1936, Tafel 13.
A. Wolne Miasto Gdańsk. B. 16 V 1920 r. C. kartodiagram punktowy. D. Dwoma wielkościami diagramów kołowych (10 i 25 osób) i kolorem przedstawiono rozmieszczenie głosów niemieckich i polskich oddanych w wyborach. Dla dużych miast inna skala diagramu. E. niemiecki. F. W-wa IG. PAN B. 306.
242. **QUADE Willi** — Deutsche und polnische Stimmen bei der Volkstagswahl vom 25. Mai 1933; 1:300 000; 28 x 21,5 cm; W: Atlas der Freien Stadt Danzig von Nikolaus Creutzburg. Danzig 1936, Tafel 13.
A. Wolne Miasto Gdańsk. B. 25 V 1933 r. C. kartodiagram punktowy. D. Dwoma wielkościami diagramów kołowych (10 i 25 osób) i kolorem przedstawiono rozmieszczenie głosów niemieckich i polskich oddanych w wyborach. Dla dużych miast inna skala diagramu. E. niemiecki. F. W-wa IG. PAN B. 306.

1937

243. — Bekenntnisse; 1:9 000 000; 17,5 x 12 cm; W: Der Neue Brockhaus. Allbuch in vier Bänden und einem Atlas. Atlas. F.A. Brockhaus. Leipzig 1937, s. 93.
A. Europa środkowa. B. 1929–1934 (Polska – 1921 r.). C. kartogram. D. Zróżnicowanym kolorowym kreskowaniem przedstawiono rozmieszczenie czterech wyznań (katolików, protestantów, Morgenländ. Christen, Unierte Orientalen), każde w trzech przedziałach klasowych (30–50, 50–70, ponad 70% ludności). Na marginesie diagram słupkowy

struktury wyznaniowej siedmiu państw i W.M. Gdańska. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 310, W-wa IG. PAN B. 2142.*

244. — Bevölkerung; 1:7 500 000; 11 x 12,5 cm; W: Der Neue Brockhaus. Allbuch in vier Bänden und einem Atlas. Atlas. F.A. Brockhaus. Leipzig 1937, s. 327. A. Polska. B. 30 IX 1921 r. C. powierzchniowa. D. Poza gęstością zaludnienia i diagramami wielkości miast czterema rodzajami kreskowania czarno-białego przedstawiono występowanie mniejszości narodowych (Ukraińcy, Białorusini, Niemcy, Litwini). E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 310, W-wa IG. PAN B. 2142.*
245. — Sprachenverteilung und Staatsgrenzen; 1:6 000 000; 27 x 21,5 cm; W: Der Neue Brockhaus. Allbuch in vier Bänden und einem Atlas. Atlas. F.A. Brockhaus. Leipzig 1937, s. 116–117. A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie ludności według 22 języków. Zaznaczono obszary mieszane językowo. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 310, W-wa IG. PAN B. 2142.*
246. BURKY Charles — Carte ethnique et linguistique de l'Europe Centrale. Institut Geographique Kümmerly-Frey. Berne 1937; 1:2 000 000; 98 x 81,5 cm; mapa luźna. A. Europa środkowa. B. 1900–1921 r. C. powierzchniowa. D. Kombinacją kolorów i kreskowania przedstawiono rozmieszczenie narodowości. E. francuski. F. *W-wa IG. PAN D. 4700.*
247. — Der Anteil der evangelischen Bevölkerung in der Provinz Schlesien. Kirchenstatistisches Amt der Deutschen Evangelischen Kirche. Berlin-Charlottenburg 1937; 1:1 000 000; 42,5 x 25 cm; mapa luźna. A. Śląsk. B. 16 VI 1933 r. C. kartogram według powiatów. D. Zróżnicowaniem kolorów przedstawiono udział ludności wyznania ewangelickiego (10 przedziałów). E. niemiecki.
248. DOUBECK Franz A. — Die Verbreitung der deutschsprachigen Bevölkerung in den ehemals preussischen Teilen der Wojewodschaften Posen und Pomerellen; 1:2 500 000; 28 x 24 cm; W: Viktor Kauder, Das Deutschtum in Polen. Teil 3. Das Deutschtum in Posen und Pommerellen. Plauen 1937, po s. 112. A. Pomorze i woj. poznańskie. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram, kartogram. D. Pierwsza mapa, diagramami, przedstawia rozmieszczenie ludności z językiem ojczystym niemieckim w wartościach bezwzględnych. Druga mapa przedstawia w 9 przedziałach klasowych udziały ludności z niemieckim językiem ojczystym w stosunku do ogółu ludności. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 23.981.*

249. FISCHER Gerhard — Die Bevölkerung 1931 nach Konfessionen; ok. 1:10 000 000; 4 mapki po 7,5 x 8,5 cm; W: Polen und seine Wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 24.
 A. Polska. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram. D. Na czterech mapkach przedstawiono ludność wyznania: rzymskokatolickiego, grekokatolickiego z prawosławnym, ewangelickiego, żydowskiego. Zarys kwadratu proporcjonalny do liczby ludności ogółem, stopień zaczerwienia odpowiada ludności danego wyznania. Brak skali wielkości diagramów. Na marginesie diagramy strukturalne. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*
250. FISCHER Gerhard — Die Deutsche Bevölkerung; ok. 1:2 000 000; 16 x 22 cm; W: Polen und seine Wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 33.
 A. województwa pomorskie i poznańskie. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram według powiatów. D. Trzema wielkościami diagramu (1, 5, 10 tys. osób) rozmieszczenie Niemców. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*
251. FISCHER Gerhard — Die Deutsche Bevölkerung in Polen; ok. 1:5 000 000; 20 x 18,5 cm; W: Polen und seine wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 30.
 A. Polska. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram powierzchniowy dla grup powiatów. D. Wielkość kwadratu odpowiada liczbie ludności ogółem, zaczerwiona powierzchnia liczbie Niemców. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*
252. FISCHER Gerhard — Die jüdischen Bevölkerung. Anteil der Juden an der Stadtbevölkerung in 1000; ok. 1:7 500 000; 10,5 x 12,5 cm; W: Polen und seine Wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 36.
 A. Polska. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram. D. Wielkość diagramu (prostopadłościowy) odpowiada liczbie ludności miejskiej województwa. Część zaczerwiona odpowiada udziałowi ludności żydowskiej. Podano również liczby ludności żydowskiej. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*
253. FISCHER Gerhard — Die wichtigsten Judenstädte. Anteil der Juden in v.hdt. an der Stadtbevölkerung; ok. 1:5 000 000; 20 x 18,5 cm; W: Polen und seine Wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 35a.
 A. Polska. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram punktowy strukturalny dla ważniejszych miast. D. Sektor zaczerwiony diagramu kołowego repre-

zentuje udział ludności żydowskiej w mieście. Miasta opisane. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*

254. FISCHER Gerhard — Die wichtigsten Judenstädte. Zahl der in den Städten wohnenden Juden; ok. 1:5 000 000; 20 x 18,5 cm; W: Polen und seine Wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 35b.

A. Polska. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram punktowy prosty dla ważniejszych miast. D. Wielkość diagramów kwadratowych odpowiada liczbie ludności żydowskiej. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*

255. FISCHER Gerhard — Ghettobildung in: Warschau, Lodz; ok. 1:300 000; 6,5 x 6,5 i 5,5 x 5,5 cm; W: Polen und seine Wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 36.

A. m. Warszawa, m. Łódź. B. 9 XII 1931 r. C. kartogram. D. Udział ludności żydowskiej w ogólnej liczbie ludności dzielnicy (dla Warszawy: 0-10, 20-30, 30-40, 60-80, powyżej 80%; dla Łodzi: 0-10, 10-40, 40-70, powyżej 70%). Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*

256. FISCHER Gerhard — Ukrainer; ok. 1:5 000 000; 12 x 18,5 cm; W: Polen und seine Wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 34.

A. Polska wschodnia. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram powierzchniowy dla grup powiatów. D. Wielkość kwadratu odpowiada liczbie ludności ogółem, zaczerpiona powierzchnia liczbie Ukraińców. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*

257. FISCHER Gerhard — Verdrängung der Deutschen aus Westpolen; ok. 1:3 000 000; trzy mapki po 8 x 15,5 cm; W: Polen und seine Wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 32.

A. województwo pomorskie i poznańskie. B. 1 XII 1910 r., 30 IX 1921 r., 9 XII 1931 r. C. kartodiagram powierzchniowy dla grup powiatów. D. Na trzech mapkach kwadratami (1 mm²=1000 osób) przedstawiono liczbę Niemców w latach: 1910, 1921, 1931. Mapki czarno-białe. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*

258. FISCHER Gerhard — Verteilung der Deutschen; ok. 1:5 000 000; 20 x 18,5 cm; W: Polen und seine Wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 31.

A. Polska. B. brak [9 XII 1931 r.?]. C. kartodiagram prosty. D. Rozmieszczenie Niemców przedstawiono diagramami kołowymi o wartościach:

1000, 5000, 10 000, 50 000 Niemców. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*

259. FISCHER Gerhard — Weissrussen; ok. 1:5 000 000; 12 x 18,5 cm; W: Polen und seine Wirtschaft. Herausgegeben von Peter-Heinz Seraphim. Kartenblätter von Gerhard Fischer. Königsberg (Pr), 1937, Karte 34.
A. Polska wschodnia. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram powierzchniowy dla grup powiatów. D. Wielkość kwadratu odpowiada liczbie ludności ogółem, zaczerpiona powierzchnia liczbie Białorusinów. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 257.*
260. FISCHER Hans — Der deutsche Volks- und Kulturboden in Mittel- und Osteuropa nach A. Penck bearbeitet von H. Fischer; 1:16 000 000; 22 x 17 cm; W: Columbus Weltatlas. E. Debes Grosser Handatlas. Jubiläums-Ausgabe. Neu bearbeitet von Dr. Hans Fischer, H. Wagner und E. Debes. Berlin-Leipzig 1937, Karte 12.
A. Europa środkowa i wschodnia. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem koloru i kreskowania oznaczono obszary: – osadnictwa niemieckiego (liczne wyspy na terenie Polski), – kultury niemieckiej (b. zabór pruski), – pozostające od 100 lat pod zwierzchnictwem niemieckim (Galicja), – wpływu języka niemieckiego (cały obszar Polski). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1270.*
261. KUBIJOVYČ Volodymyr, KULYCKYJ M. — Nacionalnosta; 1:5 000 000; 41 x 21 cm; W: Volodymyr Kubijovyč. Atlas Ukrainy i Sumeżnych kraiv. Ukrajinśkyj Vydavnyčyj Instytut. Lviv 1937, mapa 10.
A. Ukraińska SRR i Polska południowo-wschodnia. B. spisy ludności: 1921, 1926 (ZSRR), 1931 r. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów i kreskowania przedstawiono rozmieszczenie 22 narodowości. E. ukraiński, angielski. F. *W-wa IG. PAN B. 308, Krak.-Jag. 244 108 III.*
262. KUBIJOVYČ Volodymyr, KULYCKYJ M. — Nacionalnosta; 1:5 000 000; 41 x 21 cm; W: Volodymyr Kubijovyč. Atlas Ukrainy i Sumeżnych kraiv. Ukrajinśkyj Vydavnyčyj Instytut. Lviv 1937, mapa 11.
A. Ukraińska SRR i Polska południowo-wschodnia. B. spisy ludności: 1921, 1926 (ZSRR), 1931 r. C. sygnaturowa, kartodiagram. D. Kolorowymi sygnaturami (16) oznaczono rozmieszczenie narodowości. Dla miast powyżej 25 000 mieszkańców diagramy (1 mm²=25 000 osób) sumaryczne, udział narodowości barwnym wycinkiem diagramu. E. ukraiński, angielski. F. *W-wa IG. PAN B. 308, Krak.-Jag. 244 108 III.*
263. KUBIJOVYČ Volodymyr, KULYCKYJ M. — Ukraińci; 1:5 000 000; 41 x 21 cm; W: Volodymyr Kubijovyč. Atlas Ukrainy i Sumeżnych kraiv. Ukrajinśkyj Vydavnyčyj Instytut. Lviv 1937, mapa 12.
A. Ukraińska SRR i Polska południowo-wschodnia. B. spisy ludności: 1921, 1926 (ZSRR), 1931 r. C. kartogram. D. Kolorem – Ukraińcy

stanowią: 2–5, 5–10, 10–25, 25–50, 50–75, 75–90, 90–100% ludności.
E. ukraiński, angielski. F. *W-wa IG. PAN B. 308, Krak.-Jag. 244 108 III.*

264. SCHWARZL Walter — Karte der deutschen Siedlungen in Kleinpolen (Ostgalizien); ok. 1:1 800 000; 31,5 x 20,5 cm; W: Viktor Kauder, Das Deutschtum in Polen. Teil 2. Das Deutschtum in Galizien/Kleinpolen. Plauen i. V. 1937, na końcu tomu.

A. Galicja. B. brak. C. sygnaturowa. D. Sygnaturami oznaczono liczbę Niemców (30–100, 101–300, 301–1000, ponad 1000 osób) w miejscowości. Podkreślono miejscowości z udziałem Niemców czeskich, Ślązaków oraz wydzielono polsko-ukraińską granicę językową. Krojem i wielkością opisu miejscowości zróżnicowano osady niemieckie (ewangelicy, katolicy, mieszane), a miasta zróżnicowano pod względem występowania mniejszości niemieckiej według wyznania (ewangelicy, katolicy, mieszane). Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 23.981.*

265. ZILYNSKYJ J. — Ukrains'ki govory; 1:5 000 000; 41 x 21 cm; W: Volodymyr Kubijovyc. Atlas Ukrainy i Sumeżnych kraiv. Ukrajins'kyj Vydavnyčyj Instytut. Lviv 1937, mapa 17.

A. Ukraińska SRR i Polska południowo-wschodnia. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorowym kreskowaniem przedstawiono rozmieszczenie dialektów języka ukraińskiego. E. ukraiński, angielski. F. *W-wa IG. PAN B. 308, Krak.-Jag. 244 108 III.*

1938

266. DOUBEK Franz A. — Das litauische Volkstumsgebiet; ok. 1:2 700 000; 12,5 x 17 cm; W: Franz A. Doubek, Die Litauisch-Polnische Volkstumsgrenze. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 2, Tafel XXIV, po s. 174.

A. pogranicze polsko-litewskie. B. brak. C. powierzchniowa, zasięg liniowy. D. Zróżnicowanym kreskowaniem przedstawiono litewski obszar językowy i obszar mieszany językowo. Zasięgiem liniowym granica języka litewskiego według mapy Dirvos-Gesellschaft oraz według Jana Rozwadowskiego z 1914 r. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

267. DOUBEK Franz A. — Das litauische Volkstumsgebiet; ok. 1:2 700 000; 12,5 x 17 cm; W: Franz A. Doubek, Die Litauisch-Polnische Volkstumsgrenze. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 2, Tafel XXV, po s. 176.

A. pogranicze polsko-litewskie. B. brak. C. kartogram, zasięg liniowy. D. Zróżnicowanym kreskowaniem przedstawiono procentowy udział Litwinów (2–10, 10–30, 30–50, 50–83% ludności) według A. Viskonta z 1917 r. Zasięgami liniowymi granica narodowości litewskiej według P. Klimasa z 1917 r. oraz W. Werbickiego z 1906 r. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

268. DOUBEK Franz A. — Das litauische Volkstumsgebiet; ok. 1:2 700 000; 12,5 x 17 cm; W: Franz A. Doubek, Die Litauisch-Polnische Volkstumsgrenze. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 2, Tafel XXVI, po s. 178.
 A. pogranicze polsko-litewskie. B. brak. C. powierzchniowa, zasięg liniowy. D. Zróżnicowanym kreskowaniem przedstawiono obszar rdzennie litewski oraz strefę mieszaną według Juozasa Gabrysa "Carte ethnographique de l'Europa" z 1918/1919 r. (patrz poz. 108). Zasięgami liniowymi granica narodowości litewskiej według P. Matulonisa z 1902 r. oraz według "Carte de Lituanie des litauischen Staatsrates" z 1920 r. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*
269. DOUBEK Franz A. — Das litauische Volkstumsgebiet; ok. 1:2 700 000; 12,5 x 17 cm; W: Franz A. Doubek, Die Litauisch-Polnische Volkstumsgrenze. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 2, Tafel XXVII, po s. 180.
 A. pogranicze polsko-litewskie. B. brak. C. powierzchniowa, zasięg liniowy. D. Zróżnicowanym kreskowaniem przedstawiono zróżnicowanie językowe obszaru litewskiego na podstawie "Carte de la Lituanie" Bern 1918. Zasięgami liniowymi granice litewskiej obszaru językowego według M. Aschmies'a oraz według E. Karskiego z 1904 r. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*
270. DOUBEK Franz A. — Das litauische Volkstumsgebiet; ok. 1:2 700 000; 12,5 x 17 cm; W: Franz A. Doubek, Die Litauisch-Polnische Volkstumsgrenze. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 2, Tafel XXXIa, po s. 190.
 A. pogranicze polsko-litewskie. B. brak. C. kartogram. D. Litwini stanowią: 1-5, 5-20, 20-50, 50-75, ponad 75% ludności według "Mapy rozszedlenia ludności litewskiej na terenie Republiki Litewskiej i na obszarach północnych Rzeczypospolitej Polskiej" wydanej przez Instytut Badań Spraw Narodowościowych w 1929 r. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*
271. DOUBEK Franz A. — Das polnische Volkstumsgebiet; ok. 1:2 700 000; 12,5 x 17 cm; W: Franz A. Doubek, Die Litauisch-Polnische Volkstumsgrenze. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 2, Tafel XXVIII, po s. 184.
 A. pogranicze polsko-litewskie. B. brak. C. powierzchniowa, zasięg liniowy. D. Zasięgiem powierzchniowym oznaczono występowanie Polaków w województwach: wileńskim, nowogródzkim i białostockim według Janusza Ostrowskiego z 1931 r., a zasięgiem liniowym obszary z absolutną lub względną większością polską według Włodzimierza Wakara z 1917-1920 r. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*
272. DOUBEK Franz A. — Das polnische Volkstumsgebiet; ok. 1:2 700 000; 12,5 x 17 cm; W: Franz A. Doubek, Die Litauisch-Polnische Volkstumsgrenze. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 2, Tafel XXIX, po s. 188.

A. pogranicze polsko–litewskie. B. brak. C. powierzchniowa, zasięg liniowy. D. Zasięgiem powierzchniowym oznaczono obszary z polską większością narodowościową według mapy Józefa Wąsowicza z 1927 r., a zasięgiem liniowym granice polskiego obszaru narodowościowego według mapy Marjana Swiechowskiego z 1921 r. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

273. DOUBEK Franz A. — Das polnische Volkstumsgebiet; ok. 1:2 700 000; 12,5 x 17 cm; W: Franz A. Doubek, Die Litauisch–Polnische Volkstumsgrenze. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 2, Tafel XXX, po s. 190.

A. pogranicze polsko–litewskie. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zasięgiem powierzchniowym oznaczono obszary z bezwzględną i względną większością polską według mapy Jerzego Machlejdy i Bogdana Zaborzkiego z 1922 r. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

274. DOUBEK Franz A. — Das polnische Volkstumsgebiet; ok. 1:2 700 000; 12,5 x 17 cm; W: Franz A. Doubek., Die Litauisch–Polnische Volkstumsgrenze. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 2, Tafel XXXI, po s. 190.

A. pogranicze polsko–litewskie. B. brak. C. kartogram. D. Polacy stanowią: 1–5, 5–20, 20–50, 50–75, ponad 75% ludności według "Mapy rozszedlenia ludności litewskiej na terenie Republiki Litewskiej i na obszarach północnych Rzeczypospolitej Polskiej" wydanej przez Instytut Badań Spraw Narodowościowych w 1929 r. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

275. DOUBEK Franz A. — Die Ostgrenze der polnischen Volkstumsmehrheit; ok. 1:4 300 000; 13 x 21 cm; W: Franz A. Doubek, Die Ostgrenze der polnischen Volkstumsmehrheit. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 1, Tafel II, po s. 62.

A. Polska wschodnia. B. według: E. Romer, Geograficzno–statystyczny Atlas Polski, wydanie II, Lwów–Warszawa 1921. C. powierzchniowa, zasięg liniowy. D. Kolorem oznaczono obszary z przewagą Polaków. Zasięgiem liniowym oznaczono granicę obszarów, gdzie Polacy stanowią 50–75% i ponad 75% ludności. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

276. DOUBEK Franz A. — Die Ostgrenze der polnischen Volkstumsmehrheit; ok. 1:4 300 000; 13 x 21 cm; W: Franz A. Doubek, Die Ostgrenze der polnischen Volkstumsmehrheit. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 1, Tafel III, po s. 62.

A. Polska wschodnia. B. 30 IX 1921 r. C. kartogram według powiatów. D. Czerwonym kreskowaniem oznaczono obszary z przewagą Polaków (50–75, 75–90, 90–100% ludności). Trzy wielkości sygnatury kołowej dla miast (wojewódzkie, powiatowe, inne), wewnątrz kreskowanie jak dla powiatów. Obszary (i miasta) z mniejszością Polaków – białe. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

277. DOUBEK Franz A. — Die Ostgrenze der polnischen Volkstumsmehrheit; ok. 1:4 300 000; 13 x 21 cm; W: Franz A. Doubek, Die Ostgrenze der polnischen Volkstumsmehrheit. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 1, Tafel IV, po s. 64.
 A. Polska wschodnia. B. 30 IX 1921 r. (według mapy: Wąsowicz Józef, Narodowości Rzeczypospolitej Polskiej według spisu z 30 września 1921. Lwów-Warszawa 1927). C. powierzchniowa. D. Zaznaczono kolorem obszary z przewagą Polaków. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*
278. DOUBEK Franz A. — Die Ostgrenze der polnischen Volkstumsmehrheit; ok. 1:4 300 000; 13 x 21 cm; W: Franz A. Doubek, Die Ostgrenze der polnischen Volkstumsmehrheit. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 1, Tafel V, po s. 64.
 A. Polska wschodnia. B. 9 XII 1931 r. C. kartogram według powiatów. D. Czerwonym kreskowaniem oznaczono obszary z przewagą Polaków (50–75, 75–90, 90–100% ludności). Trzy wielkości sygnatury kołowej dla miast (wojewódzkie, powiatowe, inne), wewnątrz kreskowanie jak dla powiatów. Obszary (i miasta) z mniejszością Polaków – białe. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*
279. DOUBEK Franz A. — Die völkische Zusammensetzung "Olsa-Schlesiens" im Hundertsatz d. Gesamtbevölkerung; ok. 1:300 000; 14,5 x 19,5 cm; W: Franz A. Doubek, Die Nationalitätenverhältnisse im Olsa-Schlesien. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 4, Tafel XXXVII, po s. 490.
 A. Zaolzie. B. 31 XII 1910 r. C. powierzchniowa. D. Sześcioma kolorami zróżnicowano obszary (wyłączając lasy) z absolutną lub względną przewagą języka polskiego, czeskiego bądź niemieckiego. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*
280. DOUBEK Franz A. — Die völkische Zusammensetzung "Olsa-Schlesiens" im Hundertsatz d. Gesamtbevölkerung; ok. 1:300 000; 14,5 x 19,5 cm; W: Franz A. Doubek, Die Nationalitätenverhältnisse im Olsa-Schlesien. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 4, Tafel XXXIX, po s. 492.
 A. Zaolzie. B. wybory do parlamentu czechosłowackiego w 1928 r. C. powierzchniowa według gmin. D. Sześcioma kolorami zróżnicowano obszary (wyłączając lasy) z absolutną lub względną przewagą głosów polskich, czeskich lub niemieckich. Osobnym kolorem oznaczono obszary z względną przewagą głosów oddanych na partię komunistyczną. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*
281. DOUBEK Franz A. — Die völkische Zusammensetzung "Olsa-Schlesiens" im Hundertsatz d. Gesamtbevölkerung; ok. 1:300 000; 14,5 x 19,5 cm; W: Franz A. Doubek, Die Nationalitätenverhältnisse im Olsa-Schlesien. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 4, Tafel XLI, po s. 496.

A. Zaolzie. B. 1 XII 1930 r. C. powierzchniowa według gmin. D. Czterema kolorami zróżnicowano obszary (wyłączając lasy) z absolutną bądź względną przewagą Polaków lub Czechów. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

282. DOUBEK Franz A. — Die völkische Zusammensetzung "Olsa-Schlesiens" im Hundertsatz d. Gesamtbevölkerung; ok. 1:300 000; 14,5 x 19,5 cm; W: Franz A. Doubek, Die Nationalitätenverhältnisse im Olsa-Schlesien. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 4, Tafel XLIII, po s. 498.

A. Zaolzie. B. wybory do parlamentu czechosłowackiego w 1935 r. C. powierzchniowa według gmin. D. Sześcioma kolorami zróżnicowano obszary (wyłączając lasy) z absolutną bądź względną przewagą głosów polskich, czeskich lub niemieckich. Osobnym kolorem oznaczono obszary z względną przewagą głosów oddanych na partię komunistyczną. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

283. DOUBEK Franz A., HORN E. — Die zahlenmässige Verbreitung des Deutschtums in Polen dargestellt in Gemeindeeinheiten; 1:750 000; 41,5 x 41 cm; W: Franz A. Doubek, Die zahlmässige Verbreitung des Deutschtums in Mittelpolen. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 3, na końcu zeszytu.

A. Polska (bez zaboru austriackiego). B. 9 XII 1931 r. C. punktowa według gmin. D. Dwoma wielkościami punktów (100 i 1000 osób) przedstawiono rozmieszczenie Niemców. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

284. GEISLER Walter — Darstellung der Ergebnisse der Volksabstimmung in Oberschlesien vom 20. März 1921 in absoluter Methode nach Angabe von Professor Dr. Walter Geisler gezeichnet von Horst Ziegler; 1:625 000, 19 x 33 cm; W: Oberschlesien-Atlas, Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 14, mapa b.

A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. sygnatury ilościowe. D. Wielkością sygnatur (25, 50, 75, 100, 500, 1000, 5000, 10 000 głosów) i kolorem (czerwone za Niemcami, białe za Polską) przedstawiono wyniki plebiscytu. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 851.*

285. GEISLER Walter — Darstellung der Ergebnisse der Volksabstimmung in Oberschlesien vom 20. März 1921 nach Lebens- und Wirtschaftsräumen unter Berücksichtigung der Volksdichte bearbeitet von Professor Dr. Walter Geisler, berechnet und gezeichnet von cand. phil. Barbara Kothe; 1:625 000; 19 x 33 cm; W: Oberschlesien-Atlas, Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 14, mapa a.

A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. kartogram. D. Kreskowaniem gęstość zaludnienia, kolorami udział głosów za Niemcami (20–30, 30–40, 40–50, 50–60, 60–70, 70–80, 80–90, 90–100%

głosów). Stare i nowe granice państwowe oraz granice prowincji. *E.* niemiecki. *F.* *W-wa IG. UW B. 851.*

286. GEISLER Walter — Karte des schlesischen Sprachgebietes; 1:2 000 000; 14,5 x 12 cm; *W:* Oberschlesien-Atlas, Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 13, mapa w kartonie.

A. Górny Śląsk. *B.* brak. *C.* powierzchniowa. *D.* Zaznaczono obszar wyłącznie języka niemieckiego, obszar mieszany z językiem niemieckim i polskim oraz obszary kolonizacji niemieckiej na terenach sąsiednich. *E.* niemiecki. *F.* *W-wa IG. UW B. 851.*

287. GEISLER Walter — Karte der Verbreitung der Bekenntnisse; 1:8 250 000; 16 x 16,5 cm; *W:* Oberschlesien-Atlas, Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 1, mapa e.

A. Europa środkowo-wschodnia. *B.* brak. *C.* powierzchniowa. *D.* Pięcioma kolorami przedstawiono rozmieszczenie ludności według wyznań (ewangelicy, rzymskokatolicy, grekokatolicy, ewangelicy i katolicy, rzymskokatolicy i grekokatolicy). *E.* niemiecki. *F.* *W-wa IG. UW B. 851.*

288. GEISLER Walter — Sprachenkarte; 1:8 250 000; 16 x 16,5 cm; *W:* Oberschlesien-Atlas, Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 1, mapa d.

A. Europa środkowo-wschodnia. *B.* brak. *C.* powierzchniowa. *D.* Kolorami przedstawiono rozmieszczenie ludności według 18 języków, w tym osobną barwą oznaczono występowanie języka niemieckiego z dialektami słowiańskimi. *E.* niemiecki. *F.* *W-wa IG. UW B. 851.*

289. GEISLER Walter — Sprachenkarte Westoberschlesiens auf Grund der amtlichen Zählung von 1933 entworfen und gezeichnet im Wirtschaftsgeographischen Seminar der Technischen Hochschule und der Universität Breslau; 1:475 000; 33 x 34 cm; *W:* Oberschlesien-Atlas, Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 13.

A. zachodnia część Górnego Śląska. *B.* 16 VI 1933 r. *C.* sygnatury ilościowe. *D.* Sygnaturami (prostokątnymi do 5000 mieszkańców, kołami od 5 do 130 tys. mieszkańców) przedstawiono rozmieszczenie ludności. Strukturę według języka ojczystego przedstawiono barwnym wycinkiem koła lub częścią prostokąta (niemiecki, niemiecki i polski, polski, niemiecki i inny [czeski, morawski], inny [czeski, morawski]). *E.* niemiecki. *F.* *W-wa IG. UW B. 851.*

290. HARTSHORNE Richard — Darstellung der Ergebnisse der Volksabstimmung in Oberschlesien vom 20. März 1921 nach natürlichen Einheiten bearbeitet von Professor Dr. Richard Hartshorne. Minneapolis USA; 1:750

000, 14 x 19 cm; W: Oberschlesien-Atlas, Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 14, mapa c.

A. Górný Śląsk. B. 20 III 1921 r. C. powierzchniowa i zasięgi liniowe. D. Kreskowaniem przedstawiono niemieckie i polskie lasy, grunty orne i obszary miejskie. Zasięgami liniowymi: – wschodnie granice większości niemieckiej, – zachodnie granice większości polskiej, – granice ostateczne, – niezmienione granice, – dawne granice, – zachodnia granica obszaru plebiscytowego, – północna granica obszarów czeskich. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 851.*

291. HORN E. — Die völkische Zusammensetzung "Olsa-Schlesiens" in absoluten Werten und unter Berücksichtigung der Siedlungsstruktur; ok. 1:300 000; 14,5 x 19,5 cm; W: Franz A. Doubek, Die Nationalitätenverhältnisse im Olsa-Schlesien. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 4, Tafel XLII, po s. 496.

A. Zaolzie. B. 1 XII 1930 r. C. sygnatury ilościowe. D. Sygnaturami (10, 100, 1000 osób) rozmieszczenie ludności, barwą sygnatury narodowość (Polacy, Czesi, Niemcy). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

292. PUSCH Erwin — Christliche Bekenntnisse Oberschlesiens nach Gemarkungen; 1:750 000; 26 x 21,5 cm; W: Oberschlesien-Atlas, Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 17, mapa b.

A. Górný Śląsk. B. 16 VI 1933 r. C. kartogram według gmin. D. Zróżnicowaniem dwu kolorów przedstawiono udział dwu wyznań (ewangelicy, katolicy) w ogólnej liczbie ludności w następujących przedziałach: 50, 51–60, 61–70, 71–80, 81–90, 91–100% ludności. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW B. 851.*

293. SCHAEDEr Hildegard, DOUBEK Franz A. — Historische Ostgrenzen Polens im Verhältnis zur heutigen Volkstumsmehrheit; ok. 1:4 000 000; 20,5 x 20,5 cm; W: Hildegard Schaefer, Die historischen Ostgrenzen Polens. Jomsburg, 1938, Jahrgang 2, Heft 1, Tafel I, po s. 32.

A. Polska. B. według: – Romer Eugeniusz, Geograficzno-statystyczny Atlas Polski, Lwów-Warszawa 1916, – Semkowicz Władysław, Szkolny Atlas Historyczny, wyd. II, Lwów-Warszawa 1932. C. powierzchniowa. D. Dwustopniowym kreskowaniem czerwonym oznaczono obszary z przewagą Polaków (50–75, ponad 75% ludności). Granice historyczne Polski na wschodzie. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN Cz. 93.*

294. WITT Kurt — Die Umgangssprache im Teschener; 1:2 400 000; 18 x 16,5 cm; W: Oberschlesien-Atlas, Mitarbeit zahlreicher Fachgenossen von Dr. Walter Geisler. Volk und Reich Verlag. Berlin 1938, Karte 17.

A. Śląsk Cieszyński. B. brak. C. sygnatury ilościowe. D. Sygnatury ilościowe kwadratowe (poniżej 3, 3–5, 5–10, 10–20, 20–30, powyżej 30

tys. osób) przedstawiają rozmieszczenie ludności, a ich kreskowanymi wycinkami udział ludności według języka (niemiecki, czeski, polski). E. niemiecki. *F. W-wa IG. UW B. 851.*

1939

295. DOUBEK Franz A. — Die Bevölkerung Polens. Deutsches Volkstum im Nationalitätengefüge des polnischen Staates. Reichsministerium des Innern. Berlin 1939; 1:1 000 000; 82 x 92 cm; mapa luźna.

A. Polska z Zaolziem. B. 9 XII 1931 r. C. kartogram według powiatów, sygnatury dla miast, zasięgi liniowe. D. Polacy według języka stanowią: ponad 90%, 50–90%, ponad 50% ludności ale bez większości katolickiej, ponad 50% ale większość obrządku wschodniego. Ukraińcy według języka stanowią: ponad 50% ludności, ponad 50% ludności "miejscowej". Białorusini według języka stanowią powyżej 50% ludności. Niemcy według języka stanowią: 10–50, ponad 50% ludności. Odrębny znak: Niemcy według danych z 1910 r. i z 1921 r. Ponadto obszary z przewagą języka litewskiego oraz Żydzi według wyznania. Liczba ludności miejskiej diagramami kwadratowymi (do 10, 10–50, 50–100, powyżej 100 tys. ludności), a narodowości kolorem. Granice zasięgów: Ukraińców (według W. Kubijowicza), Białorusinów (według E. Karskij, Die Weissruthenen. Wilnaer Jahrbuch I/1904), Litwinów (według P. Klimas, Litauen, seine Bewohner und Grenzen. Wilno 1917), Czechów (1 XII 1930 r.), Kaszubów (według S. Ramułt, Statystyka ludności kaszubskiej. Kraków 1899), Mazurów (1 XII 1910 r.). E. niemiecki. *F. W-wa IG PAN. D. 729.*

296. LÜCK Kurt — Die deutschen Kolonien des Cholmer und Lubliner Landes; 1:400 000; 44 x 35 cm; W: Viktor Kauder, Das Deutschtum in Polen. Teil 5: Das Deutschtum in Ostpolen. Leipzig 1939.

A. powiaty Lubartów, Lublin, Chełm. B. 1 II 1929 r. C. sygnaturowa. D. Wymieniono wszystkie osady niemieckie, sygnaturami (13) oznaczono gospodarstwa niemieckie w zależności od ich liczby i udziału w kolonii. Parafie niemieckie. E. niemiecki. *F. W-wa IG. UW 23.981.*

1940

297. ARLT Fritz — Die Volkstumsverhältnisse im Generalgouvernement; ok. 1:4 000 000; 10 x 12,5 cm; W: Die Ukrainische Volksgruppe im Generalgouvernement. Heft 1. /w:/ Volkspolitischer Informationsdienst der Regierung des Generalgouvernements. Innere Verwaltung. Bevölkerungswesen und Fürsorge. Herausgeber: Dr. Fritz Arlt. Krakau 1940, na końcu zeszytu.

- A. Generalna Gubernia. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kreskowaniem oznaczono obszary: – Niemcy powyżej 50% ludności, – Niemcy poniżej 50% ludności, – Górale, – Ukraińcy oraz dwa obszary mieszane, jeden na styku z góralami, drugi na styku z Ukraińcami. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 12.723.*
298. BROCKHAUS F. A. (wyd.) — *Deutsche Stämme und Volksgruppen*; 1:9 000 000; 22 x 13 cm; W: *Grossdeutschland im Bild und Karte*. F.A. Brockhaus. Leipzig 1940, Karte 46.
A. Europa środkowa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Rasę niemiecką reprezentuje 26 oznaczeń powierzchniowych w pięciu grupach narodowych. Dwa oznaczenia dla niemieckiej grupy narodowej poza granicami. Mapa barwna. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 2142.*
299. DOUBEK Franz A., HORN V. — *Die Sprachenverteilung in Westpreussen*. Reichsministerium des Innern, Publikationsstelle Berlin; 1:300 000; 91,5 x 74 cm; mapa luźna (opis na podstawie informacji nadesłanej z zagranicy).
A. Prusy zachodnie. B. 1 XII 1910 r. C. Kartodiagram kwadratowy dla miast. D. Wielkością kwadratu liczba ludności w mieście. Kolorem wypełnienia diagramu ludność z językiem niemieckim bądź polskim stanowi: powyżej 75%, 50–75%, większość względna. E. niemiecki.
300. KUBIJOVYČ Volodymyr — *Lemkenland und San-Gebiet*. 1940; 1:400 000; 46 x 34 cm; mapa luźna [b. m. w.].
A. od Krościenka za Przemyśl, od Preszova po Leżajsk. B. brak. C. kartogram. D. Kolorem – Ukraińcy stanowią: 2–10, 10–20, 20–35, 35–50, 50–65, 65–80, 80–100% ludności. E. niemiecki. F. *Krak.-IG.*
301. KUBIJOWYTSCH Volodymyr — *Ukrainer im Distrikt Krakau*; ok. 1:1 500 000; 17 x 13 cm; W: *Die Ukrainische Volksgruppe im Generalgouvernement*. Heft 1. /w:/ Volkspolitischer Informationsdienst der Regierung des Generalgouvernements. Innere Verwaltung. Bevölkerungswesen und Fürsorge. Herausgeber: Dr. Fritz Arlt. Krakau 1940.
A. Dystrykt Kraków. B. brak. C. kartogram. D. Ukraińcy stanowią: 10–20, 20–50, 35–50, 50–100% ludności. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 12.723.*
302. KUBIJOWYTSCH Volodymyr — *Ukrainer im Distrikt Lublin*; ok. 1:1 500 000; 12,5 x 18,5 cm; W: *Die Ukrainische Volksgruppe im Generalgouvernement*. Heft 1. /w:/ Volkspolitischer Informationsdienst der Regierung des Generalgouvernements. Innere Verwaltung. Bevölkerungswesen und Fürsorge. Herausgeber: Dr. Fritz Arlt. Krakau 1940.
A. Dystrykt Lublin. B. brak. C. kartogram. D. Ukraińcy stanowią: 10–20, 20–50, 35–50, 50–100% ludności. Osobnym kreskowaniem spolonizowani Ukraińcy. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. UW 12.723.*

1941

303. PREUSS Wolfgang — Die Völker im europäischen Lebensraum; 1:36 000 000; 19,5 x 13 cm; W: Grosser Volksatlas. Das Jubiläumswerk des Verlags zu seinem hundertjährigen Bestehen. Herausgegeben von Wolfgang Preuss. Erweiterte Ausgabe. Velhagen und Klasing. Bielefeld und Leipzig 1941, Seite 16.
- A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami przedstawiono rozmieszczenie grup językowych (germańska, romańska, grecka, słowiańska, inne), a opisem narodowości. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 583.*

1943

304. JAKABFFY Emerich — Ethnographical map of Central Europe compiled and published on the official census returns by the Institute of Political Sciences. Budapest. Director: Andrew Rónai. Executed by Emerich Jakabffy. 1942. Printed by the Royal Hungarian Mil. Cartographical Institute. 1943; 1:1 000 000; 149,5 x 89,5 cm (w dwóch arkuszach); mapa luźna.
- A. Europa środkowa – obejmuje Polskę południową. B. 9 XII 1931 r. (dla Polski). C. kartodiagram. D. Obszary niezamieszkałe lub słabo zaludnione białe. 1 mm² diagramu prostokątnego lub kwadratowego = 200 osobom. Kolorem powierzchni diagramu oznaczono narodowości. Dla miast diagramy sumaryczne na mapie, a dla miast pow. 120 000 mieszkańców na marginesie mapy. E. angielski. F. *W-wa IG. PAN D. 519/1 i 2.*

1945

305. — Religions; 1:55 000 000; 8,5 x 9,5 cm; W: Vidal-Lablache. Atlas historique et géographique. Librairie Armand Colin. Paris [b. r. w.], na s. 86.
- A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami i kreskowaniem przedstawiono rozmieszczenie ludności według wyznania. E. francuski. F. *W-wa IG. UW B. 1316.*
306. GOODALL Georg, DARBY H.C. — Linguistic divisions and political frontiers of Eastern Europa; 1:10 000 000; 17 x 33 cm; W: The Library Atlas. Edited by Georg Goodall and H.C. Darby. Fourth edition. London 1945, na s. 21.
- A. Europa wschodnia (Polska w granicach z 1938 r.). B. brak. C. powierzchniowa. D. Kolorami i kreskowaniem przedstawiono rozmieszczenie ludności według 38 języków. E. angielski. F. *W-wa IG. PAN B. 945.*

307. OFFICE OF STRATEGIC SERVICES — Poland. Language map. Branch of Research and Analysis Office of Strategic Services. 1945 [b.m. i r. w.] [Washington]. Provisional edition; ok. 1:2 600 000; 37 x 39,5 cm; mapa luźna (opis według informacji nadesłanej z zagranicy).
 A. Polska. B. 1897, 1910, 1913 r. C. powierzchniowa. D. Kolorami pokazano przewagę danej grupy narodowościowej oraz niemieckie wyspy mniejszościowe. Powierzchnią zakropkowaną przedstawiono obszary z przewagą Polaków w 1910 i 1913 r. Mapa wzorowana na mapie Charlesa Burky – poz. 246. E. angielski.

1947

308. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Bevölkerungsverteilung im Herzogtum Breslau auf Grund der Personnamen nach dem Steuerregister von 1577. Institut für geschichtliche Landeskunde; 1:790 000; 10 x 8 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziemi Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 92, na s. 369. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.
 A. Księstwo Wrocławskie. B. rejestr podatkowy z 1577 r. C. powierzchniowa. D. Obszary wiejskie z ludnością całkowicie polską lub z większością polską (słowiańską) oraz obszary wiejskie z większością niemiecką. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884 oraz 36.190 i 15.390.
309. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Bevölkerungsverteilung im Herzogtum Breslau auf Grund der Personnamen nach dem Steuerregister von 1622. Institut für geschichtliche Landeskunde; 1:790 000; 10 x 8 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziemi Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 93, na s. 370. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après le science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.
 A. Księstwo Wrocławskie. B. rejestr podatkowy z 1622 r. C. kartogram. D. Obszary wiejskie, w których ludność polska (bądź niemiecka) stanowi: 0-5, 5-25, 50, 50-75, 75-95, 95-100% ludności. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884 oraz 36.190 i 15.390.

310. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Die deutsche Sprache in den oberschlesischen Landkreisen 1843. Institut für geschichtliche Landeskunde; ok. 1:1 600 000; 11 x 9 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 105, na s. 387. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.
A. Górny Śląsk. B. 1843 r. C. kartodiagram kołowy – wsie. D. Wielkością diagramu liczba ludności wiejskiej powiatu, wycinkiem diagramu udział ludności z językiem niemieckim oraz polskim. Nad diagramami podane liczby Niemców wśród ludności wiejskiej powiatu. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884 oraz 36.190 i 15.390.*
311. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Die deutsche Sprache in den oberschlesischen Landkreisen 1843. Institut für geschichtliche Landeskunde; ok. 1:1 600 000; 11 x 9 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 104, na s. 386. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.
A. Górny Śląsk. B. 1843 r. C. kartodiagram kołowy – miasta. D. Wielkością diagramu liczba ludności miasta, wycinkiem diagramu udział ludności z językiem niemieckim oraz polskim. Nad diagramami podane liczby Niemców w mieście. Miasta opisane. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884 oraz 36.190 i 15.390.*
312. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Die Sprache im Kreise Breslau nach Zimmermann 17.. [woryginalne brak pełnej daty]; 1:900 000; 7 x 6,5 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 99, na s. 379. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.
A. powiat wrocławski. B. 17.. r. C. kartodiagram kołowy – wsie. D. Wielkością diagramu liczba ludności wsi, wycinkiem diagramu udział ludności mówiącej językiem niemieckim oraz polskim. Nad diagramami podane liczby nabożeństw z kazaniem w języku niemieckim i polskim. Wsie opisane. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a)

W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884 oraz 36.190 i 15.390.

313. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Die Sprache in Kreise Namslau nach Hundrich 1843; 1:333 000; 11 x 13,5 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 103, na s. 385. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.
- A. powiat Namysłów i część powiatu Kępno. B. 1843 r. C. kartodiagram kołowy – wsie. D. Wielkością diagramu liczba ludności wsi, wycinkiem diagramu udział ludności mówiącej językiem niemieckim oraz polskim. Zaznaczono obszar włączony do Polski w traktacie wersalskim. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884 oraz 36.190 i 15.390.*
314. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Die Sprache in den Kreisen Gross-Wartenberg, Trebnitz, Oels nach Hundrich 1843; ok. 1:440 000; 11 x 14 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 100, na s. 380. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.
- A. powiaty: sycowski, trzebnicki i oleśnicki. B. 1843 r. C. kartodiagram kołowy – wsie. D. Wielkością diagramu liczba ludności wsi, wycinkiem diagramu udział ludności mówiącej językiem niemieckim oraz polskim. Zaznaczono część powiatu sycowskiego przypadającą Polsce w traktacie wersalskim. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884 oraz 36.190 i 15.390.*
315. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Die Sprache in den Kreisen Ohlau, Brieg, Strehlen, nach den Angaben von Zimmermann 1782; ok. 1:600 000; 11 x 9,5 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 97, na s. 377. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.

A. powiaty: oławski, brzeski, strzeliński. B. 1782 r. C. kartodiagram kołowy – wsie. D. Wielkością diagramu liczba ludności wsi, wycinkiem diagramu udział ludności mówiącej językiem niemieckim oraz polskim. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884* oraz 36.190 i 15.390.

316. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Die Sprache in den Kreisen Ohlau und Brieg nach Hundrich 1843; ok. 1:600 000; 11 x 9,5 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 98, na s. 378. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.

A. powiaty Oława i Brzeg. B. 1843 r. C. kartodiagram kołowy – wsie. D. Wielkością diagramu liczba ludności wsi, wycinkiem diagramu udział ludności mówiącej językiem niemieckim oraz polskim. Nad diagramami podane liczby nabożeństw z kazaniem w języku niemieckim i polskim. Wsie opisane. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884* oraz 36.190 i 15.390.

317. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Predigtsprache im Herzogtum Breslau; 1:790 000; 10 x 8 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 94, na s. 372. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.

A. Księstwo wrocławskie. B. wizytacje 1651/1666 r. C. powierzchniowa – wsie. D. Kreskowaniem wyróżniono: – wsie z kazaniem w języku polskim, – wsie z kazaniem w języku polskim i niemieckim, – wsie z mniejszością polską, – wsie niegdyś polskie, – wsie z polskim księdzem. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884* oraz 36.190 i 15.390.

318. INSTITUT FÜR GESCHICHTLICHE LANDESKUNDE — Sprachenverhältnisse in Preussisch-Schlesien nach Zimmermann, Weinhold (Fiedler, Lellek); ok. 1:1 300 000; 10,5 x 15,5 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 96, na s. 376. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef

Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.

A. Śląsk. B. 1790 r., 1846/7 r. C. zasięg liniowy. D. Polsko-niemieckie granice językowe w 1790 r. według Zimmermanna i 1846/47 r. według Weinholda (Fiedler, Lellek). E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884* oraz 36.190 i 15.390.

319. MAK Wilhelm — Oberschlesien; 1:2 300 000; 8 x 7 cm; czarno-białe kopie wycinka mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 106, na s. 388. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.

A. Górny Śląsk. B. brak. C. powierzchniowa. D. Obszary z językiem niemieckim zakreskowane, obszary mieszane językowo bez kreskowania. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884* oraz 36.190 i 15.390.

320. PEUCKERT Erich Wilhelm — Ethnographie silésienne. Leipzig 1928, p.135; ok. 1:1 700 000; 10 x 10,5 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 11, na s. 21. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.

A. Śląsk. B. lata: 1790, 1817, 1846-47, 1913. C. zasięg liniowy. D. Granice między obszarami zajmowanymi przez ludność czysto niemiecką a obszarami z ludnością mieszaną polsko-niemiecką w latach 1790, 1817, 1846-47, 1913. Zaznaczone wyspy polsko-niemieckie w 1790 r. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884* oraz 36.190 i 15.390.

321. SCHLENGER Herbert — Nationalität u. Sprache; ok. 1:3 400 000; 10,5 x 8 cm; czarno-białe kopie mapy w: (a) Józef Wąsowicz, Stosunki językowe na Śląsku w świetle nauki niemieckiej. /w:/ Oblicze Ziem Odzyskanych. Dolny Śląsk. T. II, 1947, Wrocław-Warszawa, ryc. 107, na s. 389. (b) Józef Wąsowicz, Language in Silesia in the Light of German Science. German Testimonies. Nr 3. Wrocław 1947. (c) Józef Wąsowicz, Les relations linguistiques en Silésie d'après la science allemande. Temoignages Allemands. Nr 3. Wrocław 1947.

A. Śląsk. B. brak. C. powierzchniowa. D. Kreskowaniem wydzielono obszary: – z językiem niemieckim, – z przewagą języka niemieckiego, – z przewagą języka słowackiego, – z językiem czeskim. E. kopie w języku polskim, angielskim, francuskim. F. (a) *W-wa IG. PAN 13.883, W-wa IG. PAN I-2277, W-wa IG. UW 11.884 oraz 36.190 i 15.390.*

1950

322. — Die Sprachgebrauch bei den Gottesdiensten im gemischtsprachlichen Teil Oberschlesiens im Dezember 1934 und Januar 1935; ok. 1:450 000; 30 x 34 cm; kopia mapy w: Stefan Golachowski, *Materiały do statystyki narodowościowej Śląska Opolskiego z lat 1910–1939. Seria: Materiały do dziejów nowożytnych Ziemi Zachodnich. Instytut Zachodni. Poznań-Wrocław 1950, wkładka.*

A. Górny Śląsk. B. XII 1934 – I 1935 r. C. sygnaturowa według miejscowości. D. Kolorowe kreski przedstawiają liczbę nabożeństw odprawianych w języku: – niemieckim, – "oberschlesisch-polnisch", – czeskim, – morawskim. Jedna kreska = 5 nabożeństw. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN II-708.*

1951

323. IMHOF Eduard — Religionen; 1:30 000 000; 17 x 13,5 cm; W: Schweizerischer Mittelschulatlantlas herausgegeben von der Konferenz der Kantonalen Erziehungsdirektoren. Redaktion: Prof. Dr. Eduard Imhof. X Auflage. Zürich 1951, na s. 82.

A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróznicowaniem kolorów obszary z wyznaniem chrześcijańskim (– protestanckie, – rzymskokatolickie, – prawosławne, – ormiańskie), mahometańskim (dwa wyznania), judajskim, buddyjskim oraz pogan. Zaznaczono obszary mieszane wyznaniowo. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 868.*

324. IMHOF Eduard — Sprachen; 1:22 500 000; 26 x 17 cm; W: Schweizerischer Mittelschulatlantlas herausgegeben von der Konferenz der Kantonalen Erziehungsdirektoren. Redaktion: Prof. Dr. Eduard Imhof. X Auflage. Zürich 1951, na s. 81.

A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróznicowaniem kolorów i kreskowaniem rozmieszczenie 27 języków według grup językowych. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 868.*

325. FISCHER Gerhard — Deutsche in Posen und Westpreussen; 1:7 500 000; trzy mapki po 8 x 6 cm; W: Peter Heinz Seraphim, Ostdeutschland und das heutige Polen. Mit 87 Kartenblättern von Gerhard Fischer. G. Westerman. Braunschweig 1953, tabl. 20.
 A. Pomorze i poznańskie. B. lata: 1910, 1921, 1939 r. C. kartodiagram. D. Na każdej mapce liczba Niemców jest prezentowana przez wielkość kwadratu (po dziewięć na każdej mapce). Obszar prezentowany przez poszczególne diagramy nieokreślony. Mapki czarno-białe. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 363.*
326. FISCHER Gerhard — Die Deutsche Bevölkerung in Ostdeutschland und Polen 1925/1931; 1:5 000 000; 15,5 x 17 cm; W: Peter Heinz Seraphim, Ostdeutschland und das heutige Polen. Mit 87 Kartenblättern von Gerhard Fischer. G. Westerman. Braunschweig 1953, tabl. 20.
 A. Polska. B. 6 VI 1925 r., 9 XII 1931 r. C. kartodiagram według powiatów. D. Wielkością diagramu (walca o stałej podstawie) liczba Niemców. Polska w obecnych granicach z wyekspozowaniem granic z 1938 r. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 363.*
327. FISCHER Gerhard — Konfessionen; 1:10 000 000; 8 x 7 cm; W: Peter Heinz Seraphim, Ostdeutschland und das heutige Polen. Mit 87 Kartenblättern von Gerhard Fischer. G. Westerman. Braunschweig 1953, tabl. 32.
 A. Polska. B. 9 XII 1931 r. i 1952 r. C. diagram strukturalny. D. Dwa diagramy dla Polski, jeden dla 1931 r. drugi dla 1952 r., przedstawiają strukturę wyznaniową ludności kraju (rzymskokatolicy, grekokatolicy, prawosławni, ewangelicy, wyznanie mojżeszowe). Granice ziem zachodnich i północnych zaznaczone jako granice tymczasowe. Diagramy czarno-białe. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 363.*
328. FISCHER Gerhard — Polnische Bevölkerung in Ostdeutschland und Polen; 1:6 000 000; 12 x 14,5 cm; W: Peter Heinz Seraphim, Ostdeutschland und das heutige Polen. Mit 87 Kartenblättern von Gerhard Fischer. G. Westerman. Braunschweig 1953, tabl. 19.
 A. Polska. B. 6 VI 1925 r., 9 XII 1931 r. C. kartodiagram według województw. D. Wielkością diagramu (1 prostopadłościan = 100 tys. osób) przedstawiono liczbę Polaków w każdym województwie. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 363.*
329. FISCHER Gerhard — Polnische Bevölkerung in Ostdeutschland und Polen; 1:6 000 000; 12 x 14,5 cm; W: Peter Heinz Seraphim, Ostdeutschland und das heutige Polen. Mit 87 Kartenblättern von Gerhard Fischer. G. Westerman. Braunschweig 1953, tabl. 19.
 A. Polska. B. 1949 r. C. kartodiagram według województw. D. Wielkością diagramu (1 prostopadłościan = 100 tys. osób) przedstawiono

liczbę Polaków w każdym województwie. Obszary ziem zachodnich i północnych kropkowane. Wyróżniona granica z 1937 r. Mapa czarno-biała. *E. niemiecki. F. W-wa IG. PAN B. 363.*

330. FISCHER Gerhard — Ukraiener; 1:5 000 000; 11,5 x 18,5 cm; W: Peter Heinz Seraphim, Ostdeutschland und das heutige Polen. Mit 87 Kartenblättern von Gerhard Fischer. G. Westerman. Braunschweig 1953, tabl. 24.

A. Polska wschodnia. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram. D. Wielkości diagramu kwadratowego proporcjonalne do liczby ludności ogółem, część zacerniona odpowiada liczbie Ukraińców. Obszary reprezentowane przez diagramy bliżej nie określone. Zaznaczono granicę Polski sprzed 1939 r. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. W-wa IG. PAN B. 363.

331. FISCHER Gerhard — Weissrussen; 1:5 000 000; 11,5 x 18,5 cm; W: Peter Heinz Seraphim, Ostdeutschland und das heutige Polen. Mit 87 Kartenblättern von Gerhard Fischer. G. Westerman. Braunschweig 1953, tabl. 24.

A. Polska wschodnia. B. 9 XII 1931 r. C. kartodiagram. D. Wielkości diagramu kwadratowego proporcjonalne do liczby ludności ogółem, część zacerniona odpowiada liczbie Białorusinów. Obszary reprezentowane przez diagramy bliżej nie określone. Zaznaczono granicę Polski sprzed 1939 r. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. W-wa IG. PAN B. 363.

1959

332. — Die Bevölkerung nach der Konfession um 1930; 1:2 000 000; 50 x 46 cm; W: Atlas Östliches Mitteleuropa. Herausgegeben von Th. Kraus, E. Meynen, H. Mortensen, H. Schlenger. Velhagen-Klasing. Bielefeld-Berlin-Hannover 1959, Tafel 32.

A. Polska. B. 18 VIII 1929 r. (Gdańsk), 9 XII 1931 r. (Polska), 16 VI 1933 r. (Niemcy). C. kartogram siatkowy według powiatów, kartodiagram dla miast. D. Procentowi ludności danego wyznania w powiecie odpowiada procent zakolorowanych kwadratów pokrywających powiat. Np. jeśli powiat jest pokryty przez 133 kwadraty, a katolicy stanowią 50,5% ludności powiatu, wówczas kolorem wyznania katolickiego pokryto 67 kwadratów. Dla miast powyżej 20 tys. mieszkańców zastosowano diagramy kołowe, ich wielkość odpowiada liczbie ludności miasta, a wycinki koła strukturze wyznaniowej miasta. E. niemiecki. F. W-wa IG. PAN B. 1698.

333. — Die nach dem Ersten Weltkriege politisch umstrittenen Gebiete. I. Die Abstimmungsergebnisse in Ost- und Westpreussen; 1:500 000; 53,5 x 22,5 cm; W: Atlas Östliches Mitteleuropa. Herausgegeben von Th. Kraus, E. Meynen, H. Mortensen, H. Schlenger. Velhagen-Klasing. Bielefeld-Berlin-Hannover 1959, Tafel 33, Karte I.

A. Mazury, Warmia i Powiśle – obszar plebiscytowy. B. 11 VII 1920 r. C. sygnatury ilościowe. D. Wielkością sygnatur (25, 50, 75, 100, 500, 1000, 5000, 10 000 głosów) i ich kolorem (czerwony za Niemcami, niebieski za Polską) przedstawiono wyniki plebiscytu. Liniami granice: obszaru plebiscytu, przed traktatem wersalskim, po traktacie wersalskim, po plebiscycie oraz granice prowincji, regencji i powiatów. Mapa wykonana na podstawie: – Leo Wittschell, Karte der Volksabstimmung in Masuren und dem südl. Ermland am 11. Juli 1920. 1:300 000 [nie odnaleziono]; – Paul Langhans, Ergebnisse der Volksabstimmung in Ost- und Westpreussen vom 17. Juli 1920. 1:500 000 [nie odnaleziono]. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1698.*

334. — Die nach dem Ersten Weltkriege politisch umstrittenen Gebiete. II. Die Abstimmungsergebnisse in Oberschlesien; 1:500 000; 25 x 30 cm; W: Atlas Östliches Mitteleuropa. Herausgegeben von Th. Kraus, E. Meynen, H. Mortensen, H. Schlenger. Velhagen-Klasing. Bielefeld-Berlin-Hannover 1959, Tafel 33, Karte II.

A. Górny Śląsk – obszar plebiscytowy. B. 20 III 1921 r. C. sygnatury ilościowe. D. Wielkością sygnatur (25, 50, 75, 100, 500, 1000, 5000, 10 000, 20 000 głosów) i ich kolorem (czerwony za Niemcami, niebieski za Polską) przedstawiono wyniki plebiscytu. Liniami granice: obszaru plebiscytu, przed traktatem wersalskim, po traktacie wersalskim, po plebiscycie oraz granice prowincji, regencji i powiatów. Mapa wykonana na podstawie: "Kartographische Darstellung der Abstimmungsergebnisse von Oberschlesien" 6 Blätter 1:100 000 im Auftrage des Auswärtigen Amtes bearbeitet in der Plankammer der Preussischen Statistischen Landesamtes vom Plankammerinspektor Gerke, Berlin 15.4.1921 [nie odnaleziono]. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1698.*

335. — Die nationalen Minderheiten Ostdeutschland bei den Reichstagswahlen vom 7.12.1924; 1:500 000; siedem mapek różnej wielkości; W: Atlas Östliches Mitteleuropa. Herausgegeben von Th. Kraus, E. Meynen, H. Mortensen, H. Schlenger. Velhagen-Klasing. Bielefeld-Berlin-Hannover 1959, Tafel 34.

A. obszary z ludnością polską na terenie Niemiec. B. 7 XII 1924 r. – wybory do Reichstagu. C. sygnatury ilościowe. D. Wielkością sygnatur (5, 10, 50, 100, 500, 1000, 5000, 10 000, 20 000 głosów) i ich kolorem (głosy na partię polską, Łużyczan, Związek Mazurski i partię niemiecką) przedstawiono wyniki wyborów w okręgach wyborczych na terenach plebiscytowych oraz niektórych przygranicznych. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1698.*

336. — Peoples et langues; 1:15 000 000; 8,5 x 11,5 cm; W: Atlas Général Larousse. Libraire Larousse. Paris 1959, s. 80.

A. Europa środkowo-wschodnia. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie ludności według języka. E. francuski. F. *W-wa IG. PAN B. 808.*

337. — Religions; 1:23 000 000; 8,5 x 11,5 cm; W: Atlas Général Larousse. Librairie Larousse. Paris 1959, s. 80.

A. Europa środkowo-wschodnia. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie ludności według czterech wyznań. E. francuski. F. *W-wa IG. PAN B. 808.*

338. KUHN Walter — Die Struktur der deutschen Volkstumsgruppen in der Republik Polen; 1:6 900 000; 13 x 11 cm; W: Osteuropa-Handbuch. Polen. In Zusammenarbeit mit zahlreichen Fachgelehrten herausgegeben von Werner Markert. Böhlau Verlag. Köln, Graz. 1959, na s. 141.

A. Polska. B. 1914/18 r. C. powierzchniowa, sygnaturowa. D. Zróżnicowanym kreskowaniem zaznaczono obszary z przewagą języka niemieckiego i mieszane językowo (Górny Śląsk, Mazury, Kaszuby). Sygnaturami oznaczono miasta z większością i mniejszością niemiecką (według języka) oraz liczbę Niemców (1–10, ponad 10 tys. Niemców). Granice polityczne z 1918 i 1937 r. Mapa czarno-biała. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN 9.228.*

339. WEHRLI Max — Die Sprachgebiete Mitteleuropas vor dem Zweiten Weltkrieg; 1:4 500 000; 54 x 46 cm; W: (a) Max Wehrli, Die Sprachgebiete Mitteleuropas um 1939. Geographica Helvetica, XIV, Nr. 3, 1959, wkładka po s. 260. (b) Atlas Östliches Mitteleuropa. Herausgegeben von Th. Kraus, E. Meynen, H. Mortensen, H. Schlenger. Velhagen-Klasing. Bielefeld-Berlin-Hannover 1959, tabl. 30 (recenzja mapy w: Czasopismo Geograficzne, T. 31, 1960, z. 1, s.115–116).

A. Europa środkowa. B. sprzed 1939 r. (dla Polski sprzed 1914 r.). C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów (51) przedstawiono rozmieszczenie ludności według języków. Zaznaczono granice państw z 1937 r. i 1945 r. E. niemiecki. F. (a) *W-wa IG. UW Cz. 767* (b) *W-wa IG. PAN B. 1698.*

1960

340. ZABORSKI Bogdan — Europe Languages; 1:20 000 000; 26,5 x 20 cm; W: Goode's World Atlas. Edited by Edward B. Espenshade, Jr. Eleventh edition. Rand McNally and Company. Chicago 1960, s. 108–109.

A. Europa. B. po 1945 r. C. powierzchniowa. D. Zróżnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie ludności według języka (106 języków). E. angielski. F. *W-wa IG. PAN B. 811.*

1964

341. — *Narody zarubežnoj Evropy*; 1:12 000 000; 28 x 36,5 cm; W: Atlas Narodov Mira. Otvetstvennye redaktory: S. I. Bruk, V. S. Anenčenko. Moskva 1964, s. 36–37.
 A. Europa. B. 1961 r. C. powierzchniowa, sygnatury. D. Zróźnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie 57 narodowości. Występowanie mniejszości narodowych oznaczono sygnaturami. E. rosyjski. F. *W-wa IG. PAN B. 1013 i B. 1014 oraz IG. UW B. 5080 i B. 5236.*
342. — *Nationalitäten im zwischeneuropäischen Grenzraum*; 1:17 500 000; 9 x 19,5 cm; W: *Völker, Staaten und Kulturen. Ein Kartenwerk zur Geschichte. Erweiterte Ausgabe.* Herausgegeben von Prof. Dr Hans-Erich Stier, Prof. Dr. Ernst Kirsten, ... G. Westerman. Braunschweig 1964, na s. 84.
 A. Europa środkowa. B. 1918–1939. C. powierzchniowa. D. Zróźnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie 27 narodowości w czterech grupach (wschodniosłowiańska, zachodniosłowiańska, południowosłowiańska, nie słowiańska). E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 499.*

1965

343. — *Jazykové rozdělení*; 1:25 000 000; 20,5 x 16,5 cm; W: *Československý Vojenský Atlas. Ministerstvo Národní Obrany. Československá Akademie Ved.* Praha 1965, na s. 45.
 A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróźnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie ludności według 50 języków w pięciu grupach językowych (słowiańska, germańska, romańska, bałtycka, celtycka). E. czeski. F. *W-wa IG. UW B. 1333.*
344. — *Religionen*; 1:36 000 000; 10,5 x 13 cm; W: *Der Lebensraum des Menschen. Ein Westermann-Atlas für Schule und Haus.* Verlag G. Westermann. Braunschweig 1965, Karte IV, s. 43.
 A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróźnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie ludności według wyznania (rzymskokatolickie, protestanckie, anglikańskie i szkockie, prawosławne, koptyjskie, mahometańskie). Występowanie mniejszości wyznania żydowskiego zaznaczono sygnaturą (gwiazda Dawida). Zaznaczono granice Niemiec z 1937 r. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1059.*
345. — *Sprachen und Völker*; 1:36 000 000; 10,5 x 13 cm; W: *Der Lebensraum des Menschen. Ein Westermann-Atlas für Schule und Haus.* Verlag G. Westermann. Braunschweig 1965, Karte III, s. 43.
 A. Europa. B. brak. C. powierzchniowa. D. Zróźnicowaniem kolorów przedstawiono rozmieszczenie ludności według 15 języków. Narodo-

wości opisane nazwą. Zaznaczono obszary narodowościowo mieszane. Występowanie mniejszości niemieckiej zaznaczono sygnaturą. Zaznaczono granice Niemiec z 1937 r. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN B. 1059.*

1967

346. BUCHHOFER Ekkehard — Übersichtskarte zur Verbreitung der ethnischen Minderheiten und der autochthonen Bevölkerung um 1960; ok. 1:1 835 000; 37 x 31 cm; W: Ekkehard Buchhofer, Die Bevölkerungsentwicklung in den polnisch verwalteten deutschen Ostgebieten von 1956–1965. Schriften des Geographischen Instituts der Universität Kiel. Band XXVII, 1967, Heft 1, Karte 13.

A. Ziemie Zachodnie i Północne. B. 1960 r. C. sygnaturowa. D. Wielkość sygnatury określa liczbę ludności danej grupy mniejszości etnicznych w przedziałach: 0,5, 2–5, 5–10, 10–15, 15–20, 20–50, ponad 50 tys. osób. Kolory wypełniające sygnatury oznaczają mniejszości: autochtoni, Kaszubi, Ukraińcy, Żydzi, Grecy. Sygnaturami literowymi przedstawiono występowanie innych grup: Czechów, Rosjan, Tatarów, Cyganów, Litwinów. E. niemiecki. F. *W-wa IG. PAN S. 372[27:1].*

Wojciechowski, J. 1971. *Prace z dziedziny zoologii i botaniki*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. 1971. 112 s.

Wojciechowski, J. 1972. *Prace z dziedziny zoologii i botaniki*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. 1972. 112 s.

Wojciechowski, J. 1973. *Prace z dziedziny zoologii i botaniki*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. 1973. 112 s.

Wojciechowski, J. 1974. *Prace z dziedziny zoologii i botaniki*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. 1974. 112 s.

Wojciechowski, J. 1975. *Prace z dziedziny zoologii i botaniki*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. 1975. 112 s.

Wojciechowski, J. 1976. *Prace z dziedziny zoologii i botaniki*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. 1976. 112 s.

Wojciechowski, J. 1977. *Prace z dziedziny zoologii i botaniki*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. 1977. 112 s.

Wojciechowski, J. 1978. *Prace z dziedziny zoologii i botaniki*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. 1978. 112 s.

SKOROWIDZ AUTORÓW

Ambrosius Ernst — 98.
Andree-Peschel — 57.
Andree-Putzger — 24-27.
Andree Richard — 29, 60-61.
Arlt Fritz — 297.
Arnold E. — 207.

Baldamus Alfred — 104.
Berghaus Heinrich — 2-4.
Bernhardi — 6.
Boeckh Richard — 15, 56, 59.
Bohač Anton — 156.
Bramatte Hermann — 233.
Braun Franz — 230-231.
Bremer Otto — 162.
Brunhes Jean — 208-209.
Buchhofer Ekkehard — 346.
Burky Charles — 246.

Chavanne — 58.
Czech Joseph — 187-196.
Czoernig Karl — 7.

Darby H.C. — 306.
Debes Ernst — 51, 85-86.
D'Erkert R. — 9-14.
Dietrich Albert — 132.
Diercke C. — 157.
Doubeck Franz A. — 248, 266-283, 293, 295, 299.
Doubek Franz D. — 8.
Dörre E. — 164.

Ewers Otto — 210-213.

Fircks A. — 40-43.
Fischer Gerhard — 249-259, 325-331.
Fischer Hans — 260.
Florinskij Timofiej Dmitriewiç — 89.
Foreign Office — 120.
Fox Robert — 87.
Frejlich Josepf — 106.

Freytag Gustaw — 62, 77, 107, 129.

Friedrichsen Max — 165.

Gabrys (własc. Parsaitis) Juozas — 108.

Gaebler Eduard — 176.

Galkin N. — 20.

Galuschke E. — 207.

Geisler Walter — 197, 214–215, 284–289.

Geldern-Crispendorf Günter — 198.

Gerland Georg — 38–39.

Goodall Georg — 306.

Haack H. — 199.

Haack-Hertzberg — 150.

Haberland Artur — 146, 166.

Haberland Michael — 166.

Harmsen Hans — 216–220.

Hassenstein B. — 28.

Häufler J.V. — 1.

Heidelck Friedrich — 163.

Held J. — 46.

Herder — 200–202.

Hettner Alfred — 56–61.

Heyde Herbert — 133.

Hoffman Paul — 130.

Horn E. — 283, 291.

Horn V. — 299.

Höttsch Otto — 94.

Ilin A. — 74.

Imhof Eduard — 323–324.

Institut für Geschichtliche Landeskunde — 308–318.

Jaeger Fritz — 147, 151.

Jakabffy Emerich — 304.

Joerchel Wolfgang — 215.

Jungk G. — 140.

Keppen Peter — 5.

Kettler J. I. — 121.

Kiepert Heinrich — 18–19.

Kirchoff Alfred — 31–32.

K.K. Statistische Central Commission — 90.

Klovanyj L. — 167.

Koch Julius — 104.

Koristka Carl — 8.

- Kossmann Oskar — 238.
 Königliche Preussischen Statistischen Bureau — 73.
 Kropatschek H. — 31–32.
 Kubijovyc Volodymyr — 261–263, 300–302.
 Kuhn Walter — 338.
 Kulyckyj M. — 261–263.
- Lacour-Gayet George — 122.
 Lange Friedrich — 232,
 Langhans Paul — 45, 47, 52–53, 63–67, 69–72, 75–76, 78–83, 91, 99, 102, 123.
 Lautensach H. — 199.
 Liebers Adolf — 141.
 Lux E. — 164.
 Lück Kurt — 178, 296.
- Maier Hans — 221.
 Mak Wilhelm — 319.
 Martonne Emmanuel de — 179.
 Max Nicolaus — 233.
 Meitzen August — 21.
 Menke Theodor — 23.
 Mielisch H. — 142.
- Obratschay V. — 124.
 Office of Strategic Services — 307.
 Osborne Artur — 234–235.
- Partsch Joseph — 48–50, 68, 109.
 Penck Albrecht — 125.
 Perko Franz — 88.
 Petermann August — 16–17.
 Peuckert Erich Wilhelm — 320.
 Praesent Hans — 110–114, 126–128.
 Preussisches Statistisches Landesamt — 169–175.
 Preuss Wolfgang — 303.
 Pusch Erwin — 292.
- Quade Willi — 239–242.
- Ratzel Friedrich — 92.
 Rhode Ilse — 158–161.
 Ricchieri Giuseppe — 103.
 Richter Wilhelm — 214–215.
 Riecke Friedrich — 54.
 Ritter Franz von Le Monnier — 30, 35.
 Rittich Aleksandr Fiedorowicz — 22, 36–37, 59, 74.

Rosenberger H. — 144.

Šafarik — 6.

Schaeder Hildegard — 293.

Schäfer Dietrich — 116–117.

Schlenger Herbert — 321.

Schrader Francis — 84.

Schütze H. — 152.

Schwabe Ernst — 104.

Schwarzl Walter — 264.

Sering — 134.

Spett Jakob — 118.

Stammler W. — 223.

Stumpf-Brentano Cl. — 93.

Stülpnagel F. — 2.

Supan A. — 44.

Teleki Paul — 131.

Tesniere Lucien — 224.

Tetzner F. — 55.

Thilo Charlotte — 153.

Thomas A. — 97, 143.

Tibal André — 203.

Umbreit E. — 142–143.

Volz Wilhelm — 135–139, 144–145, 154, 225.

War Office — 119.

Weber Paul — 100–101.

Wehrli Max — 226, 339.

Werner Essen — 180–183.

Werner Oskar, S.J. — 33–34.

Werner Witt — 236.

Weyer Georg — 184–186.

Winkler W. — 148.

Witt Kurt — 294.

Wittschell Leo — 155.

Wojciechowski W.L. — 89.

Wunderlich Erich — 204–205, 227–229.

Zaborski Bogdan — 340.

Ziegfeld A. Hillen — 230–231.

Ziegler Horst — 206.

Zilynskyj J. — 265.

Zimmerling Hans — 215.

**WYDAWNICTWA IGIŹ PAN
VARIA**

- Bibliografia Geografii Polskiej 1985–1989, cz. I, cz. II, 1995, 630 s., zł 35,-
Centralny katalog zbiorów kartograficznych w Polsce, Zeszyt 5. Wieloarkuszowe mapy topograficzne Polski 1576–1870, 1984, cz. 1, 109 s., cz. 2 tab. 220, zł 12, –
Katalog dawnych map Rzeczypospolitej w kolekcji Emeryka Hutten-Czapskiego i w innych zbiorach. Oprac. W. Kret, 1978, 164 s., 37 map; T. 2. Mapy XVIII wieku. Oprac. T. Paćko, D. Stachnal-Talanda, E. Gołab-Jankowska, 1992, 250 s., 56 map, zł 25, –

WYKAZ ZESZYTÓW CONFERENCE PAPERS

1. **Restructuring of economies and regional development**, Warszawa 1988, 156 s.
2. **Natural environment of suburban areas as development factor of big cities**, Warszawa 1988, 184 s.
3. **The state, modes of production and world political map**, Warszawa 1989, 186 s.
4. **Problemy współczesnej topoklimatologii / Problems of contemporary topoclimatology**, Warszawa 1990, 223 s.
5. **Agricultural classifications. A review of methodology**. Warszawa 1990, 69 s.
6. **Global change regional research centres**, Warszawa 1990, 181 s.
7. **The impact of urbanization upon rural areas**, Warszawa 1990, 272 s.
8. **The processes of depopulation of rural areas in Central and Eastern Europe**, Warszawa 1990, 322 s.
9. **Przestrzenne problemy zdrowotności / Spatial problems of health**, Warszawa 1990, 322 s.
10. **Evolution of population and economic activities in urban regions**, Warszawa 1990, 168 s.
11. **Geograficzne badania nad płodnością / Geographical research on fertility**, Warszawa 1991, 123 s., zł 0.50, –
12. **Restructuring and spatial strategy**, Warszawa 1991, 203 s., zł 0.50, –
13. **Impact des mutations structurelles sur le développement territorial en Europe**, Warszawa 1991, 215 s., zł 2, –
14. **Sesja naukowa IGIŹ PAN 1991 / Annual Conference 1991**, Warszawa 1991, 156 s., zł 2, –
15. **Housing and urban policy in transition**, Warszawa 1992, 112 s., zł 2, –
16. **Geographical issues of social and economic transformation of contemporary Japan and Poland**, Warszawa 1992, 158 s., zł 2, –
17. **Współczesna geografia polityczna / Contemporary political geography**, Warszawa 1993, 128 s., zł 2, –
18. **Geography of organic matter production and decay, SCOPE Seminar, Szymbark, September 11–18 1991**, Warszawa 1993, 187 s., zł 3, –
19. **Climate and atmospheric deposition studies in forests. International Conference, Nieborów, October 6–9 1992**, Warszawa 1994, 276 s., zł 15,-
20. **Przemiany środowiska przyrodniczego Karpat i Kotlin Podkarpackich / Environmental changes of the Carpathian and Subcarpathian Basins**, Warszawa 1995, 124 s., zł 9,-
21. **EURO–MAB IV. Mountain zonality facing global change**, Warszawa 1995, 176 s., zł 10,-/18,-
22. **Polish eastern border. Past and present problems**, Warszawa 1995, 96 s., zł 8,-/14,-

WYKAZ ZESZYTÓW DOKUMENTACJI GEOGRAFICZNEJ
za ostatnie lata

1992

1. M. BANACH, R. GLAZIK – Zbiornik Włocławski – niektóre problemy z geografii fizycznej, 69 s., zł 0.90, –
 2. R. PRZYBYŁAK – Stosunki termiczno-wilgotnościowe na tle warunków cyrkulacyjnych w Hornsundzie (Spitsbergen) w okresie 1978–1983, 107 s., zł 1.30, –
 3. E. NOWOSIELSKA – Teoria Christallera – prawda i mity (w sprawie nieporozumień pojęciowych), 77 s., zł 1.50, –
 4. R. SZCZĘSNY – Przemiany struktury przestrzennej rolnictwa indywidualnego Polski w latach 1938–1988. Próba syntezy, 107 s., zł 2.40, –
 - 5–6. A. S. KOSTROWICKI (red.) – Wpływ urbanizacji na układy ekologiczne strefy podmiejskiej Warszawy, 170 s., zł 4.50, –
- SUPLEMENT – J. H. SZYRMER (red.) – Informator geografii polskiej, 180 s., zł 6, –

1993

1. T. LIJEWSKI – Koncentracja aktywności gospodarczej i społecznej w 150 większych miastach Polski, 94 s., zł 3,–
2. A. MISZCZUK – Wyludnianie się wsi a rolnictwo Wschodniej Lubelszczyzny, 86 s., zł 3,–
3. W. STOLA – Struktura przestrzenna i klasyfikacja funkcjonalna obszarów wiejskich Polski, 66 s., zł 3, –
- 4–5. A. KOTARBA (red.) – Z badań fizycznogeograficznych w Tatrach, 81 s., zł 4, –
6. B. WYŻGA – Funkcjonowanie systemu rzecznej środkowej i dolnej Raby w ostatnich 200 latach, 93 s., zł 4, –

1994

- 1–2. A. S. KOSTROWICKI, J. SOLON (red.) – Studium geobotaniczne okolic Pińczowa, 197 s., zł 10,–
 - 3–4. A. DZIEWULSKA – Przemiany struktury przestrzennej chowu zwierząt gospodarskich w Polsce w latach 1970–1988, 77 s., zł 10,–
 - 5–6. T. KOZŁOWSKA-SZCZĘSNA – Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk. Czterdzieści lat działalności 1953–1993, 138 s., 8 zał.
- SUPLEMENT (5–6) – D. GAZICKA – Wybrane publikacje pracowników Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk wydane w latach 1953–1993, 69 s., zł 10,–

1995

1. S. KOZARSKI – Deglacjacja północno-zachodniej Polski: warunki środowiska i transformacja geosystemu (~20 ka → 10 ka BP), 84 s., zł 5.20,–
2. P. GĘBICA – Ewolucja doliny Wisły pomiędzy Nowym Brzeskiem a Opatowcem w wistulianie i holocenie, 92 s., zł 5.20,–
3. A. GAWRYSZEWSKI – Mapy narodowościowe, wyznaniowe i językowe Polski wykonane przez autorów obcych. Bibliografia (lata 1846–1967), s. 102, zł 6.00,–